

DNYANGANGA SHIKSHAN PRASARK SANSTHA'S
SMT. SALUNKABAI RAUT ARTS & COMMERCE COLLEGE WANOJA (MS)
Affiliated with Sant Gadge Baba Amravati University, Amravati (MS)

Website: <https://www.smtsalunkabairaut.com>

1.3.1

Cross Cutting Issue

Dnyanganga Shikshan Prasarak Sanstha, Wanoja

Affiliated to Sant Gadge Baba Amaravati University

Smt. Salunkabai Raut Arts & Commerce College, Wanoja

Tq. Mangrulpir Dist. Washim

website : www.smtsalunakabairaut.com Mail : srcwanoja@gmail.com

NAAC Reaccredited Grade 'B' with CGPA 2.46

Principal

Dr. Devendra R. Gawande

M.P.Ed., Ph.D.

Mob.9970732667

President

Smt. Kamlabai J. Raut

**College Code
706**

No.....

Date. 10/01/2024

Declaration

This is to declare that the information reports. True copies and numerical data etc. furnished in this file as supporting documents is verified by IQAC and found correct.

Gawande

PRINCIPAL,

**Smt. Salunkabai Raut Arts &
Commerce College, WANOJA**

**Tq.Msngrulpir, Dist.Washim
(M.S.) Pin Code- 444402**

1.3.1

INDEX

Sr No	Particulars	Page no
1	Declaration	1
2	Women grievance Committee	2
3	Women Empowerment Cell	3
4	Women Empowerment Cell Reports	4-36
5	Anti-ragging committee	37-45
6	Syllabus indicating human values	46-120
7	Save wild life & Save human being Report	121-132
8	Nature study tour Report	133-134
9	Tree plantation Report	135-143
10	Check dam construction Report	144-145

Gawande

PRINCIPAL,
Smt. Salunkabai Raut Arts &
Commerce College, WANAJA
Tq. Mangrulpir, Dist. Washim
(M.S.) Pin Code- 444402

Smt. Salunkabai Raut Arts & Commerce College Wanoja

**Internal Compliant Committee
(Sexual Harassment Complaints Redressal Committee)**

(Session 2022-23)

Sr. No	Name	Designation
1	Dr.D.R.Gawande	Principal
2	Dr.M.V.Pathrikar	Convener
3	Prof Ku. J.M.Bhagat	Member
4	Prof.D.D.Bahgat	Member
4	Adv.R.SJakhotiya	Legal Adviser
5	Ku. S.D. Chaudhari	Social NGO Representative
7	Dr. P.S.Gajare	Medical Officer (P.H.C., Wanoja)
8	Shri G.R.Raut	Non-Teaching Member
9	Ku.Trupti Sinkatwar	Students Representative
10	Kirtiraj Bahgat	Students Representative

PRINCIPAL,

**Smt. Salunkabai Raut Arts &
Commerce College, WANOJA
Tq.Msngrulpir, Dist.Washim
(M.S.) Pin Code- 444402**

Smt.Salunkabai Raut Arts & Commerce College Wanoja

Session 2022-23

Women Empowerment Cell

Sr. No.	Name	Designation
1	Dr.D.R.Gawande	Chairperson
2	Dr.M.V.Pathrikar	Coordinator
3	Dr.J.M.Bhagat	Member
4	Ku.Vaishnavi Raut	Student Representative
5	Ku.Radha Raut	Student Representative

Gawande
PRINCIPAL,

Smt. Salunkabai Raut Arts &
Commerce College, WANOJA
Tq.Msngrulpir, Dist.Washim
(M.S.) Pin Code- 444402

Smt.Salunkabai Raut Arts & Commerce College Wanoja
Women Empowerment Cell
Program Report-7/8
Session 2022-23

Women Gathering & Nutrition Healthy Diet Preparation Workshop

On 14 March 2023, a women's Gathering was organized in the village of Lathi in the NS.S. special camp. In introductory speech Dr. Mamta Pathrikar explained the purpose of taking Women Gathering, she told that Women are not behind in any field. But in their daily life they don't take time for themselves and they don't eat healthy food and neglect their health. Therefore, today's diet should include green vegetables and protein rich in iron. Mrs. Venutai Bhagat, Up-Sarpanch of Lathi Gram Panchayat presided the program. Hon. Minal Fale Supervisor, Integrated Child Development Scheme was present as the chief guest. and Prof. Baprao Dongare NSS Program Officer, Durgatai Surve., Yogitai Surve, Padmatai Bhagat were present on the dais.

In the Women's Gathering, Fale Madam Supervisor Integrated Child Development Scheme gave valuable guidance on nutrition for women who are living in the village. and guided about how to prepare nutrition healthy food then said about green salads should also included in the meal. Sprouted pulses as well as iron proteins will also cure hemoglobin deficiency in women and guided about how to prepare nutrition healthy food. After that Up -Sarpanch Mrs. Venutai Bhagat inaugurated the green salad decoration competition, on this occasion she appreciated the decorations prepared and wished her best wishes to this event. The women responded enthusiastically to this workshop. Shweta Agle, Khusahli Nerkar, Poonam Wankhede, Rohini Ingole, Asha Worker Aanganvadi Sevika worked hard for the success of the program. Miss Shweta Agle moderated the program and Rohini Ingole thanked the dignitaries present and the women of the village. Total 147 women attended this program. And 27 women participated in the competition Green Salad Decoration Competition. 97 women attended in this workshop.

Coordinator
Women Empowerment Cell

Principal

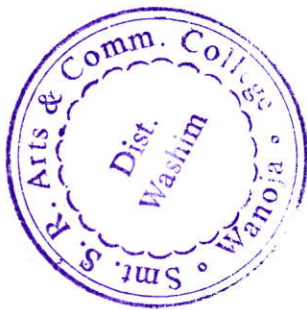
PRINCIPAL,
Smt. Salunkabai Raut Arts &
Commerce College, WANOJA
Tq. Msngrulpir, Dist. Washim
(M.S.) Pin Code- 444402

GREEN SALAD DECORATION COMPEPATON

Gwarda

PRINCIPAL,
Smt. Salunkabai Raut Arts &
Commerge College, WANOJA
Tq.Msngrupir, Dist.Washim
(M.S.) Pin Code- 444402

Principals
PRINCIPAL,
Smt. Salunkabai Raut Arts &
Commerce College, WANOJA
Tq. Msngulpir, Dist. Washim
(M.S.) Pin Code- 444402

Photographs

Women Gathering

Gawans

PRINCIPAL,
Smt. Salunkabai Raut Arts &
Commerce College, WANOJA
Tq. Msngrupir, Dist. Washim
(M.S.) Pin Code- 444402

Smt.Salunkabai Raut Arts & Commerce College Wanoja
Women Empowerment Cell
Program Report-10
Session 2022-23

Launched Anandi Room

The inauguration ceremony of Anandi Room for girl students & female faculties in association with Kshitij Social Institution Washim and Salunkabai Raut College, was held with enthusiasm on 22 March 2023. The program was presided over by Hon. Kamalabai Raut (President, Dnyanganga Shikshan Prasarak Sanstha Wanoja) Hon. Sushilabai Raut, (Secretary, Dnyanganga Shikshan Prasarak Sanstha Wanoja) Gynaecologist Dr. Pooja Gajre Madam (Medical Officer P.H.C.Wanoja), Amol Raghuvanshi, Journalist, Washim Principal Dr. Devendra Gawande was present as the Chief Guest.

Anandi Room was inaugurated by Hon. Kamaltai Raut. Dr. Sachin Kadu moderated the inauguration ceremony. Snehal Chaudhari elaborated the concept of Anandi Room in the introduction, she said that the number of girls in rural areas coming to schools and colleges during menstruation is less, because in this period they need rest. So the Anandi Room was established. And this concept was firstly launched at Wanoja that's located in rural area in the Smt.Salunkabai Raut Arts & Commerce College. She said about room facilities, In this room Arrangement of sanitary pads, sanitary pad disposal machine, bed for comfort, first aid box, hygiene related instructions, menstrual pads, reading books for girls in the room

All such things were facilitated.

The girls were guided about menstruation and a demo of the pad destruction machine was shown.

Menstruation special bracelets were made on the occasion of International Menstruation Week. Women Empowerment Cell, Coordinator Dr.Mamta Pathrikar was given the vote of thanks

On this occasion, Dr. Devendr Gawande Principal said that need of rural area women, there should not be any problem in the progress of girls and the health of girls should be good, and name of Anandi Room made them happy, so given lot of thanks to Snehal Chaudhari for this concept implanted in the college. Principal, Dr. Devendr Gawande, Dr. Mamta Pathrikar Coordinator and 2/3 students Feedback was telecasted live on Doordarshan, YouTube and AKaswani.

Prof.Prakash Lahase Prof. Jaya Bhagat, Prof. Deepak Bhagat, Dr. Sunil Borchate Dr. Kute, Prof. Dongre, Radhika Sawke, and all staff, Journalist Sachin Rane attended the program and Vaishnavi Patil, Srishti Surve, Vaishnavi Raut, Trupti Sinkatwar Pragati Surve and a total of 15 boys and 34 girls were present. Total. 261 girls including female faculties will benefit from this. This program was successfully completed due to the efforts of Atul Raut ,Gayatri Pendharakar and all team of Kshitij Social Institute.

mvp
Coordinator
Women Empowerment Cell

Principal

T. Wande

PRINCIPAL,
Smt. Salunkabai Raut Arts &
Commerce College, WANOJA
Tq. Msngrupir, Dist. Washim
(M.S.) Pin Code- 444402

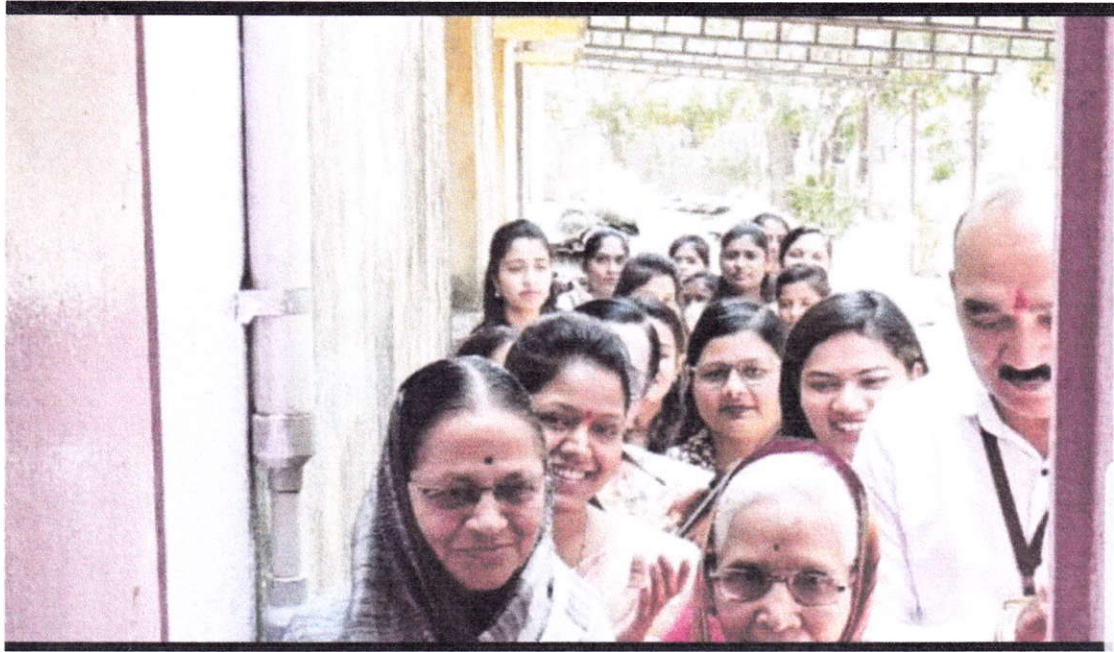

PHOTOGRAPHS

Principal

PRINCIPAL,
Smt. Salunkabai Raut Arts &
Commerce College, WANOJA
Tq. Msngulpir, Dist. Washim
(M.S.) Pin Code- 444402

G. Inwade

PRINCIPAL,
Smt. Salunkabai Raut Arts &
Commerce College, WANOJA
Tq. Msngrupir, Dist. Washim
(M.S.) Pin Code- 444402

Smt.Salunkabai Raut Arts & Commerce College Wanoja
Women Empowerment Cell
Program Report-2
Session 2022-23

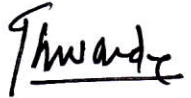

On the occasion of the Amrut Mahoswa of India's 75th independence year . A rangoli competition was organized by Women Empowerment Cell & NSS, the contestants conveyed the message of patriotism by drawing various rangolis such as patriotism, nationalism, national unity, national flag, pride. Fifteen students participated in the competition.

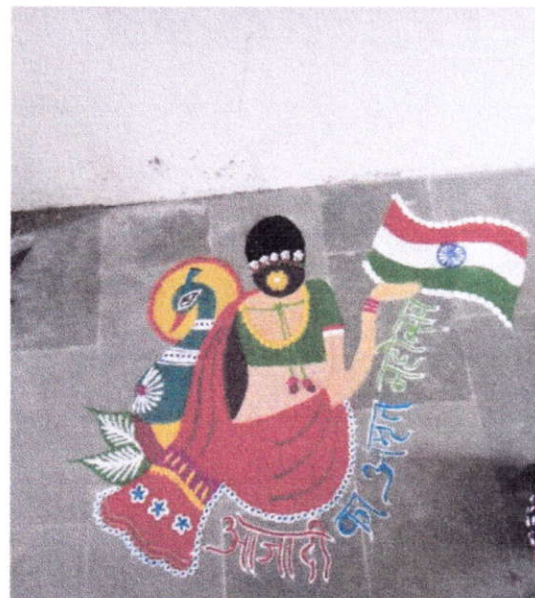
Prof. Jayaparbha Bhagat Dr. Sachin Kadu was the examiner for this competition. The first prize went to Mr. Pratham Sinkatwar (BA.II) and the second place went to Miss. Pratiksha Gawande(B.COM.I)

Life Member of Shivaji Education Institute Mr. Patil Saheb was the inaugurator on this occasion, he appreciated the participating contestants. Under the guidance of Principal, Dr. Devendra Gawande, Dr. Mamta Pathrik Prof. Bapurao Dongre took the initiative. Prof.Prakash Lahse ,Dr.Gajanan Ghongate Prof. Deepak Bhagat, Dr. Sunil Borchte were present on the occasion, and total 64 students were present.

Coordinator
Women Empowerment Cell

Principal
PRINCIPAL,
Smt. Salunkabai Raut Arts &
Commerce College, WANOJA
Tq.Msngrulpir, Dist.Washim
(M.S.) Pin Code- 444402

Photographs of the Rangoli Competition

J. Muradkar
PRINCIPAL,
Smt. Salunkabai Raut Arts & Commerce College, WANOJA
Tq. Msngrulpir, Dist. Washim
(M.S.) Pin Code- 444402

निमंत्रण पत्रिका

आंतरराष्ट्रीय मासिक पाळी सप्ताह निमित्त
क्षितिज सामाजिक संस्था
आणि
श्रीमती साळुंकाबाई राऊत महाविद्यालय
वनोजा, जिल्हा वाशिम
यांच्या संयुक्त विद्यमाने

'आनंदी रूम'

चा लोकार्पण सोहळा
दि. २२ मे २०२३
वेळ: सकाळी १० वाजता

#Bleed THE Silence

Handwritten signature

PRINCIPAL,
Smt. Salunkabai Raut Arts &
Commerce College, WANOJA
Tq. Msngrulpir, Dist. Washim
(M.S.) Pin Code- 444402

लोकमत

महाविद्यालयात प्रथमच 'आनंदी' रुमची व्यवस्था
मासिक पाळी असलेल्या मुलींच्या सोयीसाठी एक पाऊल

लोकमत न्यूज नेटवर्क
वाशिम : शाळा महाविद्यालयांमध्ये मासिक पाळी दरम्यान मुलींना पुरेसे पाणी, स्वच्छतागृहे, पॅड बदलण्यासाठी जागा, पॅडची विस्हेवाट लावण्यासाठीच्या उपायोजना, शारीरिक त्रास होत असल्यास आरामासाठीची सोय अशा अनेक सोयी सुविधा नसल्यामुळे मुलींच्या शाळा महाविद्यालयातून गळतीचे प्रमाण वाढत आहे. ते कमी करण्यासाठी शिक्षित फाउंडेशनने महाविद्यालयातच आनंदी रुमची व्यवस्था करून एक नवीन उपक्रम सुरू केला आहे. या उपक्रमाची सुरुवात २८

आनंदी रुम काय आहे?

ही खोली मुलींच्या सोयीसाठी असते. जेव्हा मुलींना आरामाची आवश्यकता असते तेव्हा ती नेथे आराम करू शकतात. मुळतः मासिक पाळी दरम्यान, खोलीमध्ये मुलींसाठी प्रेरणादायी घोंघवाकड आहेत. मुलींना पिण्यासाठी व वापरण्यासाठी स्वच्छ पाणी व त्याच बरोबर सर्व सुविधा आहे. तसेच नॅपकिन वॉडिंग मशीन, पॅड डिस्पोझल मशीन, आरामासाठी बेंड, प्रथमोपचार किट, स्वच्छतेच्या संबंधित मार्गदर्शक सूचना व स्वच्छतेसाठी लागणाऱ्या आवश्यक गोष्टी. (स्वच्छ पाणी, सावण, हॅन्ड वॉश, कपडे वाळत घालण्यासाठी दोरी, इस्ट्रिन, इ.) स्त्रीरोग तज्ज्ञ व त्यांचे मार्गदर्शन मुलींसाठी उपलब्ध असते. मे रोजी मासिक पाळीदिवशी वनोजा येथील महाविद्यालयापासून करण्यात आली आहे. जिल्हातील हा पहिलाच प्रयोग आहे. जागतिक मासिक पाळी सप्ताहाभिमित सांखुकाबाई राऊत महाविद्यालय वनोजा येथे या रुमचे लोकार्पण करण्यात आले. यावेळी शिक्षित संस्थेचे अतुल राऊत, गायत्री

शिक्षित फाउंडेशन वर आठ वर्षांपासून मासिक पाळी सधर्मात जन्जागूरी करण्याचे काम करित आहे. मासिक पाळीत मुलींच्या शाळा महाविद्यालयातून गळतीचे प्रमाण वाढत आहे. हे धावविण्यासाठी आनंदी रुमची संकल्पना आली व ही साकारण्यात आली आहे. स्नेहल चौधरी-कदम, संध्यापक अक्षय, शिक्षित फाउंडेशन पेंडारकर, स्नेहल चौधरी-कदम, महाविद्यालयाच्या अच्युता कमल राऊत, संचित सुशिल राऊत, प्राचार्य देवेंद्र गावडे, स्त्रीरोग तज्ज्ञ आदी होते.

Washim
Page No. 4 May 24 2023
Powered by emigo.com

नवराष्ट्र

शिक्षित संस्था व सांखुकाबाई राऊत महाविद्यालयाचा संयुक्त उपक्रम
महाविद्यालयीन युवतीसाठी 'आनंदी रुम'

शरद येवले | नवराष्ट्र
मंगरूळपीर. मुलींना मासिक पाळीच्या काळात येणाऱ्या अडचणींवर उपाय म्हणून, शिक्षित सामाजिक संस्था व वनोजा येथील श्रीमती सांखुकाबाई राऊत महाविद्यालय यांच्या संयुक्त विद्यमाने 'आनंदी रुम' हा उपक्रम राबविण्यात येणार आहे. या उपक्रमाचा लोकार्पण सोहळा २२ मे रोजी सकाळी १० वाजता मान्यवरांच्या उपस्थितीत होणार आहे. शिक्षित फाउंडेशन संस्था ही मुलींच्या मासिक पाळी याबद्दल काम करित आहे. आता यापुढेही जाऊन त्यांनी आनंदी रुम हा उपक्रम सुरू केला आहे. मंगरूळपीर तालुक्यातील वनोजा येथे ग्रामीण भागात महाविद्यालयीन युवतींकरिता सांखुकाबाई राऊत महाविद्यालयाच्या सहकार्याने हा उपक्रम जिल्हातील

सर्वप्रथम सुरू करित आहेत. ही खोली मुलींच्या सोयीसाठी असणार आहे, जेव्हा मुलींना आरामाची आवश्यकता असते तेव्हा ती नेथे आराम करू शकणार आहे. मुख्यतः मासिक पाळी दरम्यान या आनंदी रुम उपक्रमाचा मुलींना फायदा होणार आहे. सदर खोलीमध्ये मुलींना पिण्यासाठी व वापरण्यासाठी स्वच्छ पाणी व त्याच बरोबर सर्व सुविधा असणार आहेत. त्यामुळे किशोवयीन मुलींचे शाळा व महाविद्यालयांमधील गळतीचे प्रमाण कमी होण्यास मदत होणार आहे. याल्यातिरिक्त, नॅपकिन वॉडिंग मशीन, पॅड डिस्पोझल मशीन, आरामासाठी बेंड, प्रथमोपचार किट, स्वच्छतेच्या संबंधित मार्गदर्शक सूचना व स्वच्छतेसाठी लागणाऱ्या आवश्यक गोष्टी, स्वच्छ पाणी, सावण, हॅन्ड वॉश, कपडे वाळत घालण्यासाठी दोरी, कचरा पेटी

असणार आहे. याल्यातिरिक्त स्त्रीरोग तज्ज्ञ व त्यांचे मार्गदर्शन मुलींसाठी उपलब्ध असणार आहे. शाळा महाविद्यालयांमध्ये मासिक पाळी दरम्यान मुलींना पुरेसे पाणी, स्वच्छतागृहे, पॅड बदलण्यासाठी जागा, पॅडची विस्हेवाट करण्यासाठीच्या उपायोजना, शारीरिक त्रास होत असल्यास आरामासाठीची सुविधा अशा अनेक सोयीसुविधा नसल्यामुळे मुलींच्या शाळा महाविद्यालयातून गळतीचे प्रमाण वाढत आहे. ते कमी करण्यासाठीचा हा एक प्रयत्न असल्याची शिक्षित संस्था स्नेहल चौधरी कदम यांनी माहिती दिली. यासाठी त्यांना प्राचार्य देवेंद्र राऊत, गायत्री पेंडारकर, अतुल सहकार्य लाभत आहे.

Timar

PRINCIPAL,
Smt. Salunkabai Raut Arts & Commerce College, WANOJA
Tq.Msngrulpir, Dist.Washim
(M.S.) Pin Code- 444402

Washim Buidhana Plus Edition
22 May 2023 Page No. 3
epaper.navarashtira.com

Smt.Salunkabai Raut Arts & Commerce College Wanoja
Women Empowerment Cell
Program Report-1
Session 2022-23

Distribution of Sanitary Pads in Tribal Areas

In the tribal dominated area of Fetra in Katepurna Sanctuary, about 7 km from Wanoja, the initiative of free distribution of sanitary pads has been implemented since Covid-19. In such remote areas, women may not have access to sanitary napkins during menstruation. It is likely to pose a risk to their health. Knowing this, the free distribution of sanitary pads for the session 2022-23 was started, a total of 87 women were distributed sanitary pads on 03/08/2022. Sanitary pads will be made available to the women of Fetra village in the first week of every three months. These free sanitary pads have been made available by Snehal Chaudhary, Director of Kshitij Foundation, District Washim, from Donor Vinod Shah, Mumbai, On this occasion Mrs. Geetatai Gaikwad, Principal of Z.P. Primary School was present as the chief guest in the program. Mrs. Asha Dinesh Sinkatwar Mrs. Kalpana Sunil Sinkatwar made efforts for the success of this program. The women of Fetra village participated enthusiastically in this activity.

This activity was successful under the guidance of Principal Dr. Devendra Gawande, and Coordinator, Dr. Mamta Pathrikar.

Total 12 students actively participated in the distribution initiative.

myp
Coordinator
Women Empowerment Cell

Dr. Gawande
Principal
PRINCIPAL,
Smt. Salunkabai Raut Arts &
Commerce College, WANOJA
Tq. Mangrulpir, Dist. Washim
(M.S.) Pin Code- 444402

Photographs of the Sanitary Pads Distribution Drive

Latitude: 20.409308
 Longitude: 77.173028
 Elevation: 364.85±5.78 m
 Accuracy: 12.54 m
 Time: 03-08-2022 10:15:28
 Note: Sanitary Pads Distribution Drive

Latitude: 20.409333
 Longitude: 77.173046
 Elevation: 364.89±2.97 m
 Accuracy: 5.00 m
 Time: 03-08-2022 10:34:41
 Note: Sanitary Pads Distribution Drive

T. Munde

PRINCIPAL,
 Smt. Salunkabai Raut Arts &
 Commerce College, WANOJA
 Tq. Msngrulpir, Dist. Washim
 (M.S.) Pin Code- 444402

NoteCam @ iOS

Latitude: 20.409335
 Longitude: 77.773026
 Elevation: 364.84+8.82 m
 Accuracy: 6.96 m
 Time: 03-08-2022 10:34:01
 Note: Sanitary Pads Distribution Dhve

Gwardz
PRINCIPAL,
 Smt. Salunkabai Raut Arts &
 Commerce College, WANOJA
 Tq. Msngrulpir, Dist. Washim
 (M.S.) Pin Code- 444402

दिनांक 05-08-2022 अकोला सिटी

फेट्टा गावातील महिलेना सॅनिटरी नॅपकिनसचे मोफत वितरण

उपक्रमात सहभागी झालेल्या मान्यवर महिला.

वनोंजा श्रीमती साळुंकाबाई राजत महाविद्यालयातील, महिला सक्षमीकरण कक्ष, राष्ट्रीय सेवा योजना आणि क्षितिज फाउंडेशन जिल्हा वाशीम यांच्या संयुक्त विद्यमाने कुपुनवार, 3 ऑगस्ट रोजी काटेपुर्णा अभयारण्यातील फेट्टा या आदिवासी वडल गावात महिलांना मोफत सॅनिटरी नॅपकिनसचे वितरण करण्यात आले. यावेळी द. महिलेनाच्या फाउंडेशनच्या आठवड्यात फेट्टा गावातील महिलांना नियमित सॅनिटरी नॅपकिनसचे वितरण केले जाणार आहे. वाशीम येथील क्षीतीज फाउंडेशनच्या संचालिका स्नेहल चौधरी मुंबई येथील वितरक विनोद शाह यांच्या मार्फता हा सेवाभावी उपक्रम सुरू केला आहे. यावेळी ज.प. प्रा. शाळेच्या मुख्याध्यापिका गीता गायकवाड यांची प्रमुख उपस्थिती होती. उपक्रमाच्या यशस्वीतेसाठी आशा सिंकेटवार, कल्पना सिंकेटवार यांनी परिश्रम घेतले. समन्वयक डॉ. ममता पाशीकर यांनी आभार मानले. उपक्रमाला फेट्टा गावातील महिलांच्या उत्स्फूर्त प्रतिसाद लाभला. यावेळील प्राचार्य डॉ. देवेंद्र गावंडे, वैष्णवी राजत, तुनी सिंकेटवार, श्रुती सुर्वे, अश्विनी राठोड, प्रमती सुर्वे, पूजा राजत, आरती मुळे, प्राप्ती राजत, अंजली मुळे, प्रथम सिंकेटवार आदी उपस्थित होते.

श्रीमती साळुंकाबाई राजत महाविद्यालयाचा फेट्टा गावात सॅनिटरी पॅडसचे मोफत वाटप

मंगरुळपीर (ता.प.)
तालुक्यातील आदर्श गाव वनोंजा येथील श्रीमती साळुंकाबाई राजत महाविद्यालयातील, महिला सक्षमीकरण कक्ष, राष्ट्रीय सेवा योजना आणि क्षितिज फाउंडेशन जिल्हा वाशीम यांच्या संयुक्त विद्यमाने आज दिनांक 03 ऑगस्ट 2022 रोजी वनोंजा गावापासून जवळ 8 किलोमीटर अंतरावर काटेपुर्णा अभयारण्यातील फेट्टा या आदिवासी वडल, अशा गावात महिलांना मासिक पाळीदरम्यान सॅनिटरी नॅपकिन उपलब्ध होतातच असे नाही. त्यातून त्यांच्या आरोग्याला धोका निर्माण होण्याची शक्यता असते. हे जाणून घेऊन सॅनिटरी पॅडस मोफत वितरण या उपक्रम फेट्टा गावात 2019-20 पासून राबविण्यात येत आहे.

आज दिनांक 03 ऑगस्ट रोजी सत्र 2022-23 चा सॅनिटरी पॅडसचे वाटप शुभारंभ करण्यात आला. यावेळी एकूण 08 महिलांना सॅनिटरी पॅडसचे मोफत वाटप करण्यात आले. प्रत्येक महिलेला पहिल्या आठवड्यात फेट्टा गावातील महिलांना सॅनिटरी पॅडस उपलब्ध करून दिले जातील. हे सॅनिटरी पॅडस मोफत क्षितिज फाउंडेशन जिल्हा वाशीम व्हा संचालक स्नेहल चौधरी यांनी डॉ. विनोद शाह मुंबई यांच्या कडून उपलब्ध करून दिले आहेत, आणि भविष्यात देखील त्यांचे मोलाचे सहकार्य लाभेल अशी अपेक्षा व त्यांचे आभार महाविद्यालयाचे वतीने मानले. तसेच फेट्टा गावातील जि.प. प्राथमिक शाळेच्या मुख्याध्यापिका सौ. गीताताई गायकवाड यांनी आपला वेळाला वेळ काढून उपस्थिती दर्शवली त्यांचे देखील आभार, फेट्टा गावातील सौ. आशा दिनेश सिंकेटवार सो कल्पना सुनील सिंकेटवार यांनी हा कार्यक्रम यशस्वी करण्यासाठी आपुलकीने, अगत्याने आम्हाला सहकार्य केले त्यांचे देखील आभार, या उपक्रमात फेट्टा गावातील महिलांच्या उत्स्फूर्त सहभागासाठी आभार समन्वयक डॉ. ममता पाशीकर यांनी मानले. या उपक्रमात प्रामुख्याने साळुंकाबाई राजत महाविद्यालयाचे कु. वैष्णवी राजत, कु. तुनी सिंकेटवार, कु. श्रुती सुर्वे, कु. अश्विनी राठोड, कु. प्राप्ती सुर्वे, कु. पूजा राजत, कु. आरती मुळे, अश्विनी राजत, कु. अंजली मुळे, प्रथम सिंकेटवार यांचा सहभाग होता. हा उपक्रम श्रीमती साळुंकाबाई राजत कला व वाणिज्य महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. देवेंद्र गावंडे, महिला कार्यक्षेत्र अधिकारी डॉ. ममता पाशीकर, यांच्या मार्गदर्शनाखाली यशस्वी झाला.

श्रीमती साळुंकाबाई राजत महाविद्यालयाच्या वतीने सॅनिटरी पॅडसचे मोफत वाटप

मंगरुळपीर | तालुक्यातील आदर्श गाव वनोंजा येथील श्रीमती साळुंकाबाई राजत महाविद्यालयातील, महिला सक्षमीकरण कक्ष, राष्ट्रीय सेवा योजना आणि क्षितिज फाउंडेशन जिल्हा वाशीम यांच्या संयुक्त विद्यमाने आज दिनांक 03 ऑगस्ट 2022 रोजी वनोंजा गावापासून जवळ 8 किलोमीटर अंतरावर काटेपुर्णा अभयारण्यातील फेट्टा या आदिवासी वडल, अशा गावात महिलांना मासिक पाळीदरम्यान सॅनिटरी नॅपकिन उपलब्ध होतातच असे नाही. त्यातून त्यांच्या आरोग्याला धोका निर्माण होण्याची शक्यता असते. हे जाणून घेऊन सॅनिटरी पॅडस मोफत वितरण या उपक्रम फेट्टा गावात 2019-20 पासून राबविण्यात येत आहे. 03 ऑगस्ट रोजी सत्र 2022-23 चा सॅनिटरी पॅडसचे वाटप शुभारंभ करण्यात आला. यावेळी एकूण 08 महिलांना सॅनिटरी पॅडसचे मोफत वाटप करण्यात आले. प्रत्येक महिलेला पहिल्या आठवड्यात फेट्टा गावातील महिलांना सॅनिटरी पॅडस उपलब्ध करून दिले जातील. हे सॅनिटरी पॅडस मोफत क्षितिज फाउंडेशन जिल्हा वाशीम च्या संचालक स्नेहल चौधरी यांनी डॉ. विनोद शाह मुंबई यांच्या कडून उपलब्ध करून दिले आहेत, आणि भविष्यात देखील त्यांचे मोलाचे सहकार्य लाभेल अशी अपेक्षा व त्यांचे आभार महाविद्यालयाचे वतीने मानले. तसेच फेट्टा गावातील जि.प. प्राथमिक शाळेच्या मुख्याध्यापिका सौ. गीताताई गायकवाड यांनी आपला वेळाला वेळ काढून उपस्थिती दर्शवली त्यांचे देखील आभार, फेट्टा गावातील सौ. आशा दिनेश सिंकेटवार सो कल्पना सुनील सिंकेटवार यांनी हा कार्यक्रम यशस्वी करण्यासाठी आपुलकीने, अगत्याने आम्हाला सहकार्य केले त्यांचे देखील आभार, या उपक्रमात फेट्टा गावातील महिलांच्या उत्स्फूर्त सहभागासाठी आभार समन्वयक डॉ. ममता पाशीकर यांनी मानले. या उपक्रमात प्रामुख्याने साळुंकाबाई राजत महाविद्यालयाचे कु. वैष्णवी राजत, कु. तुनी सिंकेटवार, कु. श्रुती सुर्वे, कु. अश्विनी राठोड, कु. प्राप्ती सुर्वे, कु. पूजा राजत, कु. आरती मुळे, अश्विनी राजत, कु. अंजली मुळे, प्रथम सिंकेटवार यांचा सहभाग होता. हा उपक्रम श्रीमती साळुंकाबाई राजत कला व वाणिज्य महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. देवेंद्र गावंडे, महिला कार्यक्षेत्र अधिकारी डॉ. ममता पाशीकर, यांच्या मार्गदर्शनाखाली यशस्वी झाला.

http://www.washimkhabar.com/2022/08/blog-post_42.html

अतिदुर्गम भागातील फेट्टा गावात; सॅनिटरी पॅडसचे मोफत वाटप श्रीमती साळुंकाबाई राजत महाविद्यालय वनोंजाचा उपक्रम

Principal
PRINCIPAL,
Smt. Salunkabai Raut Arts & Commerce College, WANOJA
Tq. Msngulpir, Dist. Washim
(M.S.) Pin Code- 444402

T. Wankar
PRINCIPAL,
 Smt. Salunkabai Raut Arts &
 Commerce College, WANOJA
 Tq. Msngrulpir, Dist. Washim
 (M.S.) Pin Code- 444402

स्वतंत्र्याच्या अमृत महोत्सवानिमित्त विविध कार्यक्रमाचे आयोजन

श्रीमती. साळुंकाबाई राऊत महाविद्यालय वनोजा चा पुढाकार

मंगरुळपीर (ता.प्र.)- तालुक्यातील आदर्श ग्राम वनोजा येथील संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठ संलग्नित, ज्ञानगंगा शिक्षण प्रसारक मंडळ वनोजा व्द्वारा संचालित श्रीमती. साळुंकाबाई राऊत महाविद्यालय वनोजा च्या राष्ट्रीय सेवा योजना कडून ८ ऑगस्ट ते १५ ऑगस्ट पर्यंत विविध कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होते. यामध्ये कोव्हीड लसीकरण, रांगोळी स्पर्धा, गावामध्ये जनजागृती रॅली, ऑनलाईन निबंध स्पर्धा, विविध सांस्कृतिक कार्यक्रमाचे आयोजन यावेळी महाविद्यालयामध्ये करण्यात आले आहे. यावेळी २० जणांचे कोव्हीड-

१९ चे लसीकरण करण्यात आले. यासोबतच दि. १० ऑगस्ट रोजी महाविद्यालयामध्ये रांगोळी स्पर्धेचे आयोजन करण्यात आले होते. या रांगोळी स्पर्धे मध्ये देखील मुलींसोबत मुलांनी देखील उत्स्फूर्त सहभाग नोंदवला. यावेळी स्वातंत्र्याचा अमृत महोत्सव या अभियानाचे अतिशय सुंदर अशा रांगोळी यावेळी स्पर्धकांनी काढल्या.

या रांगोळीचे मुख्यमापन श्री. शिवाजी शिक्षण संस्थेचे आजीवन सदस्य मा. धनंजय पाटील व महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. देवेंद्र गावंडे तसेच आयक्युएसी समन्वयक प्रा. जयाप्रभा भगत, रासेयो

कार्यक्रम अधिकारी प्रा. बापुराव डोंगरे, महिला कार्यक्रम अधिकारी डॉ. ममता पाशीकर, ग्रंथपाल डॉ. विलास उवाळे यांनी केले. यासोबतच ऑनलाईन निबंध स्पर्धेचे देखील आयोजन करण्यात आले. सोबतच गावामध्ये जनजागृती रॅलीचे देखील आयोजन करण्यात आले. व विविध सांस्कृतिक कार्यक्रमांनी स्वातंत्र्याचा हा अमृत महोत्सव महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. देवेंद्र गावंडे यांच्या मार्गदर्शनाखाली सर्व प्राध्यापकवृंद यांच्या सहकार्याने व विद्यार्थ्यांच्या सहभागाने वनोजा येथील श्रीमती. साळुंकाबाई राऊत कला व वाणिज्य महाविद्यालय वनोजा येथे संपन्न होणार आहे.

देशोन्नती

स्वतंत्र्याच्या अमृत महोत्सवानिमित्त विविध कार्यक्रमाचे आयोजन

साळुंकाबाई राऊत महाविद्यालय वनोजाचा पुढाकार

देशोन्नती वृत्तसंकलन...

वनोजा ■ ग्राम वनोजा येथील संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठ संलग्नित, ज्ञानगंगा शिक्षण प्रसारक मंडळ वनोजा व्द्वारा संचालित साळुंकाबाई राऊत महाविद्यालय वनोजाच्या राष्ट्रीय सेवा योजनाकडून ८ ते १५ ऑगस्ट पर्यंत विविध कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होते.

यामध्ये कोव्हीड लसीकरण, रांगोळी स्पर्धा, गावामध्ये जनजागृती रॅली, ऑनलाईन निबंध स्पर्धा, विविध सांस्कृतिक कार्यक्रमाचे आयोजन यावेळी महाविद्यालयामध्ये करण्यात आले आहे. यावेळी २० जणांचे कोव्हीड-१९ चे लसीकरण करण्यात आले. यासोबतच १० ऑगस्ट रोजी महाविद्यालयामध्ये रांगोळी स्पर्धेचे आयोजन करण्यात आले होते. या रांगोळी स्पर्धे मध्ये देखील मुलींसोबत मुलांनी देखील उत्स्फूर्त सहभाग नोंदवला. यावेळी स्वातंत्र्याचा अमृत महोत्सव या अभियानाचे अतिशय सुंदर अशी रांगोळी यावेळी स्पर्धकांनी काढले.

या रांगोळीचे मुख्यमापन शिवाजी शिक्षण संस्थेचे आजीवन सदस्य धनंजय पाटील व महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. देवेंद्र गावंडे तसेच आयक्युएसी समन्वयक प्रा. जयाप्रभा भगत, रासेयो कार्यक्रम अधिकारी प्रा. बापुराव डोंगरे, महिला कार्यकारी डॉ. ममता पाशीकर, ग्रंथपाल डॉ. विलास उवाळे यांनी केले. यासोबतच ऑनलाईन निबंध स्पर्धेचे देखील आयोजन करण्यात आले. सोबतच गावामध्ये जनजागृती रॅलीचे देखील आयोजन करण्यात आले. विविध सांस्कृतिक कार्यक्रमांनी स्वातंत्र्याचा हा अमृत महोत्सव महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. देवेंद्र गावंडे यांच्या मार्गदर्शनाखाली सर्व प्राध्यापकवृंद यांच्या सहकार्याने व विद्यार्थ्यांच्या सहभागाने वनोजा येथील साळुंकाबाई राऊत कला व वाणिज्य महाविद्यालय वनोजा येथे संपन्न होणार आहे. (वार्ता.)

Smt. Salunkabai Raut Arts & Commerce College Wanoja
Women Empowerment Cell
Program Report-4

Awareness program on To stop Female Feticide

Session 2022-23

Various programs were organized by Women Empowerment Cell & N.S.S on the occasion of birth anniversary of Kranti Jyoti Savitri Bai Fule on 3rd January 2023

Greetings were given on the birth anniversary of Kranti Jyoti Savitribai Fule on this day in the introductory speech Prof. Dr. Mamta Pathrikar threw light on the life of Savitribai Phule. Savitribai Fule was the first woman teacher in the country who spent her whole life for the welfare of women and tried to eradicate the undesirable practices in the society. Speaking on the occasion of this birth anniversary, and said that Savitrimai did the work of making women aware of education and has been explained the purpose of organizing various programs.

Principal Devendra Gawande in his speech expressed thoughts that we have reached this place today because Savitri Bai has opened the door of education to empower women. therefore we should be inspired by Savitrimais thoughts and this will be tribute to her. On this occasion, Prof. Gajanan Badhe, Sant Gajanan Maharaj Arts College Borgaon Manju and Dr. Dhakulkar, Vasantaravanaik College Mangrulpir were prominently present. The program was attended by Dr. Gajanan Ghongte, Prof. Jayaprabha Bhagat, Prof. Deepak Bhagat, Prof. Bapurao Dongre, Dr. Sachin Kadu, Prof. Dhananjay Pathrikar, Prof. Dilip Munde, Dr. Kute, Mr. Trishal Raut were present. The program was moderated and vote of thanks was done by N.S.S. Program Officer Prof. Bapurao Dongare.

On this occasion, organized a rangoli competition based on the theme of **Female Feticide**. Rangolies were drawn to convey the message that female infanticide should be stopped. This rangoli competition was judged by Prof. Jayaprbha Bhagat and Prof. Radhika Sawake. A total of 23 contestants participated

.After that, a rally was taken out from the village. The students created public awareness by raising slogans to stop female feticide. A total of 97 students participated in the rally.

mup
Coordinator
Women Empowerment Cell

Devendra
PRINCIPAL,
Smt. Salunkabai Raut Arts & Commerce College, WANOJA
Tq. Msngrulpir, Dist. Washim (M.S.) Pin Code- 444402

Photographs

Krantijyoti Savitribai Fule Birth Anniversary

J. J. J.

PRINCIPAL,
 Smt. Salunkabai Raut Arts &
 Commerce College, WANOJA
 Tq. Msngrulpir, Dist. Washim
 (M.S.) Pin Code- 444402

Principle

PRINCIPAL,
Smt. Salunkabai Raut Arts &
Commerce College, WANOJA
Tq. Msngulpir, Dist. Washim
(M.S.) Pin Code- 444402

Gawande

PRINCIPAL,
Smt. Salunkabai Raut Arts &
Commerge College, WANOJA
Tq. Msngrulpir, Dist. Washim
(M.S.) Pin Code- 444402

Rangoli Competition on Female Feticide

G. Wankar

PRINCIPAL,
Smt. Salunkabai Raut Arts &
Commerce College, WANOJA
Tq. Msngrulpir, Dist. Washim
(M.S.) Pin Code- 444402

Rally Awareness about to Stop Female Feticides

J. Wadga

PRINCIPAL,
Smt. Salunkabai Raut Arts &
Commerce College, WANO
Tq. Mangrulpir, Dist. Washim
(M.S.) Pin Code- 444402

दिव्य मराठी विशेष • जागतिक मासिक पाळी दिनानिमित्त स्तुत्य उपक्रम; क्षितीज फाउंडेशनचा पुढाकार वनोजातील महाविद्यालयात राज्यातील पहिली 'आनंदी रुम'

संविधान सभे

जागतिक मासिक पाळी सप्ताहांनीत वाशिम जिल्हातील साळुंखाबाई राऊत महाविद्यालय वनोजा येथे आनंदी रुमचे लोकार्पण करण्यात आले. विशेष म्हणजे मुलींसाठी आनंदी रुम तयार करणारे हे महाविद्यालय राज्यातील पहिलेच असल्याचे निदर्शनास येते आहे.

क्षितीज सामाजिक संस्थेकडून सदाश्रीनिवास शिबिर उपक्रम राबवण्यात येत असून, शिक्षक सभेचे आयोजन करण्यात आले आहे. त्याअंतर्गत क्षितीज सामाजिक संस्था व साळुंखाबाई राऊत महाविद्यालय वनोजाच्या

संयुक्त विद्यमाने महाविद्यालयीन युवतींसाठी राबविले जाणारे आनंदी रुम उपक्रमाचा लोकार्पण सोहळा महाविद्यालयाच्या अल्पकाळ कमानव्याई राऊत, रविका सुशीलाबाई राऊत यांच्या उद्बोधनेत नुकताच पार पाडला. यावेळी प्रारंभ डॉ. देवेंद्र गावडे, प्रा. डॉ. ममता पाथरीकर, स्त्री रोग तज्ज्ञ डॉ. पूजा गजरे यांच्यासह महाविद्यालयीन युवतींची उद्बोधने होती. पुण्या सुशिक्षित उद्योग सल्लागारुळे मासिक पाळी इत्यादी संस्थांचे शाळा, महाविद्यालयांना येण्याचे प्रमाण कमी होते. तसेच मुलींचे शैक्षणिक नुकसान होऊ नये, तसेच यांच्या निर्णय, आरोग्यसाठी महाविद्यालयात

आनंदी रुम उपक्रम राबवण्यात आला. या आनंदी रुममध्ये रविवारी पंधरा नट करण्याचे मशीन, आंतरराष्ट्रीय आरोग्यक सुशिक्षण प्रयोगशाळा येथे, स्वच्छते संबंधित सूचना, वाचनीय पुस्तके अशा सर्व गोष्टी उपलब्ध करण्यात आल्या आहेत. विशेष म्हणजे मुलींसाठी आनंदी रुम तयार करण्याचे कोठा येथेच हे महाविद्यालय राज्यातील पहिलेच असल्याचे विदुस येत आहे. कार्यक्रमास क्षितीज संस्थेचे अर्जुन राऊत, राश्री वेदरकर, स्नेहाल चौधरी-कदम, यशवंतराव राऊत, पंचकज अमोल गुंडवती व डॉ. देवेंद्र गावडे, प्रा. ममता पाथरीकर, कर्मचारी उपस्थित होते.

विद्यार्थिनींचे मार्गदर्शन करताना तत्.

विद्यार्थिनींच्या आरोग्यासाठी नवीन उपक्रम

क्षितीज फाउंडेशनसोबत आणखी एक नवीन उपक्रम राबवत आहोत. महाविद्यालयाच्या विद्यार्थिनींसाठी आनंदी रुम तयार करण्यात आली आहे. या ठिकाणी मुलींचे मासिक पाळी दरम्यान लागणारे तसेच गोष्टी उपलब्ध करण्यात आल्या आहेत.

- डॉ. देवेंद्र गावडे, प्राचार्य

सात ते आठ वर्षांपासून जन्जागृती

क्षितीज फाउंडेशनने येथे सात ते आठ वर्षांपासून मासिक पाळी संपूर्णतः जन्जागृती करण्याचे काम करत आहे. स. मेलादिस सप्ताहात मासिक पाळी दिन साजरा करा जातो. यासाठी आणखी शीमरी साळुंखाबाई राऊत महाविद्यालयाच्या संयुक्त विद्यमाने एक नवीन उपक्रम राबवत आहे. विद्यार्थिनींसाठी महाविद्यालयातच आनंदी रुम तयार करण्यात आली आहे. मासिक पाळी ही अत्यंत वैयक्तिक प्रक्रिया असून, याचा कोणतीही वाटाकाल नये. जेव्हाच मन पोखलेलाने आरोग्य संपवण्यासोबत हा धरण्याचे वेळ तेव्हाच तेथे वेळीच होणे, हा केवळ महिलांचा विषय नसून पुढाकारही त्या महिलांना समजून घेण्याची जबाबदारी आहे.

- स्नेहाल चौधरी कदम, संस्थाकार, अरोग्य, क्षितीज फाउंडेशन

जागतिक मासिक पाळी सप्ताह उत्साहात

वाशिम : क्षितीज सामाजिक संस्थेच्या पुढाकारातून आज २२ रोजी जागतिक मासिक पाळी सप्ताहांनीत विविध उपक्रम राबविण्यात आले. त्यानुषंगाने आयोजित विविध स्पर्धेत युवतींनी उत्साहात सहभाग नोंदविला.

क्षितीज सामाजिक संस्था व साळुंखाबाई राऊत महाविद्यालय, वनोजा यांच्या संयुक्त विद्यमाने युवतींसाठी आनंदी रुमचा लोकार्पण सोहळा उत्साहामध्ये पार पाडला. ग्रामीण भागातील मुलींचा मासिक पाळी दरम्यान शाळा कॉलेजमध्ये येण्याचे प्रमाण कमी होते. मुलींच्या प्रगतीमध्ये कुठेही अडचण येऊ नये तसेच युवतींचे आरोग्य उत्तम राहावे म्हणून आनंदी रुम तयार करण्यात

आली. या खोलीमध्ये मुलींसाठी सॅनिटरी पॅड ची व्यवस्था, सॅनिटरी पॅड नट करण्याचे मशीन, आरामासाठी बेड, फर्स्ट एड बॉक्स, स्वच्छते संबंधित सूचना, मासिक पाळी कीट, मुलींसाठी वाचनीय पुस्तके अशा सर्व गोष्टींच्या सोयी करण्यात आल्या. कार्यक्रमाचे अध्यक्ष कमलाबाई राऊत, महाविद्यालयाच्या सचिव सुशीला ताई राऊत, प्राचार्य देवेंद्र गावडे सर, डॉ. प्रा.ममता पाथरीकर

मॅडम, स्त्री रोग तज्ज्ञ डॉ. पूजा गजरे मॅडम तसेच महाविद्यालयीन युवती यांच्या हस्ते आनंदी रुमचे उद्घाटन झाले. युवतींना मासिक पाळी विषयी मार्गदर्शन करण्यात आले तसेच पॅड नट करण्याच्या मशीनचा डेमो ही दाखवण्यात आला. आंतरराष्ट्रीय मासिक पाळी सप्ताह वार्निमितीने मासिक पाळी विशेष ब्रेसलेट ही बनवण्यात आले. क्षितीज संस्थेचे अतुल राऊत, गावत्री पंढारकर, स्नेहाल चौधरी हे उपस्थित होते.

Ghande

PRINCIPAL,
Smt. Salunkabai Raut Arts & Commerce College, WANOJA
Tq.Msngurpir, Dist.Washim
(M.S.) Pin Code- 444402

PROGRAMME LINKS

<https://youtu.be/CVGQhLWou8Q?si=hjWokVqUdbnZ5erF>

<https://youtu.be/RQoZhqPWRfY?si=yHPruFMKnGPx05n>

<https://fb.watch/o67QWBGuyS/?mibextid=6aamW6>

<https://fb.watch/o7zCTscN27/?mibextid=RUbZ1f>

Thawandi

PRINCIPAL,
Smt. Salunkabai Raut Arts &
Commerce College, WANOJA
Tq. Msngrulpir, Dist. Washim
(M.S.) Pin Code- 444402

Smt.Salunkabai Raut Arts & Commerce College Wanoja
Women Empowerment Cell
Program Report-3
Session 2022-23

Constitution Day Program

On the occasion of Indian Constitution Day, various programs were organized in which slogan competition, rally, essay competition, guest lecture were organized. 18 students of the college participated in the slogan competition. Constitution awareness rally was taken out from the village and district level essay competition was organized. A total of 59 essays were received in the essay contest.

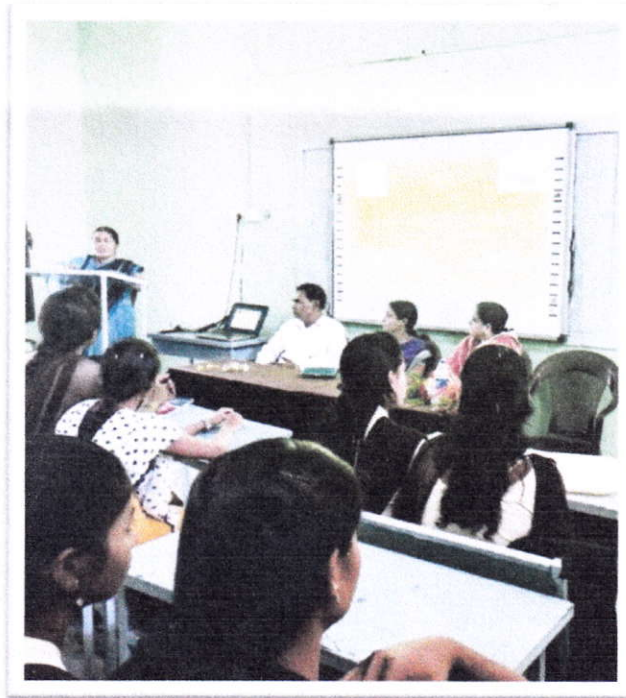
After that, there was a Guest lecture on the Rights of women in the Indian Constitution. Principal Dr. Devedra Gawande presided over the program. Head of Department of Political Science Dr Mamta Pathrikar as chief guest on the dais, the chief presence was Prof. Prakash Lhase, and Prof. Jayaparbha Bhagat. IQAC

Dr. Gajanan Ghongte, Prof. Deepak Bhagat, Prof. Sunil Borchte, Prof. Bapurao Dongre were present in this program. The program was moderated by Dr. Sachin Kadu and vote of thanks was given by Bapurao Dongre
47 boys and 39 girls' total 86 students attended this program.

mvp
Coordinator
Women Empowerment Cell

Devedra
PRINCIPAL,
Smt. Salunkabai Raut Arts &
Commerce College, WANOJA
Tq. Mangrulpir, Dist. Washim
(M.S.) Pin Code- 444402

PHOTOGRAPHS

Principle

PRINCIPAL,
Smt. Salunkabai Raut Arts &
Commerce College, WANOJA
Tq. Msngrulpir, Dist. Washim
(M.S.) Pin Code- 444402

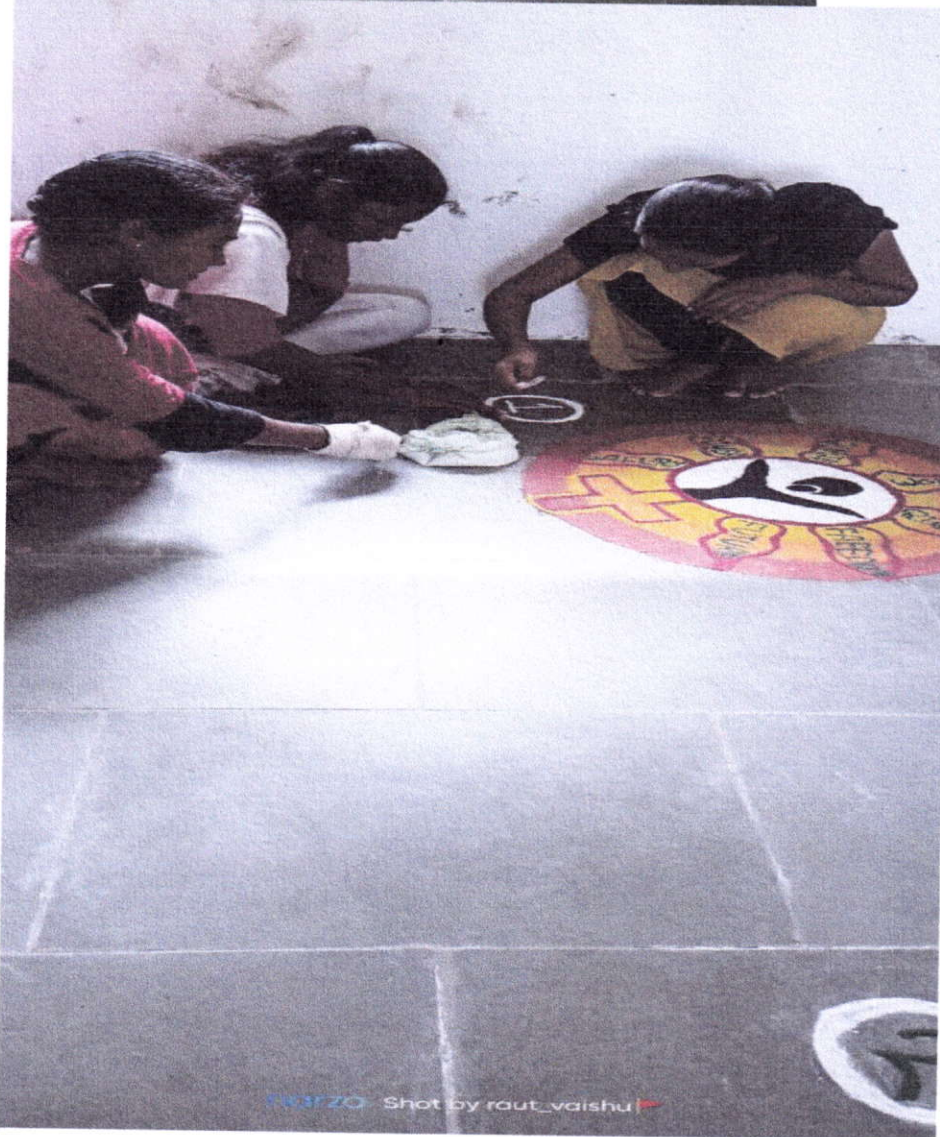

T. Wanoja

PRINCIPAL,
Smt. Salunkabai Raut Arts &
Commerce College, WANOJA
Tq. Msngrulpir, Dist. Washim
(M.S.) Pin Code- 444402

Imwandy
PRINCIPAL,
Smt. Salunkabai Raut Arts &
Commerce College, WANOBI
Tq. Msngrulpir, Dist. Washim
(M.S.) Pin Code- 444402

Tawande

PRINCIPAL,
 Smt. Salunkabai Raut Arts &
 Commerce College, WANOJA
 Tq. Msngrulpir, Dist. Washim
 (M.S.) Pin Code- 444402

सावित्रीबाई का संपूर्ण जीवन महिला कल्याण के लिए समर्पित : प्रा. पाथीकर

संवाददाता | शंभुकाजी

संत गाडगेबाबा अमरावती विप्लवविद्यालय संलग्नत तथा ज्ञानगंगा शिक्षण प्रसारक संस्था वनोजा द्वारा संचालित आदर्श ग्राम वनोजा के श्रीमती सालुंकाबाई राऊत कला 'व वाणिज्य महाविद्यालय में गर्तदिनी क्रांतिज्योति सावित्रीबाई फुले की जयंती पर उनका अभिवादन किया गया। राष्ट्रीय सेवा योजना व महिला सक्षमीकरण कक्ष के संयुक्त तत्वावधान में कार्यक्रम आयोजित किया गया। सर्वप्रथम महाविद्यालय के प्राचार्य डा.देवेन्द्र गावंडे के हाथों क्रांतिज्योति सावित्रीबाई फुले की

प्रतिमा का पूजन कर माल्यार्पण किया गया। महिला सक्षमीकरण कक्ष की समन्वयक तथा महिला कार्यक्रम अधिकारी प्रा.डा. ममता पाथीकर ने सावित्रीबाई फुले के जीवन पर प्रकाश डालते हुए कहा कि सावित्रीबाई फुले देश की प्रथम महिला शिक्षिका थी जिन्होंने अपना संपूर्ण जीवन महिलाओं के हित के लिए समर्पित किया। साथ ही समाज की अनिष्ट प्रथाओं को समूल उखाड़ फेंकने के लिए भी प्रयास किए। महिलाओं को शिक्षा का महत्व बताने का काम सावित्रीबाई ने किया। इस अवसर पर संत गजानन महाराज कला महाविद्यालय बोरगांव मंजू के प्रा.गजानन बढे

व वसंतरावनाईक महाविद्यालय मंगरुलपीर के डा.धाकुलकर प्रमुख रूप से उपस्थित रहे। कार्यक्रम में डा.गजानन घोंगटे, प्रा.जयाप्रभा भगत, प्रा.दीपक भगत, प्रा.बापुराव डोंगरे, डा.सचिन कडू, प्रा.धनंजय पाथीकर, प्रा.दिलीप मुंडे, डा.कुटे, प्रा.तुपाल राऊत की उपस्थिति रही। महिला सक्षमीकरण कक्ष की ओर से उपस्थित विद्यार्थियों को पेन का वितरण किया गया। महिला सक्षमीकरण सदस्या वैष्णवी पाटील, मंजुषा इंगोले, पुनम वानखडे, तुषि जिंकटवर, वैष्णवी राऊत, जानेश्वर खडमे, आदीत्य इंगले आदि विद्यार्थियों ने परिश्रम किया।

Sat, 07 January 2023
 https://epaper.bhaskarhindi.com/c/71347063

<https://divya-m.in/YFUInj7Jlwb>

Timwar
PRINCIPAL,
 Jmt. Salunkabai Raut Arts &
 Commerce College, WANOJA
 Tq. Mangrupir, Dist. Washim
 (M.S.) Pin Code- 444402

Communication Principals with Journalist about Ananadi Room

**SMT. SALUNKABAI RAUT ARTS & COMMERCE
COLLEGE WANOA**

ANTI-RAGGING COMMITTEE

NOTICE

Date 10-06-2022

All respected members of Anti- ragging committee are here by informed that the meeting will take place on 18-06-2222 at 11.00 am at Principal office.

You all required to attend the meeting.

Sd/-

President: (Prin. Dr. D.R. Gawande)

**SMT. SALUNKABAI RAUT ARTS & COMMERCE
COLLEGE WANOA**

ANTI-RAGGING COMMITTEE

Minutes

The committee's meeting was held at Principal's office at 11.00 am on dated 18-06-2022.

The following members were present for the meeting.

1) President – Prin.Dr.D.R. Gawande

Jm Gawande

2) Coordinator – Dr.S.S.Borchate

S.S. Borchate

3) Member- Dr. M.V. Pathrikar

M.V. Pathrikar

4) Member- Prof. J.M.Bhagat

J.M. Bhagat

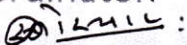
In this meeting the following issues were discussed:

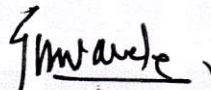
Item No 1 : The committee discussed and decided that one day induction program regarding anti-ragging should be conducted for creating awareness among students.

Item No 2 : If any student complaints about ragging the committee will take quick action.

Item No 3 : The committee will guide students continuously regarding the effects of ragging.

The meeting ended with tea and breakfast.

Coordinator

Dr. S.S. Borchate

President
Dr. D. R. Gawande

**SMT. SALUNKABAI RAUT ARTS & COMMERCE
COLLEGE WANOA**

ANTI-RAGGING COMMITTEE

NOTICE

Date 07-03-2023

All respected members of Anti- ragging committee are here by informed that the meeting will take place on 13-03-2223 at 11.00 am at Principal office.

You all required to attend the meeting.

Sd/-

President: (Prin. Dr. D.R. Gawande)

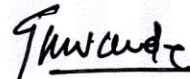
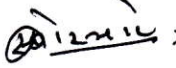

**SMT. SALUNKABAI RAUT ARTS & COMMERCE
COLLEGE WANOA**

ANTI-RAGGING COMMITTEE

Minutes

The committee's meeting was held at Principal's office at 11.00 am on dated 13-03-2023.

The following members were present for the meeting.

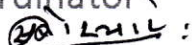
- 1) President – Prin.Dr.D.R. Gawande
- 2) Coordinator – Dr.S.S.Borchate
- 3) Member- Dr. M.V. Pathrikar

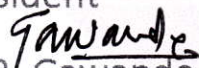
In this meeting the following issues were discussed:

Item No 1 : The committee discussed about the complaints regarding ragging but fortunately there was not a single complaint registered by the students in this session.

Item No 2 : The committee discussed the action to be taken if any complaints is registered in future.

With the permission of the President the meeting ended with tea and breakfast.

Coordinator

Dr. S.S. Borchate

President

Dr. D. R. Gawande

ANTI
RAGGING
CELL

Smt. Salunkabai Raut Arts & Commerce College Wanoja Dist. Washim M.S.

Student Grievance Redresser Cell

Minuets of Meeting

The meeting of Student Grievance Redresser Cell was held on 11 March, 2022 in the Principal Room. The following members were present at the time:

1. Dr. D. R. Gawande ,Principal: Chairperson Gawande -
2. Prof. D.D. Bhagat Coordinator Bhagat -
3. Dr. M.V. Pathrikar Member Pathrikar
4. Dr. S. S. Borchate Member Borchate
5. Dr. V.P. Ubhale Member Ubhale

Item No.1: The minutes of previous meeting held on 15 Sept. 2021 were read and confirmed unanimously.

Item No.2: To discuss the grievances if any of the students:

The members discussed on students grievances if any. Fortunately there were no grievances.

Item No.2: Any other items with the permission of the Chair;

The Chainman suggested various improvement regarding student safety and security.

The meeting ended with vote of thanks to the Chair.

Coordinator

Prof. D. D. Bhagat

Principal

PRINCIPAL,

Smt. Salunkabai Raut Arts &
Commerce College, WANOJA
Tq. Mangrulpir, Dist. Washim
(M.S.) Pin Code- 444402

श्रीमती साळुंकाबाई राऊत कला व वाणिज्य महाविद्यालय वनोजा

ता. मंगरूळपीर जि.वाशिम

(Anti-Ragging Committee)

अहवाल

सत्र

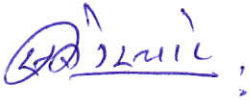
२०२० - २०२१

सत्र २०२०-२१ चा Anti-Ragging Committee अहवाल पुढीलप्रमाणे.

महाविद्यालयात प्रवेशित विद्यार्थ्यांपैकी कोणत्याही विद्यार्थी व विद्यार्थिनीची छळवणूक होऊ नये तसेच विद्यार्थ्यांनी भय मुक्त वातावरणात शिक्षण घ्यावे या हेतूने Anti-Ragging Committee ची स्थापना करण्यात आली आहे. त्यादृष्टीने समिती सर्व महाविद्यालयीन विद्यार्थी तसेच महाविद्यालयीन वातावरणाचे निरीक्षण करून विद्यार्थ्यांनी योग्य ती शिस्त पाळावी या करिता कार्यवाही करित असते.

परंतु सत्र २०-२१ या काळात COVID-१९ च्या प्रभावामुळे प्रचलित पद्धतीने महाविद्यालय व महाविद्यालयीन वर्ग हे सर्व उपक्रम शासनाने बंद केले असल्यामुळे Anti-Ragging संदर्भातील कोणतीही तक्रार आली नाही करिता अहवाल सादर करित आहे.

संमोदक
Dr. S. S. Bozchate

PRINCIPAL,
Smt. Salunkabai Raut Arts &
Commerce College, WANOJA
Tq. Mangrulpir, Dist. Washim
(M.S.) Pin Code- 444402

Smt. Salunkabai Raut Arts and Commerce College, Wanoja Dist: Washim

2021-22

In the academic session 2021-22, fortunately there is not a single complaint registered regarding student grievances, sexual harassment and ragging

PRINCIPAL,

Smt. Salunkabai Raut Arts &
Commerce College, WANOJA
Tq. Msngrulpir, Dist. Washim
(M.S.) Pin Code- 444402

Sant Gadge Baba Amravati University, Amravati
Syllabus Prescribed under Choice based Credit System 2022-23
Faculty : Humanities
Programme: B.A. (English)

Part A
Semester – I
Compulsory English
(Course Code DSC ENG 1.1)

PSOs:

After completion of this course students will be able to:

1. Comprehend various forms of literature like Prose, Poetry, Drama and Fiction
2. Develop the knowledge of grammatical system
3. Develop four language skills LSRW
4. Widen scope of employability and Entrepreneurship viz Teaching, Civil Services and Creative Writing

Employability Potential of B.A. Programme

The job market today, is dynamic and challenging place for young people graduating from our educational institutions. While the number of job seekers is on rise, so are the employment opportunities available to them. However, many employers say that they are unable to find suitable candidates for the jobs they have. Of the candidates who appear for interviews every year, only about thirty percent are selected for the employment. This does not mean that students are poorly equipped with knowledge. On the contrary, many are adequately qualified in this area. The problem is that they lack proficiency in English and the soft skills necessary for professionals today. The need to equip graduating students with skills essential for work place has become an urgent concern. Keeping this in mind the board of studies in English designed the curriculum of English Compulsory, English Literature, Supplementary English, Functional English, Ability Enhancement Course in Communication Skills in English and General Interest Course in Soft Skills.

All living beings communicate. To communicate is a sign of life. In fact, communication is essential to survival, to co-existence and is a natural instinct. In order to improve communication skills of students many topics on communication have been incorporated in the curriculum.

After completion of this course students can make career in creative writing, translation, journalism, content writing and tourism industry. Making career through competitive examinations is a dream of many arts graduates. The present curriculum is immensely helpful for students, who desire to prepare for competitive examinations.

Part B

Programme: B.A. (English)

Semester – I

Compulsory English

(Course Code DSC ENG 1.1)

Cos:-

After completion of this course students will be able to:

1. Understand the basic knowledge of English language and literature
2. Understand the relation between literature and real life.
3. Understand and interpret the prose, poem, short stories
4. Write the News Report, Letter, Essay, Paragraph etc.
5. Avail the pleasure of literary forms such as Novel, Poem, Play etc.
6. Develop interview technique, Reading Skills, Writing Skills and Speaking Skills.
7. Enhance the interest in English Language.

UNIT-I PROSE (15 PERIODS)

- I) Address at the Parliament of the World's Religions- Swami Vivekananda
- II) Education Provides a Solid Foundation- APJ Abdul Kalam
- III) The Dispenser of Holy Water - Guy de Maupassant
- IV) The Happy Prince- Oscar Wilde

UNIT-II POETRY (15 PERIODS)

- I) The Quality of Mercy- William Shakespeare
- II) Indian Weavers - Sarojini Naidu
- III) The Lotus- Toru Dutt
- IV) Success is Counted Sweetest- Emily Dickinson

UNIT-III- BASICS OF COMMUNICATION SKILLS IN ENGLISH (15 PERIODS)

- I) Articles
- II) Prepositions
- III) Conjunctions

UNIT – IV- BASICS OF COMMUNICATION SKILLS IN ENGLISH (15 PERIODS)

- I) Verb- Auxiliary Verbs and Modal Auxiliaries
- II) Subject – Verb Agreement

UNIT- V- COMMUNICATION SKILLS (15 PERIODS)

- I) Meeting People, Exchanging Greetings and Taking Leave
- II) Introducing Yourself

III) Introducing People to others

IV) Making Inquires on Phone

Unit- VI - Skill Enhancement Module (For Internal Assessment)

Reading Skills: Comprehension

Cos:

After completion of this module students will be able to:

1. Read speedily and fluently.
2. Develop understanding of the passage
3. Enrich their vocabulary.
4. Summarise a paragraph

I) Assignment: Comprehension (Unseen Passages)

II) Class Test: Reading of Passage from the prescribed text.

**Prescribed Textbook : Inspirations by Board of Editors & published by
Orient Blackswan**

Ability Enhancement Course
(Communication Skills in English)
(Course Code AEC ENG 1.7)

Semester – I

Textbook prescribed “**Spoken English**” edited by V. Sasikumar and P. V. Dhamija published by
Tata MacGraw-Hill

COs :

After completion of this course students will be able to:

- i) Communicate effectively in different real life situations.
- ii) Register complaints, make enquiries and give opinions.
- iii) Make proper self introduction.
- iv) Respond well to questions at an interview.

Unit- I

- i) Greetings and Salutations in English
- ii) Exclamations in English
- iii) Sentences of order
- iv) Conversation at the Doctor’s Clinic

Unit- II

- i) Communicating – apologizing
- ii) Making polite request
- iii) Conversation at the market

Unit- III

- i) Communicating – expressing necessity/ obligation
- ii) Grammar and Usage – using helping verbs
- iii) Conversation in the Library

Unit- IV

- i) Communicating – asking for information
- ii) Grammar and Usage – using indirect question
- iii) Interview techniques

Programme: B.A. (English)
Compulsory English
(Course Code DSC ENG 1.1)
Semester – II

PSOs:

After completion of this course students will be able to:

1. Comprehend various forms of literature like Prose, Poetry, Drama and Fiction
2. Develop the knowledge of grammatical system
3. Develop four language skills LSRW
4. Widen scope of employability and Entrepreneurship viz Teaching, Civil Services and Creative Writing

Compulsory English
(Course Code DSC ENG 1.1)
Semester – II

Cos:-

After completion of this course students will be able to:

1. Understand the basic knowledge of English language and literature
2. Understand the relation between literature and real life.
3. Understand and interpret the prose, poem, short stories
4. Write the News Report, Letter, Essay, Paragraph etc.
5. Avail the pleasure of literary forms such as Novel, Poem, Play etc.
6. Develop interview technique, Reading Skills, Writing Skills and Speaking Skills.
7. Enhance the interest in English Language.

UNIT-I –PROSE (15 PERIODS)

- I) The Responsibilities Young Citizens -Lal Bahadur Shastri
- II) A Career – R.K. Narayan
- III) A Simple Philosophy – Seathl
- IV) In Sahyadri Hills- A Lesson in Humility- Sudha Murty

UNIT- II POETRY (15 PERIODS)

- I) A psalm of Life- H.W. Longfellow
- II) On his Blindness- John Milton
- III) Daffodils- William Wordsworth
- IV) Leave this Chanting and Singing- Rabindranath Tagore

UNIT-III - BASICS OF COMMUNICATION SKILLS IN ENGLISH (15 PERIODS)

- I) Degrees of Comparison
- II) Simple, Complex and Compound Sentences

UNIT-IV- BASICS OF COMMUNICATION SKILLS IN ENGLISH (15 PERIODS)

- I) Types of Sentence: Assertive, Interrogative, Imperative, Exclamatory
- II) Transformation of Assertive into Exclamatory Sentences
- III) Transformation of Exclamatory into Assertive Sentences
- IV) Framing Questions with helping verbs and WH words

UNIT-V - COMMUNICATION SKILLS (15 PERIODS)

- I) Thanking Someone and Responding to Thanks
- II) Inviting, Accepting and Refusing Invitations
- III) Apologising and Responding to Apology

Unit- VI - Skill Enhancement Module (For Internal Assessment)

Writing Skills: Writing an Application

Cos:

After completion of this module students will be able to:

1. Understand various types of application.
 2. Understand the structure of application.
 3. Write various applications.
- I) Assignment: Application for Bonafide Certificate, Character Certificate , T.C., leave
 - II) Class Test on Application Writing.

BA PART-I EXAMINATION

Compulsory English

SEMESTER – I

(Distribution of Marks)

TIME :3HOURS

MAXMARKS THEORY:80MARKS

MINPASSING MARKS :32MARKS

MAXMARKS INTERNALASSESSMENT:20MARKS

MINPASSINGMARKS: 08MARKS

Unit - I

- A) Prose** i) The students will have to answer THREE out of FOUR short answer questions of 2 marks each. **6 Marks**
ii) The students will have to answer ONE out of THREE long answer questions of 6 marks. **6 Marks**

Unit - II

- B) Poetry** i) The students will have to answer THREE out of FOUR short answer questions of 2 marks each. **6 Marks**
ii) The students will have to answer ONE out of THREE long answer questions of 6 marks. **6 Marks**

Unit - III

Basics of Communication Skills in English

- I) Articles **4 Marks**
II) Prepositions **4 Marks**
III) Conjunctions **4 Marks**

Unit - IV

Basics of Communication Skills in English

- I) Verb- Auxiliary Verbs and Modal Auxiliaries **8 Marks**
II) Subject – Verb Agreement **4 Marks**

Unit - V

Communication Skills

- I) Meeting People, Exchanging Greetings and Taking Leave **3 Marks**
II) Introducing Yourself **3 Marks**
III) Introducing People to others **3 Marks**
IV) Making Inquires on Phone **3 Marks**

Multiple Choice Questions

The Student will have to answer 10 MCQs based on Unit I, II, III, IV and V
(each MCQ carries 2 Marks)

20 Marks

Internal Assessment

- I) Assignment **10 Marks**
II) Class Test **10 Marks**

BA PART-I EXAMINATION
Compulsory English
SEMESTER – II
(Distribution of Marks)

TIME :3HOURS

MAXMARKS THEORY:80MARKS

MINPASSING MARKS :32MARKS

MAXMARKS INTERNALASSESSMENT:20MARKS

MINPASSINGMARKS: 08MARKS

Unit - I

A) Prose-

- i) The students will have to answer THREE out of FOUR short answer questions of 2 marks each. 6Marks
- ii) The students will have to answer ONE out of THREE long answer questions of 6 marks. 6Marks

Unit - II

- B) Poetry**
- i) The students will have to answer THREE out of FOUR short answer questions of 2 marks each. 6Marks
 - ii) The students will have to answer ONE out of THREE long answer questions of 6 marks each. 6Marks

Unit - III

Basics of Communication Skills in English

- I) Degrees of Comparison 6 Marks
- II) Simple, Complex and Compound Sentences 6 Marks

Unit - IV

Basics of Communication Skills in English

- I) Types of Sentence: Assertive, Interrogative, Imperative, Exclamatory 3 Marks
- II) Transformation of Assertive into Exclamatory Sentences 3 Marks
- III) Transformation of Exclamatory into Assertive Sentences 3 Marks
- IV) Framing Questions with helping verbs and Wh words 3 Marks

Unit - V

Communication Skills

- I) Thanking Someone and Responding to Thanks 4 Marks
- II) Inviting, Accepting and Refusing Invitations 4 Marks
- III) Apologising and Responding to Apology 4 Marks

Multiple Choice Questions

The Students will have to answer 10 MCQs based on Unit I, II, III, IV and V (each MCQ carries 2 Marks)

20 Marks

Internal Assessment

- I) Assignment 10 Marks
- II) Class Test 10 Marks

Ability Enhancement Course
(Communication Skills in English)

Semester – II

Textbook prescribed “**Spoken English**” edited by V. Sasikumar and P. V. Dhamija published by
Tata Mac Graw-Hill

Unit- I

- i) Communicating – giving opinions
- ii) Grammar and Usage – pronouns
- iii) Conversation at the Bookseller’s

Unit- II

- i) Communicating – hesitating, attracting attention etc.
- ii) Grammar and Usage – using question tags.
- iii) Conversation at the Restaurant

Unit- III

- i) Communicating – agreeing and disagreeing
- ii) Grammar and Usage – the passage
- iii) Conversation at the Bank

Unit- IV

- i) Communicating – Expressing intentions
- ii) Grammar and Usage – adverbials
- iii) Giving Introduction

SANT GADGE BABA AMRAVATI UNIVERSITY, AMRAVATI

SYLLABUS

PRESCRIBED FOR

B.A - PART II EXAMINATION

Semester – III

Compulsory English

(To be implemented from the session 2023 - 24)

Total Periods : Theory + Tutorial = 75	Credit : 4

Prescribed Textbook : 'Aspirations' by Board of Editors & published by Orient Blackswan

UNIT-I- PROSE (12 MARKS)

- I) The Way to Equal Distribution- M.K Gandhi
- II) The Devoted Friend – Oscar Wilde
- III) The Mother of a Traitor- Maxim Gorky
- IV) Values in Life- Rudyard Kipling

UNIT –II POETRY (12 MARKS)

- I) Love's Philosophy- P.B. Shelley
- II) God's Grandeur- G.M. Hopkins
- III) The Priest of Nature – Amar Nath Prasad
- IV) The Toys - Coventry Patmore

UNIT-III- BASICS OF COMMUNICATION SKILLS IN ENGLISH (12 MARKS)

- I) Noun
- II) Pronoun

UNIT-IV- BASICS OF COMMUNICATION SKILLS IN ENGLISH (12 MARKS)

- I) Tenses
- II) Question Tag

UNIT- V - COMMUNICATION SKILLS (12 MARKS)

- I) Answering the Telephone and asking for someone.
- II) Taking and leaving messages.
- III) Asking for Time and Date

UNIT- VI – SKILL ENHANCEMENT MODULE (FOR INTERNAL ASSESSMENT)

Situational Communication

BA PART-II EXAMINATION

Compulsory English

SEMESTER – III
(Distribution of Marks)

TIME : 3 HOURS

MAXMARKS THEORY:80 MARKS

MINPASSING MARKS :32 MARKS

MAXMARKS INTERNALASSESSMENT:20MARKS

MINPASSINGMARKS: 08 MARKS

Unit - I

A) Prose

- i) The students will have to answer THREE out of FOUR short answer questions of 2 marks each. **6 Marks**
ii) The students will have to answer ONE out of THREE long answer questions of 6 marks. **6 Marks**

Unit - II

B) Poetry

- i) The students will have to answer THREE out of FOUR short answer questions of 2 marks each. **6 Marks**
ii) The students will have to answer ONE out of THREE long answer questions of 6 marks. **6 Marks**

Unit - III

Basics of Communication Skills in English

I) Noun

- i) Students will have to answer 6 questions of 1 mark each on identification of various types of Noun **6 Marks**
II) Pronoun **6 Marks**

- i) Students will have to answer 6 questions of 1 mark each on identification of various types of Pronoun

Unit - IV

Basics of Communication Skills in English

I) Tenses

- i) Students will have to answer 4 questions of 1 mark each on identification of tense **8 Marks**
ii) Students will have to answer 4 questions of 1 mark each on Conversion of tense
II) Question Tag
i) Students will have to answer 4 questions of 1 mark each on making Question Tag

Unit - V

Communication Skills

- I) Answering the Telephone and asking for someone. **4 Marks**
II) Taking and leaving messages. **4 Marks**
III) Asking for Time and Date **4 Marks**

Multiple Choice Questions

The Student will have to answer 10 MCQs based on Unit I, II, III and IV
(each MCQ carries 2 Mark)

20 Marks

Internal Assessment

- I) Assignment **10 Marks**
II) Class Test **10 Marks**

SYLLABUS
PRESCRIBED FOR
B.A - PART II EXAMINATION
Semester – IV
Compulsory English

(To be implemented from the session 2023 - 24)

Total Periods : Theory + Tutorial = 75	Credit : 4

Prescribed Textbook : _____ by Board of Editors & published by Orient Blackswan

UNIT-I- PROSE (12 MARKS)

- I) India: What Can it Teach Us? - Max Müller
- II) After Twenty Years - O. Henry
- III) The Homecoming - Rabindranath Tagore
- IV) The Story of an Hour- Kate Chopin

UNIT-II- POETRY (12 MARKS)

- I) Gather Ye Rose Birds While Ye May – Robert Herrick
- II) Leisure- W.H. Davies
- III) Nature – H. W Longfellow
- IV) The Village Song – Sarojini Naidu

UNIT-III- BASICS OF COMMUNICATION SKILLS IN ENGLISH (12 MARKS)

- I) Adverb
- II) Adjective
- III) Interjection

UNIT- IV BASICS OF COMMUNICATION SKILLS IN ENGLISH (12 MARKS)

- I) Change the Voice
- II) Reported Speech/ Narration

UNIT- V- COMMUNICATION SKILLS (12 MARKS)

- I) Giving Personal Information
- II) Describing daily routine
- III) Talking about Current Activities

UNIT- VI – SKILL ENHANCEMENT MODULE (FOR INTERNAL ASSESSMENT)

Expansion of Idea

BA PART-II EXAMINATION
Compulsory English
SEMESTER – IV
(Distribution of Marks)

TIME :3 HOURS

MAXMARKS THEORY:80MARKS

MINPASSING MARKS :32MARKS

MAXMARKS INTERNALASSESSMENT:20MARKS

MINPASSINGMARKS: 08MARKS

Unit - I

A) Prose

- i) The students will have to answer THREE out of FOUR short answer questions of 2 marks each. **6 Marks**
ii) The students will have to answer ONE out of THREE long answer questions of 6 marks. **6 Marks**

Unit - II

B) Poetry

- i) The students will have to answer THREE out of FOUR short answer questions of 2 marks each. **6 Marks**
ii) The students will have to answer ONE out of THREE long answer questions of 6 marks. **6 Marks**

Unit - III

Basics of Communication Skills in English

12 Marks

- I) Adverb
II) Adjective
III) Interjection

Students will have to answer 12 questions of 1 mark each on identification of Adverb, Adjective, Interjection

Unit - IV

Basics of Communication Skills in English

- I) Change the Voice **6 Marks**
i) Students will have to answer 6 questions of 1 mark each on Change the Voice
II) Reported Speech/ Narration **6 Marks**
i) Students will have to answer 6 questions of 1 mark each on Narration

Unit - V

Communication Skills

- I) Giving Personal Information **4 Marks**
II) Describing daily routine **4 Marks**
III) Talking about Current Activities **4 Marks**

Multiple Choice Questions

The Student will have to answer 10 MCQs based on Unit I, II, III and IV (each MCQ carries 2 Mark)

20 Marks

Internal Assessment

- I) Assignment **10 Marks**
II) Class Test **10 Marks**

**SYLLABUS
PRESCRIBED FOR
B.A – PART III EXAMINATION
SEMESTER V
COMPULSORY ENGLISH**

TIME : 3 HOURS

**MAXIMUM MARKS THEORY : 80 MARKS
MAXIMUM MARKS INTERNAL ASSESTMENT: 20 MARKS**

Prescribed Textbook: Sands of Time by Board of Editors, Published by Orient Blackswan.

SHORT STORIES

1. The Open Window - Saki
2. The Three Hermits – Leo Tolstoy

UNIT I

ESSAYS

1. What is Swaraj? - M K Gandhi
2. A Letter to his Son – Lord Chesterton

UNIT II

POETRY -

1. Bangle Sellers -Sarojini Naidu
2. The Mountain and the Squirrel – Ralph Waldo Emerson

UNIT III

WRITING SKILLS

1. Précis Writing
2. Developing a Thought

UNIT IV

UNIT V

MULTIPLE CHOICE QUESTIONS

Based on prescribed text Unit I, II & III

Internal Assessment :

Viva-Voce

A) Personal Interview

B) Seminar - Presentation (Based on prescribed Text : Short Stories, Essays & Poetry)

**BA Part III
Compulsory English
Semester V
SGB Amravati University, Amravati**

TIME : 3 HOURS

MAX MARKS THEORY : 80 MARKS

MAX MARKS INTERNAL ASSESSMENT: 20 MARKS

MIN PASSING MARKS : 32 MARKS

MIN PASSING MARKS : 08 MARKS

Distribution of Marks

UNIT I (16 Marks)

A) SHORT STORIES

- i) The students shall have to answer TWO out of THREE questions in Two or Three sentences of 3 marks each. = 6 Marks
- ii) The students shall have to answer TWO out of THREE questions in about 100 words of 5 marks each = 10 Marks

UNIT II (16 Marks)

B) ESSAYS

- i) The students shall have to answer TWO out of THREE questions in Two or Three sentences of 3 marks each. = 6 Marks
- ii) The students shall have to answer TWO out of THREE questions in about 100 words of 5 marks each = 10 Marks

UNIT III (16 Marks)

- C) **POETRY:** Prescribed Text Sands of Time by Board of Editors & published by Orient Blackswan
i) The students shall have to answer TWO out of THREE questions in Two or Three sentences of 3 marks each. = 6 Marks
ii) The students shall have to answer TWO out of THREE questions in about 100 words of 5 marks each = 10 Marks

UNIT IV (16 Marks)

WRITING SKILLS

1. Précis Writing : i) The students shall have to write a précis of the given paragraph with suitable title for 08 marks
2. Developing a Thought: i) The students shall have to develop a thought, choosing one of the two in about 250 words for 08 marks

UNIT V (16 Marks)

E) Multiple Choice Questions (MCQ)

Based on Unit I, II & III: The students shall have to attempt multiple choice questions= 16 Marks

F) Internal Assessment

i) Viva- Voce = 20 Marks

- a) Personal Interview = 10Marks
- b) Seminar - Presentation = 10 Marks

**SYLLABUS
PRESCRIBED FOR
BA – PART III EXAMINATION
SEMESTER VI
COMPULSORY ENGLISH**

TIME : 3 HOURS

**MAXIMUM MARKS THEORY : 80 MARKS
MAXIMU MARKS INTERNAL ASSESMENT: 20 MARKS**

Prescribed Textbook: Sands of Time by Board of Editors, Published by Orient Blackswan.

UNIT I

SHORT STORIES:

1. Quality – John Galsworthy
2. Miss Brill – Catherine Mansfield

UNIT II

ESSAYS:

1. My Financial Career -Stephen Leacock
2. Socrates and the Schoolmaster – FL Brayne

UNIT III

POETRY:

1. The Solitary Reaper- William Wordsworth
2. Stay Calm -Grenville Kleiser

UNIT IV

WRITING SKILLS:

1. Report Writing : i) The students shall have to write a Report on the given topic in about 250 words for 08 marks
2. Essay : i) The students shall have to write an essay, choosing from the four given topics in about 250 words for 08 marks

UNIT V

MULTIPLE CHOICE QUESTIONS

Based on Prescribed Text : Unit I, II & III

Internal Assessment :

Viva- Voce

A) Personal Interview

B) Seminar - Presentation (Based on Prescribed Text : Short Stories, Essay & Poetry)

BA Part III
Compulsory English
Semester VI
SGB Amravati University, Amravati

TIME : 3 HOURS

MAX MARKS THEORY : 80 MARKS

MAX MARKS INTERNAL ASSESSMENT: 20 MARKS

MIN PASSING MARKS : 32 MARKS

MIN PASSING MARKS : 08 MARKS

Distribution of Marks

UNIT I (16 Marks)

A) SHORT STORIES

- i) The students shall have to answer TWO out of THREE questions in Two or Three sentences of 3 marks each. = 6 Marks
- ii) The students shall have to answer TWO out of THREE questions in about 100 words of 5 marks each = 10 Marks

UNIT II (16 Marks)

B) ESSAYS

- i) The students shall have to answer TWO out of THREE questions in Two or Three sentences of 3 marks each. = 6 Marks
- ii) The students shall have to answer TWO out of THREE questions in about 100 words of 5 marks each = 10 Marks

UNIT III (16 Marks)

C) POETRY: Prescribed Text Sands of Time by Board of Editors & published by Orient Blackswan

- i) The students shall have to answer TWO out of THREE questions in Two or Three sentences of 3 marks each. = 6 Marks
- ii) The students shall have to answer TWO out of THREE questions in about 100 words of 5 marks each = 10 Marks

UNIT IV (16 Marks)

WRITING SKILLS

1. Report Writing : i) The students shall have to write a Report on the given topic in about 250 words for 08 marks
2. Essay : i) The students shall have to write an essay, choosing from the four given topics in about 250 words for 08 marks

UNIT V (16 Marks)

E) Multiple Choice Questions (MCQ)

Based on Unit I, II & III: The students shall have to attempt multiple choice questions= 16 Marks

F) Internal Assessment

i) Viva- Voce = 20 Marks

- a) Personal Interview = 10Marks
- b) Seminar - Presentation = 10 Marks

SYLLABUS
PRESCRIBED FOR
B.A PART III EXAMINATION
SEMESTER V
ENGLISH LITERATURE
UNIT I

Text Prescribed : A Background to the study of English Literature by B.Prasad. (Section II DRAMA)

Chapters Prescribed :

Chapter II - 1) Tragedy and Comedy

Chapter III - 1) Dramatic Irony

Chapter VI - 2) Shakespearean Tragedy 3) Shakespeare's English Historical Plays

UNIT II

Prescribed Textbook: Magic Casements by Board of Editors, Published by Orient Blackswan

POETRY:

The following poems are prescribed

1. Ode on a Grecian Urn- John Keats
2. Kubla Khan- S.T. Coleridge
3. Snake- D.H. Lawrence
4. A Prayer for My Daughter - W.B. Yeats
5. Alexander's Feast (Extract) - John Dryden

Intern at a reputed company -

Many companies offer a variety of internships to the B.Com students so that they can gain the required experience and skills at the beginning of their career. students should be clear with which skills they want to acquire and enhance, what is the deadline and how they can update their resume.

Entrepreneurship-

Once the candidate has completed the graduation, he/she can utilize the learned skills and become his own boss. The curriculum gives knowledge related to finance, accounts, management and some legal aspects also.

Part B**Syllabus prescribed for 1st Year Under Graduate Programme****Programme : Bachelor of Commerce****Semester I**

Code of the Course/Subject	Title of the Course/Subject	Total Number of Periods
BC-11	English	60

COs:

1. Able to communicate skilfully in Business correspondence
2. Acquaint with the work culture in corporate world
3. The life of great personalities will motivate them to toil to be successful
4. Learn and gain fluency in the English language and conversation.
5. Become efficient in reading and writing skills.
6. The drafting skills of the learners will be honed through grammar and writing skills
7. Become proficient in the language and to eventually inculcate professional skills

Unit	Content	No. of Periods
I	PROSE I) Commerce Education : Key to Prosperity and Security - Dr. Manjushree Sardeshpande II) Dhirubhai Ambani III) A R Rahman IV) The Romance of A Busy Broker by O. Henry	10
II	Poetry I) Stay Calm - Grenville Kleiser II) All the World's A Stage - William Shakespeare III) Trees - Joyce Kilmer IV) Bright Star - John Keats	10
III	Grammar I) Articles II) Parts of Speech III) Word Formation	10
IV	Communication and Writing Skills I) letter Writing II) Report Writing III) Resume	10
V	Soft Skills I) Critical, Creative and Positive Thinking II) Building Relationship Skills III) Problem Solving Skills	10
VI	Skill Enhancement Module How to open a DMAT account	10

After completion of Skill module students will be able to:

1. Acquaint with National Stock Exchange (NSE), Share Market and Systematic Investment Plan (SIP)
2. Acquaint with the volatile nature of market and Corporate world
3. Broaden their vision about Trade and Commerce
 - i) Assignment: A Report on How to open a DMAT account
 - ii) Class Test: Seminar on How to open a DMAT account

Reference Books:

1. Intermediate English Grammar - Raymond Murphy (Cambridge University Press)
2. Advanced English Grammar - Martin Hewings (Cambridge University Press)
3. 'Expressions' by Dr. Uday Navalekar, Published by Pimpalpure Book Distributors
4. A Course in English Grammar - R.N.Bakshi (Orient Blackswan)

Prescribed Textbook: 'Oasis' by Board of Editors & Published by Orient Blackswan

Code of the Course/Subject	Title of the Course/Subject	Total Number of Periods

BC-11	English (Business Communication Skill in English Language) AEC	15

Course Outcomes of AEC:

After completion of this course students will be able to:

- 1) The learners will learn to understand and interpret any text they are reading from different perspectives
- 2) The interest of learners in listening to and watching good quality audio and visual media will be aroused.
- 3) Learners will acquire proficiency in the skills of listening, speaking, reading and writing that will help them meet the challenges of the world.
- 4) The learners will develop good oral and written skills of communication in the English language.

COURSE MATERIAL :DEVELOPING COMPREHENSION SKILLS IN ENGLISH

A) Reading Skills

- Skimming and Scanning
- Language Structure
- Note Making
- Summary Writing
- Guessing Meanings of Words
- Drawing Inferences

- A) Prose** i) The students will have to answer **THREE** out of **FOUR** short answer questions of 2 marks each. =6Marks
 ii) The students will have to answer **ONE** out of **THREE** long answer questions of 6 marks each. =6Marks

Unit - II

- B) Poetry** i) The students will have to answer **THREE** out of **FOUR** short answer questions of 2 marks each. =6Marks
 ii) The students will have to answer **ONE** out of **THREE** long answer questions of 6 marks each. =6Marks

**Unit - III
Grammar**

- I) Articles **3 Marks**
 II) Parts of Speech **6 Marks**
 III) Word Formation **3 Marks**

**Unit - IV
Communication and Writing Skills**

- I) letter Writing **4 Marks**
 II) Report Writing **4 Marks**
 III) Resume **4 Marks**

**Unit - V
Soft Skills**

- I) Critical, Creative and Positive Thinking **4 Marks**
 II) Building Relationship Skills **4 Marks**
 III) Problem Solving Skills **4 Marks**

Multiple Choice Questions

The Student will have to answer 10 MCQs based on Unit I and II (each MCQ carries 2 Marks) **20 Marks**

Internal Assessment (SEM)

- I) Assignment **10 Marks**
 II) Class Test **10 Marks**

Part B

Syllabus prescribed for 1st Year Under Graduate Programme

Programme : Bachelor of Commerce

Semester I

Code of the Course/Subject	Title of the Course/Subject	Total Number of Periods
BC-11	Supplementary English	60

COs

1. Able to communicate skilfully in Business correspondence
2. Acquaint with the work culture in corporate world
3. Learn and gain fluency in the English language and conversation.
4. Become efficient in reading and writing skills.

Part B

Syllabus prescribed for 1st Year Under Graduate Programme

Programme : Bachelor of Commerce

Semester II

Code of the Course/Subject	Title of the Course/Subject	Total Number of Periods
BC-21	English	60

COs:

1. Able to communicate skillfully in Business correspondence
2. Acquaint with the work culture in corporate world
3. The life of great personalities will motivate them to toil to be successful
4. Learn and gain fluency in the English language and conversation.
5. Become efficient in reading and writing skills.
6. The drafting skills of the learners will be honed through grammar and writing skills
7. Become proficient in the language and to eventually inculcate professional skills

Unit	Topic	No. of Periods
I	PROSE I) Sudha Murthy II) Devender Pal Singh III) Jadav Payeng IV) Spoken English and Broken English – G.B Shaw	10
II	PROSE 1. Why a Start-up Needs to Find its Customers First-Pranav Jain 2. Rahul Bajaj 3. Sreelakshmi Suresh 4. The Eyes Are Not Here by Ruskin Bond	10
III	III Grammar I) Tenses II) Voices III) Narration	10
IV	Communication and writing skills I) Notice II) Agenda III) Minutes	10
V	Employability Skills I) Goal Setting II) Presentation Skills III) Time Management	10
VI	Skill Enhancement Module Visit to Bank or Industry	10

Course Outcomes of Skill Enhancement Module :

The students will be able to:

1. Acquaint with work culture in Bank
 2. Acquaint with the use of ICT in Finance sector
 3. Acquaint with Management Skills in the industry
- i) Assignment: A Report on Visit to Bank or Industry
ii) Class Test: Sharing experiences on visited Bank or Industry

Reference Books:

1. Intermediate English Grammar - Raymond Murphy (Cambridge University Press)
2. Advanced English Grammar - Martin Hewings (Cambridge University Press)
3. 'Expressions' by Dr. Uday Navalekar, Published by Pimpalpure Book Distributors
4. A Course in English Grammar - R.N Bakshi (Orient Blackswan)

Prescribed Textbook: 'Oasis' by Board of Editors & Published by Orient Blackswan

Code of the Course/Subject	Title of the Course/Subject	Total Number of Periods
BC-21	English (Business Communication Skill in English) AEC	15

COURSE MATERIAL : ENGLISH USAGE IN COMMUNICATION

- i) Varieties of English
American and British English
Indian English
- ii) Non- verbal Communication
- iii) The Elevator Pitch
- iv) ICT and the use of English

Unit - I

A) Prose

- i) The students will have to answer **THREE** out of **FOUR** short answer questions of 2 marks each.

= 6 Marks

Sant Gadge Baba Amravati university, Amravati

Compulsory English - 50 Marks
B.Com.II- Sem.III

Title of the book- **Pristine** - By Board of Editors and Published by Orient Black Swan

Code of the Course/Subject	Title of the Course/Subject	Total number of Periods
BC 31	English	36

CO's:

- 1) To acquaint with the eminent entrepreneurs of the world
- 2) To acquaint with the work culture in corporate world
- 3) To instill moral values among the students
- 4) To make them able to communicate skillfully with ICT
- 5) To enrich them with fluency and soft skill based in English
- 6) To make them skillful in drafting and professional skills.

Unit 1- Prose-

- 1) Values in Life —Rudyard Kipling
- 2) Ramchandra and Laxman Kirloskar
- 3) Akio Morita

Unit 2- Poetry-

- 1) Ode to the West Wind— P.B.Shelley
- 2) Paper Boats — Rabindranath Tagore
- 3) It is Needless to Ask of a Saint- Saint Kabir

Unit 3-Communication and Soft Skills-

- 1) Role Play
- 2) Drafting an E-mail
- 3) Applying for a Job

Code of the Course/Subject	Title of the Course/Subject	Total number of Periods
BC 41	English	36

Unit	Content	Number of Periods

1	Prose 1)Values in Life -Rudyard Kipling 2)Ramchandra and Laxman Kirloskar 3)Akio Morita	14
2	Poetry 1)Ode to the West Wind— P.B.Shelley 2)Paper Boats— Rabindranath Tagore 3)It is Needless to Ask of a Saint - Saint Kabir	10
3	Communication and Soft Skills 1)Role Play 2)Drafting an E- mail 3)Applying for a Job	12

Question wise Distribution of Marks

Prose- Q.1) A) Solve any One long questions out of Two. - 5 Marks
B) Solve any Two short questions out of Three. - 6 Marks

Poetry- Q.2)

A) Solve any One long question out of Two. - 5 Marks
B) Solve any Two short questions out of Three. - 4 Marks

MCQ- Q.3) Attempt all multiple choice questions based on prose and poetry- 10 Marks

Communication and Soft Skills-

Q. 4) Solve any Twoquestions out of Three. - 10 Marks

Internal Assessment

1)Assignment - 5 Marks

2)Class Test - 5 Marks

Sant Gadge Baba Amravati university, Amravati

Compulsory English

B.Com.II- Sem.IV

Title of the book- **Pristine**

Unit 1- Prose-

- 1)India's Message to the World- Swami Vivekanand
- 2)On Forgetting –Robert Lynd
- 3)Indra Nooyi : A Corporate Giant

Unit 2- Poetry-

- 1)the Soul's Prayer –Sarojini Naidu
- 2)The Mountain and the Squirrel- R.W. Emerson
- 3)Nature- W.H. Longfellow

Unit 3-Communication and Soft Skills

- 1)Group Discussion
- 2)Advertisements
- 3)Creative Writing: Situational Dialogues

Unit	Content	Number of Periods
1	Prose 1)India's Message to the World- Swami Vivekanand 2)On Forgetting –Robert Lynd 3)Indra Nooyi : A Corporate Giant	14
2	Poetry 1)The Soul's Prayer –Sarojini Naidu 2)The Mountain and the Squirrel- R.W. Emerson 3)Nature- W.H. Longfellow	10
3	Communication and Soft Skills 1)Group Discussion	12

	2)Advertisements 3)Creative Writing: Situational Dialogues	

Question wise Distribution of Marks

Prose- Q.1) A) Solve any One long questions out of Two. - 5 Marks
h- 6 Marks

Poetry- Q.2)
A) Solve any One long question out of Two. - 5 Marks
B) Solve any Two short questions out of Three. - 4 Marks

MCQ- Q.3) Attempt all multiple choice questions based on prose and poetry- 10 Marks

Communication and Soft Skills-
Q. 4) Solve any Two questions out of Three. -10 Marks

Internal Assessment

1)Assignment - 5 Marks

2)Class Test - 5 Marks

**B.Com. III
Semester- V
Compulsory English**

Time: 2 Hours

Marks: 40

Prescribed Textbook : Horizons by Board of Editors Published by Orient Blackswan.

CONTENTS

UNIT I : PROSE		
SR.NO	PROSE	AUTHOR
1	Ratan Tata	
2	Steve Jobs	
3	Vijay Bhatkar	
4	Black Money and the Black Economy	C. Rammanohar Reddy
UNIT II : POETRY		
1	A Red, Red Rose	Robert Burns
2	It is needless to ask the saint the caste to which he belongs	Kabir
3	Love's Philosophy	P.B. Shelly
4	The Garden	Andrew Marvell
UNIT III : BUSINESS COMMUNICATION		
Computer Technology & Recent Concepts in Business		
✓ Paperless office ✓ Video Conferencing ✓ E-Banking		
Communication Skills		
✓ Public Speaking (Strategies for Effective Speaking, Types of Speeches)		

MARKING SCHEME

UNIT I: Prose : Any THREE out of FOUR Questions (3 x 4 = 12 Marks)

UNIT II : Poetry : Any THREE out of FOUR Questions (3 x 4 = 12 Marks)

UNIT III : Business Communication :

Any TWO out of THREE Questions (2 x 4 = 8 Marks)

8 Multiple Choice Questions on Unit I & II (8 x 1 = 8 Marks)

INTERNAL ASSESSMENT :

Seminar Skill : 5 Marks

Home Assignment : 5 Marks

Books Recommended

1. Agrawala Kamalesh N and Agrawal Deeksha :
Bride to Online Storefront, Macmillon India, New Delhi.
2. Agarwala Kamalesh N. and Agrawal Deeksha:
Business on the Net- Introduction toe- Commerce; Macmillon India, New Delhi
3. Agarwala Kamalesh N. and Agrawal Deeksha:
Bulls, Bears and The Mouse-An Introduction to Online Stock Market Trading; Macmillon India, New Delhi.
4. Tiwari Dr. Murli Dr.:
Education and E-Governance; Macmillon India, New Delhi.
5. Afuah A.and Tucci C.:
Internet Business Models and Strategies; Mc Graw Hill, New York.

Internal Assessment Scheme

1. Theory paper will carry 60 marks and internal assessment 40 marks
2. 40 % Marks will be based on continue evaluation of the student assignment, class test, seminar and web-site visit /Industrial visit and project report.
3. Student will have to work under the guidance of the teacher and submit project report before fifteen days of the commencement of the theory examination.

Appendix -

**B.Com. III
Semester- VI
Compulsory English**

Time: 2 Hours

Marks: 40

Prescribed Textbook : Horizons by Board of Editors Published by Orient Blackswan.

UNIT I: PROSE		
SR.NO	PROSE	AUTHOR
1	Sunder Pichai	
2	Mallika Srinivasan	
3	Muhammad Yunus	
4	Introduction to the Right to Information Act, 2005	Pralhad Kachare
UNIT II : POETRY		
1	All the World's A Stage	William Shakespeare
2	How Do I Love Thee	Elizabeth Barrett Browning
3	The Duck and the Kangaroo	Edward Lear
4	Ode To Autumn	John Keats
UNIT III: COMMUNICATION SKILLS		
Employability Skills		
✓ Leadership Skills ✓ Teamwork Skills ✓ Time Management ✓ Stress Management		
Communication Skills		
✓ Advertising (Types of Advertising & Advertising Media, Techniques of effective advertising)		

MARKING SCHEME

UNIT I : Prose : Any THREE out of FOUR Questions (3 x 4 = 12 Marks)

UNIT II : Poetry : Any THREE out of FOUR Questions (3 x 4 = 12 Marks)

UNIT III : Communication Skills :

Any TWO out of THREE Questions (2 x 4 = 8 Marks)

8 Multiple Choice Questions on Unit I & II (8 x 1 = 8 Marks)

INTERNAL ASSESSMENT :

Interview Skill : 5 Marks

Home Assignment : 5 Marks

Appendix - R

**B.Com. III
Semester- VI
Supplementary English**

Time: 2 Hours

Marks: 40

Prescribed Textbook : Golden Harvest An English Coursebook for Undergraduates by Board of Editors Published by Orient Blackswan.

UNIT I: Prose & Poetry		
SR.NO	Prose & Poetry	AUTHOR
1	My Struggle for an Education	Booker T. Washington
2	I am Getting Old Now	Robert Kroetch
3	Richard Cory	Edwin Arlington Robinson
4	Father Returning Home	Dilip Chitre
UNIT II : Short Stories		
1	The Thief	Ruskin Bond
2	An Accursed House	Emile Gaborian
3	Freedom at Midnight	Larry Collins and Dominique Lapierre
4	The Last Salvation	R.P.Sisodia.
UNIT III: One Act Play		
	A Marriage Proposal	Anton Chekhov

विभाग ब

बी.ए. भाग-१, सत्र-१
विषय : मराठी (आवश्यक)

नेमलेले पाठ्यपुस्तक : 'शब्दगंध' भाग-१ (सत्र १ व सत्र २) (संपादित)
प्रकाशकाचे नाव : राघव पब्लिशर्स अँड डिस्ट्रीब्युटर्स, नागपूर

अभ्यासपत्रिकेची निष्पत्ती (COs) :

- नेमलेल्या साहित्यातून जीवनदर्शन, समकालीन व्यवहार जाणवा यांची माहिती होईल.
- वैचारिक, ललित, कविता या विविध वाङ्मय प्रकाराचे ज्ञान होईल. या वाङ्मय प्रकाराचे वेगळेपण जाणून घेतील तथा यामधील साम्यभेदाचे आकलन होईल.
- वैचारिक गद्यातून भाषेच्या सर्जनशील रूपाचे विद्यार्थ्यांना आकलन होईल. तसेच चारित्र्यविषय असलेल्या थोर व्यक्तींच्या जीवनकार्यातून विद्यार्थ्यांना प्रेरणा मिळेल आणि संकटावर मात करून जीवनात यशस्वी होता येतेहा विचार त्यांच्या मनी रुजेल.
- ललित कलाकृतींच्या वाचनातून आनंद, बोध, ज्ञान इत्यादींची प्राप्ती होऊन विद्यार्थ्यांच्या जीवनविषयक जाणवा समृद्ध होतील.
- वैचारिकता, तात्त्विकता, काव्यात्मकता, भावनात्मकता, सामान्य गोष्टीतील असामान्यत्वाचे दर्शन यातून विद्यार्थ्यांचा दृष्टीकोण संपन्न होईल.
- विविध प्रकारच्या साहित्याचे आकलन, वर्णन, आस्वादन, विश्लेषण आणि मूल्यमापन करण्याची क्षमता वाढून विद्यार्थ्यांची अभिरूची विकसित होईल.
- या वाङ्मयप्रकारातून विविध प्रकारचे नीतिमूल्ये, जीवनमूल्ये, यांची शिकवण विद्यार्थ्यांना मिळेल, त्याचा उपयोग उत्तमरीतीने जीवन जगण्यासाठी होईल.
- 'उपयोजित' घटकाच्या माध्यमातून विविध प्रकारची कौशल्ये त्यांच्यात निर्माण होतील व ते रोजगारक्षम होतील.
- विचारवंत, लेखक, कवी होण्यासाठी हे अध्ययन प्रेरक ठरेल, सहाय्यभूत ठरेल. यातून विद्यार्थी भाषेचा सर्जनशील वापर कसा करावा हे समजून घेतील व विविध प्रकारातील साहित्य निर्मिती करतील. तसेच व्यवहारिक उपयोजन करून रोजगारक्षम होतील.

अ.क्र. Sr.No.	घटक Topic	अध्यापन तासिका (Teaching Hours)	श्रेयांक Credit
विभाग - अ	वैचारिक		
१)	माझे तीन गुरू व तीन दैवते - डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर	१२	०३
२)	सत्यशोधक पंढरीनाथ पाटील आणि महात्मा फुले यांचे चरित्र - डॉ.प्रल्हाद जी. तुलेकर		
३)	छत्रपती शिवरायांची प्रशासन व्यवस्था - चंद्रशेखर शिखरे		
विभाग - ब	ललित		
१)	जनानी जयपुरी - वसंत बापट	१२	
२)	गढी - प्रतिमा इंगोले		
३)	वाघापूर पॅटर्न - अशोक मानकर		
विभाग - क	कविता		
१)	संतवाणी	११	
	अ)पैलतोगे.... - संत ज्ञानेश्वर		
	ब) कांदा, मुळा भाजी - संत सावता माळी		
२)	नवा शिपाई - केशवसुत		
३)	या भारतात बंधुभाव नित्य वसू दे - राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज		
४)	विमान - अजीम नवाज राही		
५)	पोशीदा - रवींद्र महल्ले		
६)	अतिक्रमण - विशाल इंगोले		
विभाग - ड	उपयोजित मराठी		
	लेखनविषयक नियम		१०
	मुद्रित शोधन		
		४५	०३

संत गाडगे बाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती

वी.ए. भाग- १ मराठी (आवश्यक)
सत्र १ ले

गुण विभागणी

एकूण गुण - १००
लेखीगुण - ८०
अंतर्गत मूल्यमापन - २०
वेळ - ३ तास

अभ्यासक्रमासाठी नेमलेले पाठ्यपुस्तक - 'शब्दगंध' भाग-१ (सत्र-१ व सत्र-२) (संपादित)
प्रकाशकाचे नाव : राघव पब्लिशर्स अॅण्ड डिस्ट्रीब्युटर्स, नागपूर
(विभाग 'अ', 'ब' आणि 'क' साठी)
उपयोजित मराठी - संपादक डॉ.केतकी मोडक, संतोष शेणई,
सुजाता शेणई - पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे या पुस्तकातील
प्रकरण १५ वे - लेखनविषयक नियम - डॉ.मृणालिनी शहा
प्रकरण १६ वे - मुद्रितशोधन- सुजाता शेणई, डॉ.केतकी मोडक

विभाग - अ	वैचारिक	-	२०गुण
विभाग - ब	ललित	-	२०गुण
विभाग - क	कविता	-	२०गुण
विभाग - ड	उपयोजित मराठी	-	२०गुण

प्रश्ननिहाय गुण विभागणी :-

विभाग 'अ' व 'ब' यावर १४ गुणांचा प्रत्येक एक दीर्घोत्तरी प्रश्न	- २८ गुण
विभाग 'क' यावर प्रत्येकी ०८ गुणांचे दोन लघुत्तरी प्रश्न	- १६ गुण
विभाग 'ड' मधील उपयोजित मराठीवर प्रत्येकी ०८ गुणांचे दोन लघुत्तरी प्रश्न	- १६ गुण
वस्तुनिष्ठ प्रश्न - उपरोक्त अभ्यासक्रमातील विभाग 'अ' व 'ब' यावर प्रत्येकी ०३ प्रश्न आणि विभाग 'क' व 'ड' यावर प्रत्येकी ०२ प्रश्न	- २० गुण
वस्तुनिष्ठ स्वरूपाचे असे एकूण १० बहुपर्यायी प्रश्न विचारले जातील. प्रत्येक प्रश्नास ०२ गुण याप्रमाणे हा प्रश्न २० गुणांचा असेल.	

विभाग 'ड' साठी संदर्भ ग्रंथ म्हणून उपयोजित मराठी - संपादक डॉ.केतकी मोडक, संतोष शेणई, सुजाता शेणई - पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे या या पुस्तकातील प्रकरण १५ वे लेखनविषयक नियम व प्रकरण १६ वे - मुद्रितशोधन या प्रकरणावर प्रत्येकी ०८ गुणांची दोन लघुत्तरी प्रश्न विचारल्या जातील.

कौशल्य विकासावर आधारित अंतर्गत मूल्यमापन :- Skill Enhancement Module (SEM) - २० गुण

- गुण विभागणी
- १) गृहपाठ - १५गुण
- २) मौखिक परीक्षा - ०५गुण

- सूचना :- (१) गृहपाठ आपल्या परिसरातील प्रभावी शिक्षक, डॉक्टर, लोकप्रतिनिधी, आदर्श शेतकरी किंवा सामाजिक कार्यकर्ते यांची मुलाखत शब्दबद्ध करा.
(२) वैचारिक, ललित इत्यादी प्रकारातील उतान्याचे मुद्रितशोधन करा.
(३) दिलेल्या उतान्याचे प्रमाण मराठी भाषेच्या लेखनविषयक नियमांनुसार लेखन करा.
(४) मौखिक परीक्षाही गृहपाठावर आधारित असेल.

संत गाडगे बाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती

मराठी कौशल्ये विकास अभ्यासक्रम

Ability Enhancement Course-I

शैक्षणिक वर्ष - २०२२-२३ पासून

बी.ए.भाग-१, सत्र-१

'मराठी भाषिक कौशल्ये : संभाषण कौशल्ये'

एकूण तासिका १५, श्रेयांक - १

अभ्यासपत्रिकेची निष्पती (COs)

१. संभाषण कौशल्य विकासाला सहाय्य होईल.
२. मराठी भाषा क्षमतेच्या वाढीस मदत होईल.
३. संभाषण क्षेत्राची दारे खुली होतील.
४. विविध व्यवसाय क्षेत्रात संधी उपलब्ध होईल.

अभ्यास घटक

'व्यक्तित्व विकासासाठी : संभाषण व लेखनकौशल्ये' - (संपादक : डॉ.पृथ्वीराज तोर, डॉ.शैलेन्द्र लेंडे, डॉ.वंदना महाजन), अथर्व पब्लिकेशन्स हे संपादित पुस्तक या अभ्यासक्रमासाठी नेमलेले आहे.

संभाषण कौशल्ये - एकूण तासिका-१५

१. संभाषण कौशल्ये - राजेंद्र दत्तात्रय थोरात
२. सूत्रसंचालन कौशल्ये - प्रतिभा कदम /जतीन कदम
३. मुलाखत कौशल्ये - शैलेश त्रिभुवन / रवींद्र बेम्बरे
४. वक्तृत्व कौशल्ये - पुंडलिक कोलते

(विद्यार्थ्यांनी महाविद्यालयातील कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन करणे, परिसरातील विशेष उल्लेखनीय व्यक्तीची मुलाखत घेणे आणि किमान सात ते दहा मिनिटे सार्वजनिक ठिकाणी भाषण करणे अपेक्षित आहे. यादृष्टीने नियोजन अपेक्षित आहे.)

गुण विभागणी - एकूण गुण २५

घटक चाचणी / कौशल्य मूल्यांकन	- १० गुण
गृहपाठ / कौशल्य विकास प्रकल्प कार्य	- १० गुण
चर्चासत्र / कौशल्यकार्याचे सादरीकरण	- ०५ गुण

(अभ्यासपत्रिकेतील सर्व घटकांवर प्रश्न विचारण्यात येतील)

विभाग ब
बी.ए. भाग-१, सत्र-२
विषय : मराठी (आवश्यक)

नेमलेले पाठ्यपुस्तक : 'शब्दगंध' भाग-१ (सत्र १ व सत्र २) (संपादित)
प्रकाशकाचे नांव : राघव पब्लिशर्स अॅण्ड डिस्ट्रीब्युटर्स, नागपूर

अभ्यासपत्रिकेची निष्पत्ती (COs) :

१. नेमलेल्या साहित्यातून जीवनदर्शन, समकालीन व्यवहार जाणीवा यांची माहिती होईल.
२. वैचारिक, ललित, कविता या विविध वाङ्मय प्रकाराचे ज्ञान होईल. या वाङ्मय प्रकाराचे वेगळेपण जाणून घेतील तथा यामधील साम्यभेदाचे आकलन होईल.
३. वैचारिक गद्यातून भाषेच्या सर्जनशील रूपाचे विद्यार्थ्यांना आकलन होईल. तसेच चारित्र्यविषय असलेल्या थोर व्यक्तींच्या जीवनकार्यातून विद्यार्थ्यांना प्रेरणा मिळेल आणि संकटावर मात करून जीवनात यशस्वी होता येते हा विचार त्यांच्या मनी रुजेल.
४. ललित कलाकृतीच्या वाचनातून आनंद, बोध, ज्ञान इत्यादींची प्राप्ती होऊन विद्यार्थ्यांच्या जीवनविषयक जाणिवा समृद्ध होतील.
५. वैचारिकता, तात्त्विकता, काव्यात्मकता, भावनात्मकता, सामान्य गोष्टीतील असामान्यत्वाचे दर्शन यातून विद्यार्थ्यांचा दृष्टीकोण संपन्न होईल.
६. विविध प्रकारच्या साहित्याचे आकलन, वर्णन, आस्वादन, विश्लेषण आणि मूल्यमापन करण्याची क्षमता वाढून विद्यार्थ्यांची अभिरुची विकसित होईल.
७. या वाङ्मय प्रकारातून विविध प्रकारचे नीतिमूल्ये, जीवनमूल्ये, यांची शिकवण विद्यार्थ्यांना मिळेल, त्याचा उपयोग उत्तमरितीने जिवन जगण्यासाठी होईल.
८. 'उपयोजित' घटकाच्या माध्यमातून विविध प्रकारची कौशल्ये त्यांच्यात निर्माण होतील व ते रोजगारक्षम होतील.
९. विचारवंत, लेखक, कवी होण्यासाठी हे अध्ययन प्रेरक ठरेल, सहाय्यभूत ठरेल. यातून विद्यार्थी भाषेचा सर्जनशील वापर कसा करावा हे समजून घेतील व विविध प्रकारातील साहित्य निर्मिती करतील. तसेच व्यावहारिक उपयोजन करून रोजगारक्षम होतील.

अ.क्र. Sr.No	घटक Topic	अध्यापन तासिका (Teaching Hours)	श्रेयांक Credit	
विभाग - अ				
	वैचारिक			
१)	हा विद्येचा समय आहे ! - शाहू महाराज	१२	०३	
२)	राष्ट्रसंत व राष्ट्रपिता - राम शेवाळकर			
३)	शिक्षणाविगर माणूस धोंडाच - संतोष भीमराव अरसोड			
विभाग - ब				
	ललित			
१)	जागल - भाऊ मांडवकर	१२		
२)	हिरवा तपस्वी - शं.ना.नवरे			
३)	कस्तुरी - विजय जाधव			
विभाग - क				
	कविता			
१)	संतवाणी	११		
	अ) दादला (भारुड) -संत एकनाथ			
	ब) सदासर्वकाळ अंतरीकुटिल -संत तुकाराम			
२)	रांगूई - मीराताई ठाकरे			
३)	बाप बावरं पेरते - श्याम ठक			
४)	या शहरी संवेदनेशी जुळवून घेताना - अशोक इंगळे			
५)	मैफल - किशोर बळी			
६)	भगतसिंह - वैभव भिवरकर			
विभाग - ड				
	उपयोजित मराठी		१०	
	कार्यलयीन पत्रव्यवहार			
	स्व-परिचयपत्र व नोकरीसाठी अर्जलेखन			
		४५	०३	

बी.ए. भाग- १ मराठी (आवश्यक)

सत्र २ रे

गुण विभागणी

एकूण गुण - १००
लेखी गुण - ८०
अंतर्गत मूल्यमापन - २०
वेळ - ३ तास

अभ्यासक्रमासाठी नेमलेले पाठ्यपुस्तक -

'शब्दगंध' भाग-१ (सत्र-१ व सत्र-२) (संपादित)

प्रकाशकाचे नाव : राघव पब्लिशर्स अॅण्ड डिस्ट्रीब्युटर्स, नागपूर
(विभाग 'अ', 'ब' आणि 'क' साठी)

उपयोजित मराठी - संपादक डॉ.केतकी मोडक, संतोष शेणई,
सुजाता शेणई - पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे या पुस्तकातील
प्रकरण ३ रे- कार्यालयीन पत्रव्यवहार - डॉ.कल्याणी दिवेकर
प्रकरण ४ थे- स्वपरिचयपत्र व नोकरीसाठी अर्जलेखन -
डॉ.भूषण केळकर

विभाग - अ	वैचारिक	-	२०गुण
विभाग - ब	ललित	-	२०गुण
विभाग - क	कविता	-	२०गुण
विभाग - ड	उपयोजित मराठी	-	२०गुण

प्रश्ननिहाय गुणविभागणी :-

विभाग 'अ' व 'ब' यावर १४ गुणांचा प्रत्येक एक दीर्घोत्तरी प्रश्न	- २८ गुण
विभाग 'क' यावर प्रत्येकी ०८ गुणांचे दोन लघुत्तरी प्रश्न	- १६ गुण
विभाग 'ड' मधील उपयोजित मराठीवर प्रत्येकी ०८ गुणांचे दोन लघुत्तरी प्रश्न	- १६ गुण
वस्तुनिष्ठ प्रश्न - उपरोक्त अभ्यासक्रमातील विभाग 'अ' व 'ब' यावर प्रत्येकी ०३ प्रश्न आणि विभाग 'क' व 'ड' यावर प्रत्येकी ०२ प्रश्न वस्तुनिष्ठ स्वरूपाचे असे एकूण १० बहुपर्यायी प्रश्न विचारले जातील. प्रत्येक प्रश्नास ०२ गुण याप्रमाणे हा प्रश्न २० गुणांचा असेल.	- २० गुण

विभाग 'ड' साठी संदर्भ ग्रंथ म्हणून उपयोजित मराठी - संपादक डॉ.केतकी मोडक, संतोष शेणई, सुजाता शेणई - पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे या या पुस्तकातील प्रकरण ३ रे कार्यालयीन पत्रव्यवहार व प्रकरण ४ थे -स्व-परिचयपत्र व नोकरीसाठी अर्ज लेखन या प्रकरणावर प्रत्येकी ०८ गुणांची दोन लघुत्तरी प्रश्न विचारल्या जातील.

कोशल्य विकासावर आधारित अंतर्गत मूल्यमापन :- - २० गुण

- गुण विभागणी
- १) गृहपाठ - १५ गुण
- २) मौखिक परीक्षा - ०५ गुण

सूचना :- (१) गृहपाठ आपल्या परिसरातील लेखकाच्या मुलाखतीचे शब्दांकन करा

(२) आपल्या परिसरातील ५ विविध कार्यालयांशी पत्रव्यवहार करा.

(३) स्व-परिचयपत्र तयार करून नोकरीसाठी अर्जलेखन करा.

(४) मौखिक परीक्षा ही गृहपाठावर आधारित असेल.

विभाग ब
बी.ए. भाग-१, सत्र-१
विषय : मराठी वाङ्.मय (ऐच्छिक)

अभ्यासपत्रिकेची निष्पत्ती (COs) :

- १) कादंबरी या वाङ्.मय प्रवाहातून सामाजिक प्रश्नांची जाणीव निर्माण होऊन व सामाजिक मूल्यांची जाणीव होईल.
- २) धूळपावलं या कादंबरीतून समाजातील विविध व्यक्तिरेखा, तथा ग्रामीण संस्कृतीचे दर्शन होईल.
- ३) नेमलेल्या कादंबरीमधील पात्रांच्या नात्याची गुंतागुंत आणि भावनिक आंदोलनाचा शोध घेता येईल.
- ४) भाषिक व वाङ्.मयीन मूल्यांचा अभ्यास होईल.
- ५) कादंबरी लेखनाचे तंत्र अवगत करता येईल.
- ६) कादंबरीचे स्वरूप व घटक समजून घेतल्यामुळे जीवन व्यवहाराच्या केंद्रस्थानी असणाऱ्या मनुष्य व इतर घटकांवर आधारित कादंबरी लेखनाचा प्रयत्न करता येईल.
- ७) 'काव्यसरिता' च्या माध्यमातून विविध प्रकारच्या रचनांचा अभ्यास करता येईल.
- ८) सामाजिक जाणिवा, राष्ट्रीय एकात्मता, प्रेमविषयक भावना, भावनिकता या विचारांची बांधिलकी निर्माण होईल.
- ९) काव्यांच्या विविध प्रवाहांचा परिचय होईल व त्यातून काव्यनिर्मितीची प्रेरणा विकसित होईल.

अ.क्र.	अभ्यासपत्रिकेचे घटक	नेमलेले तास	श्रेयांक
१	कादंबरी - 'धूळपावलं' - लेखक महेंद्र कदम, शब्दालय प्रकाशन, श्रीरामपूर	३०	०४
२	कविता - 'काव्यसरिता' (संपादित) संपादक - डॉ.गजानन जाधव, डॉ.गजानन मुंदे, राघव पब्लिशर्स अँड डिस्ट्रीब्युटर्स, नागपूर ('काव्यसरिता' मधील क्रमांक १ ते १० कविता अभ्यासक्रमात राहतील.)	३०	
	कौशल्ययाधिष्ठीत घटकअभ्यासक्रम	१५	
		७५	०४

गुण विभागणी

एकुण गुण - १०० लेखी गुण - ८० अंतर्गत मूल्यमापन - २० वेळ - ३ तास

- अ)कादंबरी - 'धूळपावलं' - ४० गुण
ब)कविता - 'काव्यसरिता' - ४० गुण

प्रश्ननिहाय गुण विभागणी :-

- प्रश्न १ - संदर्भासह स्पष्टीकरण - २०गुण
(कादंबरी व कवितेवर प्रत्येकी ०५ गुणांचे दोन संदर्भ विचारले जातील.)
- प्रश्न २ - 'धूळपावलं' कादंबरीवर ०१ दीर्घोत्तरी प्रश्न - १२ गुण
- प्रश्न ३ - 'धूळपावलं' कादंबरीवर ०१ लघुत्तरी प्रश्न - ०८ गुण
- प्रश्न ४ - 'काव्यसरिता' वर ०१ दीर्घोत्तरी प्रश्न - १२ गुण
- प्रश्न ५ - 'काव्यसरिता' वर ०१ लघुत्तरी प्रश्न - ०८ गुण
(वरील प्रश्नांना अंतर्गत पर्याय राहतील.)
- प्रश्न ६ - वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी १० प्रश्न- प्रत्येकी ०२ गुणांचे - २० गुण
(वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी प्रश्नांमध्ये कादंबरी व कवितेवर प्रत्येकी ०५ प्रश्न विचारले जातील.)

कौशल्य विकासावर आधारीत अंतर्गत मूल्यमापन :- - २० गुण

- गुण विभागणी
- १) गृहपाठ - १५गुण
- २) मौखिक परीक्षा - ०५गुण

- सूचना :-** (१) गृहपाठासाठी परिसरातील कष्टकऱ्यांच्या जीवनाचे निरीक्षण करून त्यावर टिपण तयार करावे.
(२) आपल्या परिसरातील कवींची मुलाखत घेऊन त्याचे शब्दांकन करा.
(३) मौखिक परीक्षा ही गृहपाठावर आधारित असेल.

संत गाडगे बाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती

पसंतीवर आधारित श्रेयांक पद्धती (CBCS) अभ्यासक्रम २०२२-२०२३

विभाग अ (Part-A)

विद्याशाखा : मानव विज्ञान (Faculty - Humanities)

अभ्यासक्रम : वाङ्.मय स्नातक / बी.ए., (Programme - B.A.)

विषय : मराठी वाङ्.मय (ऐच्छिक)

बी.ए.भाग-१, सत्र-२

प्रस्तावना :- (Preamble)

मराठी साहित्याच्या विविध वाङ्मय प्रवाहाचा अभ्यासातून विद्यार्थ्यांच्या ज्ञानाच्या कक्षा रुंदावतील. विविध साहित्य प्रवाहातील अभ्यासातून साहित्य निर्मितीच्या घटकांचे तंत्र विद्यार्थ्यांच्या अंगी विकसित होतील. साहित्यातून मानवी मूल्यांचे आकलन विद्यार्थ्यांना होईल. वाचन, लेखन, श्रवण कौशल्य विकसित होतील तसेच उपयोजित संकल्पना अभिवृद्ध होतील. साहित्य विश्वातून नवनिर्मितीचा व सर्जनशीलतेचा नवा आविष्कार अभिवृद्ध होण्यासाठी विद्यार्थ्यांना मदत होईल. प्रबोधनाची विचारधारा विकसित होईल. संशोधनाची नवप्रेरणा निर्माण होईल. एकूणच सर्व विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण विकासाकरिता साहित्यातील प्रेरणा मार्गदर्शक ठरतील.

मराठी वाङ्.मय (ऐच्छिक) अभ्यासक्रमाची विशिष्ट निष्पत्ती (PSOs) :

- १) संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठाच्या मानव विज्ञान विद्याशाखेतील मराठी वाङ्.मय (ऐच्छिक) अभ्यासक्रमाच्या अध्ययनामुळे विद्यार्थ्यांची साहित्य ही संकल्पना स्पष्ट होऊन मराठी भाषाविषयक अभिरुची विकसित होईल.
- २) मराठी साहित्य परंपरा, लेखक, कवी, विचारवंत यांचा परिचय होईल, त्यांचा लेखनातून आलेल्या सामाजिक एकात्मता, सर्वधर्म समभाव, राष्ट्रीय एकात्मता आणि भारतीय राज्यघटनेचे अधिष्ठान असलेल्या मानवी मूल्यांची विद्यार्थ्यांमध्ये रुजवणूक होईल.
- ३) विद्यार्थ्यांमध्ये साहित्य व कला याविषयी आवड निर्माण होईल. त्याची चिकित्सा, तुलना, समीक्षा करण्याची दृष्टी विकसित झाल्यामुळे विविध साहित्य प्रकारातील लेखनाचे योग्य अध्ययन, संशोधन आणि सर्जनशील निर्मिती करतील.
- ४) भाषा आणि साहित्याचा सामाजिक तसेच कलात्मक पातळीवर अभ्यास केल्याने विवेकपूर्ण तर्कसंगतता आणि कारुण्यपूर्ण संवेदनशीलता निर्माण होऊन साहित्याचे व्यावहारिक उपयोजन करता येईल.
- ५) साहित्याच्या विद्यार्थ्यांमध्ये मराठी साहित्याच्या अभ्यासासह प्रतिष्ठापूर्ण रोजगार मिळविण्यासाठी कौशल्ये प्राप्त होतील.
- ६) रोजगारा निर्मितीसाठी लागणाऱ्या विविध कौशल्ये निर्मितीचा दृष्टिकोन विद्यार्थ्यांमध्ये निर्माण होईल.

विभाग-ब

बी.ए. भाग-१, सत्र-२

विषय : मराठी वाङ्.मय (ऐच्छिक)

अभ्यासपत्रिकेची निष्पत्ती (COs) :

- १) मानवी जीवन समृद्ध करणाऱ्या 'नाटक' या वाङ्.मयप्रकाराचा परिचय विद्यार्थ्यांना होईल.
- २) 'वाटा पळवाटा' या नाटकातील विविध मानवी प्रवृत्तीचे दर्शन घडेल.
- ३) 'वाटा पळवाटा' नाटकांच्या माध्यमातून सामाजिक संस्कृतीचे दर्शन होईल तथा विविध व्यक्तिमत्त्वांचा परिचय होईल.
- ४) 'वाटा पळवाटा' च्या अभ्यासाने नाटकाचे आकलन, आस्वाद आणि मूल्यमापन करण्याची क्षमता विकसित होईल.
- ५) नाटक निर्मितीच्या घटकांचा, तंत्राचा अभ्यास झाल्याने नाटक निर्मिती करण्याची प्रेरणा विद्यार्थ्यांना मिळेल.
- ६) नाटक / रंगभूमीवर कारकीर्द करू इच्छिणाऱ्या विद्यार्थ्यांना ही अभ्यासपत्रिका उपयुक्त ठरेल.
- ७) 'काव्यसरिता' च्या माध्यमातून विविध प्रकारच्या रचनांचा अभ्यास करता येईल.
- ८) सामाजिक जाणिवा, राष्ट्रीय एकात्मता, प्रेमविषयक भावना, भावनिकता या विचारांची बांधिलकी निर्माण होईल.
- ९) काव्यांच्या विविध प्रवाहांचा परिचय होईल व त्यातून काव्यनिर्मितीची प्रेरणा विकसित होईल.

अ.क्र.	अभ्यासपत्रिकेचे घटक	नेमलेले तास	श्रेयांक
१	नाटक - 'वाटा पळवाटा' - लेखक दत्ता भगत, कॉन्टीनेन्टल प्रकाशन, पुणे	३०	
२	कविता - 'काव्यसरिता' (संपादित) संपादक - डॉ.गजानन जाधव, डॉ.गजानन मुंदे,	३०	०४

	राघव पब्लिशर्स अँड डिस्ट्रीब्युटर्स, नागपूर (‘काव्यसरिता’ मधीलक्र मांक ११ ते २५ कविता अभ्यासक्रमात राहतील.)		
३	कौशल्याधिष्ठीत घटक अभ्यासक्रम	१५	
		७५	०४

गुण विभागणी

एकूण गुण - १०० लेखी गुण - ८० अंतर्गत मूल्यमापन - २० वेळ - ३ तास

- अ) नाटक - ‘वाटा पळवाटा’ - ४० गुण
ब) कविता - ‘काव्यसरिता’ - ४० गुण

प्रश्ननिहाय गुण विभागणी :-

- प्रश्न १ - संदर्भासह स्पष्टीकरण - २० गुण
नाटक व कवितेवर प्रत्येकी ०५ गुणांचे दोन संदर्भ विचारले जातील.
- प्रश्न २ - ‘वाटा पळवाटा’ नाटकावर ०१ दीर्घोत्तरी प्रश्न - १२ गुण
- प्रश्न ३ - ‘वाटा पळवाटा’ नाटकावर ०१ लघुत्तरी प्रश्न - ०८ गुण
- प्रश्न ४ - ‘काव्यसरिता’ वर ०१ दीर्घोत्तरी प्रश्न - १२ गुण
- प्रश्न ५ - ‘काव्यसरिता’ वर ०१ लघुत्तरी प्रश्न - ०८ गुण
(वरिल प्रश्नांना अंतर्गत पर्याय राहतील.)
- प्रश्न ६ - वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी १० प्रश्न - प्रत्येकी ०२ गुणांचे - २० गुण
(वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी प्रश्नांमध्ये कादंबरी व कवितेवर प्रत्येकी ०५ प्रश्न विचारले जातील.)

कौशल्य विकासावर आधारित अंतर्गत मूल्यमापन :- २० गुण

- गुण विभागणी
- १) गृहपाठ - १५ गुण
- २) मौखिक परीक्षा - ०५ गुण

सूचना :- (१) गृहपाठासाठी आपल्या परिसरातील लोकगीतांचे संकलन करून त्याचे विशेष नोंदवा.

(२) आपल्याला येणाऱ्या अनुभवाच्या आधारे कविता लिहा.

(३) मौखिक परीक्षा ही गृहपाठावर आधारीत असेल.

Q: 2: The examinees shall have to attempt any TWO out of FOUR long answer questions of EIGHT marks each from the Unit Four.	(2 x 8 = 16 Marks)
Q: 3: The examinees shall have to attempt any ONE out of TWO long answer questions of SIXTEEN marks from the prescribed One - Act Play (Unit Five).	(1 x 16 = 16 Marks)
Q: 4: SIXTEEN Multiple Choice Questions (MCQ) based on Unit Three & Four	(16 X 1 = 16 Marks)
Q: 5: A) General essay of about 300 words on any ONE out of THREE given topics.	(1 X 10 = 10 Marks)
B) Expansion of Idea ONE out of THREE	(1 X 6 = 6 Marks)

Total Marks = 80 Marks

Appendix-B

बी. ए. भाग - २ मराठी (आवश्यक)

सत्र ३ रे

॥ गुण विभागणी ॥

एकूण गुण - १००
लेखी गुण - ८०
अंतर्गत मूल्यमापन - २०
वेळ - ३ तास

अभ्यासक्रमासाठी नेमलेले पाठ्यपुस्तक - 'मृदगंध' भाग २ (विभाग 'अ', 'ब', आणि 'क' साठी)

विभाग - अ	वैचारिक	--	१६ गुण
विभाग - ब	ललित	--	१६ गुण
विभाग - क	कविता	--	१६ गुण
विभाग - ड	उपयोजित मराठी	--	१६ गुण
	वैचारिक, ललित व कविता या	--	१६ गुण
	विभागांवर वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी प्रश्न		
विभाग 'अ' व 'ब'	यावर प्रत्येकी सोळा गुणांचा एक दीर्घोत्तरी प्रश्न	--	३२ गुण
विभाग 'क'	यावर प्रत्येकी आठ गुणांचे दोन लघुत्तरी प्रश्न	--	१६ गुण
विभाग 'ड'	मधील उपयोजित मराठीवर प्रत्येकी आठ गुणांचे दोन लघुत्तरी प्रश्न	--	१६ गुण
वस्तुनिष्ठ प्रश्न -	उपरोक्त अभ्यासक्रमातील विभाग 'अ', 'ब' आणि 'क' यावर	--	१६ गुण
	आधारित वस्तुनिष्ठ स्वरूपाचे एकूण १६ बहुपर्यायी प्रश्न		
	विचारले जातील. प्रत्येक प्रश्नास एक गुण याप्रमाणे हा		
	प्रश्न १६ गुणांचा असेल.		

विभाग 'ड' साठी संदर्भग्रंथ म्हणून 'उपयोजित मराठी' संपादक - केतकी मोडक व इतर, पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे हा ग्रंथ असेल. या ग्रंथातील प्रकरण २२ वे 'वक्तृत्व कला' व प्रकरण २३ वे 'सूत्रसंचालन' या प्रकरणांवर प्रत्येकी ०८ गुणांचा एक लघुत्तरी प्रश्न विचारण्यात येईल.

अंतर्गत मूल्यमापन : एकूण २० गुणांची अंतर्गत मूल्यमापन परीक्षा राहिल.

● गुण विभागणी :

१) गृहपाठ	--	१० गुण
२) मौखिक परीक्षा	--	१० गुण

लेखी परीक्षा व अंतर्गत मूल्यमापन या दोन्ही परीक्षांमध्ये स्वतंत्रपणे उत्तीर्ण होणे आवश्यक राहिल. त्यासाठी किमान गुण खालीलप्रमाणे आवश्यक असतील.

● लेखी परीक्षा	--	८० पैकी ३२ गुण आवश्यक
● अंतर्गत मूल्यमापन	--	२० पैकी ०८ गुण आवश्यक

सूचना : १) गृहपाठ हा पाठ्यपुस्तकांव्यतिरिक्त अन्य कोणत्याही भाषिक व वाङ्मयीन कौशल्य विकसित करणारा विषयावर असावा.
२) मौखिक परीक्षा ही गृहपाठावर आधारित असेल.

बी. ए. भाग - २ मराठी (आवश्यक)

सत्र ४ थे

॥ गुण विभागणी ॥

एकूण गुण - १००

लेखी गुण - ८०

अंतर्गत मूल्यमापन - २०

वेळ - ३ तास

अभ्यासक्रमासाठी नेमलेले पाठ्यपुस्तक

- 'मृदगंध' भाग २ (विभाग 'अ', 'ब', आणि 'क' साठी)

विभाग - अ	वैचारिक	--	१६ गुण
विभाग - ब	ललित	--	१६ गुण
विभाग - क	कविता	--	१६ गुण
विभाग - ड	उपयोजित मराठी	--	१६ गुण
	वैचारिक, ललित व कविता या	--	१६ गुण
	विभागांवर वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी प्रश्न		

विभाग 'अ' व 'ब' यावर प्रत्येकी सोळा गुणांचा एक दीर्घोत्तरी प्रश्न	--	३२ गुण
विभाग 'क' यावर प्रत्येकी आठ गुणांचे दोन लघुत्तरी प्रश्न	--	१६ गुण
विभाग 'ड' मधील उपयोजित मराठीवर प्रत्येकी आठ गुणांचे दोन लघुत्तरी प्रश्न	--	१६ गुण
वस्तुनिष्ठ प्रश्न - उपरोक्त अभ्यासक्रमातील विभाग 'अ', 'ब' आणि 'क' यावर	--	१६ गुण
आधारित वस्तुनिष्ठ स्वरूपाचे एकूण १६ बहुपर्यायी प्रश्न		
विचारले जातील. प्रत्येक प्रश्नास एक गुण याप्रमाणे हा		
प्रश्न १६ गुणांचा असेल.		

विभाग 'ड' साठी संदर्भग्रंथ म्हणून 'उपयोजित मराठी' संपादक - केतकी मोडक व इतर, पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे हा ग्रंथ असेल. या ग्रंथातील प्रकरण ९ वे 'माहितीपत्रक' व प्रकरण १० वे 'निमंत्रणपत्रिका व कार्यक्रमपत्रिका' या प्रकरणांवर प्रत्येकी ०८ गुणांचा एक लघुत्तरी प्रश्न विचारण्यात येईल.

अंतर्गत मूल्यमापन : एकूण २० गुणांची अंतर्गत मूल्यमापन परीक्षा राहिल.

● गुण विभागणी :

१) गृहपाठ	--	१० गुण
२) मौखिक परीक्षा	--	१० गुण

लेखी परीक्षा व अंतर्गत मूल्यमापन या दोन्ही परीक्षांमध्ये स्वतंत्रपणे उत्तीर्ण होणे आवश्यक राहिल. त्यासाठी किमान गुण खालीलप्रमाणे आवश्यक असतील.

● लेखी परीक्षा	--	८० पैकी ३२ गुण आवश्यक
● अंतर्गत मूल्यमापन	--	२० पैकी ०८ गुण आवश्यक

- सूचना : १) गृहपाठ हा पाठ्यपुस्तकांव्यतिरिक्त अन्य कोणत्याही भाषिक व वाङ्मयीन कौशल्य विकसित करणाऱ्या विषयावर असावा.
- २) मौखिक परीक्षा ही गृहपाठावर आधारित असेल.

संपादित ग्रंथ - 'मृदगंध' भाग २

बी. ए. भाग २ मराठी (आवश्यक)

सत्र ३

विभाग अ) वैचारिक

१)	शुद्ध चारित्र्याचा प्रज्ञावंत राजकारणी	तर्कतीर्थ लक्ष्मणशास्त्री जोशी
२)	मीपण स्वत्वाच्या सीमेत दरबळत, तोपर्यंतच ते सुगंधी असत !	आ.ह.साळुंखे
३)	भाषाभिवृद्धीची सामाजिक दृष्टी	श्री.म.माटे

विभाग ब) ललित

१)	आज्ञापत्र	रामचंद्रपंत अमात्य
२)	माझे दत्तक वडील	चिं. वि. जोशी
३)	दिवस असे होते	दया पवार

विभाग क) कविता

१)	संतवाणी	अ) चोखामेळा ब) सोयराबाई
२)	अखेर कमाई	कुसुमाग्रज
३)	पाखरे	केशव मेश्राम
४)	जातं	श्रीकांत देशमुख
५)	सात बाराची नोंद	लक्ष्मण महाडिक
६)	शांतता	सिध्दार्थ भगत

विभाग ड) व्यावहारिक मराठी

१)	वक्तृत्व कला	संदर्भ ग्रंथ : 'उपयोजित मराठी' मधील प्रकरण २२ वे	संपा. केतकी मोडक व इतर, पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे
२)	सूत्रसंचालन	संदर्भ ग्रंथ : 'उपयोजित मराठी' मधील प्रकरण २३ वे	

बी. ए. भाग २ - मराठी (आवश्यक)

सत्र - ४

विभाग अ) वैचारिक

१)	स्त्री-पुरुष तुलना	ताराबाई शिंदे
२)	आरसा	डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर
३)	विज्ञानयुगात भारत	जयंत नारळीकर

विभाग ब) ललित

१)	गाडगेबाबांच्या कीर्तनातले तत्त्वज्ञान	प्रबोधनकार के.सी. टाकरे
२)	स्मशानातील सोनं	अण्णा भाऊ साठे
३)	स्त्रीवादी चळवळीने आम्हाला आमच्या अस्तित्वाची जाणीव दिली	विद्युत भागवत

विभाग क) कविता

१)	संतवाणी	अ) एकनाथ ब) कान्होपात्रा
२)	सारेच दीप कसे मंदावले आता	अनिल
३)	जिवलगा	शांता शेळके
४)	जागजागी	म.मा. परसावळे
५)	पेटवू नका देश	मिर्झा रफी अहमद बेग
६)	माती	राजेश महल्ले

विभाग ड) व्यावहारिक मराठी

१)	माहितीपत्रक	संदर्भ ग्रंथ : 'उपयोजित मराठी' मधील प्रकरण ९ वे	संपा. केतकी मोडक व इतर, पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे
२)	निर्भरणपत्रिका व कार्यक्रमपत्रिका	संदर्भ ग्रंथ : 'उपयोजित मराठी' मधील प्रकरण १० वे	

संत गाडगे बाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती

बी.ए.भाग-२ मराठी वाङ्मय

सत्र ३ रे

॥ गुण विभागणी ॥

एकूण गुण - १००

लेखी गुण - ८०

अंतर्गत मूल्यमापन - २०

वेळ - ३ तास

अभ्यासक्रमासाठी नेमलेले ग्रंथ -

१) निवडक मराठी कथा - संपादित

२) संत तुकारामांचे निवडक अभंग - संपादक - आ.ह. साळुंखे, लोकायत प्रकाशन, सातारा.

अ) निवडक मराठी कथा

४८ गुण

ब) संत तुकारामांचे निवडक अभंग

३२ गुण

८० गुण

प्रश्ननिहाय गुण विभागणी

प्रश्न - १ संदर्भासह स्पष्टीकरण

- १६ गुण

• निवडक मराठी कथा यावर प्रत्येकी चार गुणांचे दोन संदर्भ विचारले जातील.

• संत तुकारामांचे निवडक अभंग यावर प्रत्येकी चार गुणांचे दोन संदर्भ विचारले जातील.

प्रश्न - २ निवडक मराठी कथा यावर एक दीर्घोत्तरी प्रश्न विचारला जाईल.

- १६ गुण

प्रश्न - ३ निवडक मराठी कथा यावर प्रत्येकी आठ गुणांचे दोन लघुत्तरी प्रश्न विचारले जातील.

- १६ गुण

प्रश्न - ४ संत तुकारामांचे निवडक अभंग यावर प्रत्येकी आठ गुणांचे दोन लघुत्तरी प्रश्न विचारले जातील.

- १६ गुण

प्रश्न - ५ वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी प्रश्न

- १६ गुण

(उपरोक्त निवडक मराठी कथा व संत तुकारामांचे निवडक अभंग यावर आधारित प्रत्येकी एक गुण असे १६ वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी प्रश्न असतील.)

अंतर्गत मूल्यमापन :

एकूण २० गुणांची अंतर्गत मूल्यमापन परीक्षा राहिल त्याची गुण विभागणी खालीलप्रमाणे

१) गृहपाठ - १० गुण

२) मौखिक परीक्षा - १० गुण

लेखी परीक्षा व अंतर्गत मूल्यमापन या दोन्ही परीक्षांमध्ये स्वतंत्रपणे उत्तीर्ण होणे आवश्यक राहिल. त्यासाठी किमान गुण खालीलप्रमाणे आवश्यक असतील.

- लेखी परीक्षा - ८० पैकी ३२ गुण आवश्यक
- अंतर्गत मूल्यमापन - २० पैकी ०८ गुण आवश्यक

सूचना : १) गृहपाठ हा पाठ्यपुस्तकांव्यतिरिक्त अन्य कोणत्याही साहित्यिक, सामाजिक, सांस्कृतिक, समाज वास्तव वा समस्यांवर आधारित असावा. यामध्ये परिसरातील साहित्यिकाची मुलाखत घेऊन त्याचे शब्दांकन करणे, परिसरातील लोककलांची माहिती व विशेष नोंदवणे, परिसरातील म्हणी-वाक्यचार यांचे संकलन करणे विशेष नोंदवणे, लोकगीते, लोककथा यांचे संकलन करणे. ग्रामीण साहित्य, दलित साहित्य, स्त्रीवादी साहित्य इ. वर टिपण तयार करणे. परिसरातील वाङ्मयीन चळवळी, परिसराचा सांस्कृतिक वारसा यावर टिपण तयार करणे. परिसराच्या भाषेचे विशेष नोंदवणे. वाङ्मयीन व्यक्तिमत्त्वांचे चित्रण करणे. सांस्कृतिक कार्यक्रमांचे वृत्तांकन करणे. हस्तलिखिताचे मुद्रितशोधन करणे. लोकसंस्कृतीची माहिती नोंदवणे इ. बाबींचा समावेश असेल.

२) गृहपाठावर आधारित मौखिक परीक्षा घेण्यात यावी.

बी.ए.भाग २ मराठी वाङ्मय
सत्र ३

१) निवडक मराठी कथा (संपादित)

अ.क्र.	कथाकार	कथा
१	द.मा. मिरासदार	माझ्या बापाची पेंड
२	शंकर पाटील	देशी उपाय
३	व्यंकटेश माडगुळकर	रामा मैलकुली
४	उद्धव शेळके	माय
५	वामन होवाळ	मजल्याचं घर
६	गंगाधर गाडगीळ	किडलेली माणसे
७	जयंत नारळीकर	ट्रॉयचा घोडा
८	कमल देसाई	माणसाची गोष्ट
९	वा.कृ. चोरघडे	संस्कार
१०	राजन गवस	हुंदका

२) संत तुकारामांचे निवडक अभंग - संपादक - आ. ह. साळुंखे, लोकायत प्रकाशन, सातारा,

बी.ए.भाग २ मराठी वाङ्मय
सत्र ४

१) आत्मकथन - आठवणीचे पक्षी - प्र.ई.सोनकांबळे, चेतना प्रकाशन

२) लीळा चरित्रातील निवडक कथा - संपादक राजेंद्र राऊत, मेधा पब्लिशिंग हाऊस, अमरावती - ६

Appendix-C

बी.ए. द्वितीय वर्ष (अनिवार्य हिन्दी)

तृतीय सत्र

कुल अंक 100

लिखित परीक्षा 80

आंतरिक मूल्यांकन 20

नियोजित पाठ्यपुस्तक 'आभा' राघव पब्लिशर्स अँड डिस्ट्रीब्यूटर्स, नागपुर । यह पुस्तक अध्ययन तथा अध्यापन के लिए निर्धारित की गई है । यह पुस्तक तृतीय तथा चतुर्थ सत्र के लिए निर्धारित की गई है ।

१. प्रथम इकाई - गद्य विभाग (1 से 6 पाठ)
२. द्वितीय इकाई - पद्य विभाग (1 से 6 कविता)
३. तृतीय इकाई - व्यावहारिक भाषा और हिन्दी
 - I. पल्लवन
 - II. संक्षेपण
४. चतुर्थ इकाई - सामान्य भाषायी ज्ञान
 - I. समश्रुत भिन्नार्थक शब्द
 - II. समानार्थी शब्दों में सूक्ष्म अंतर
 - III. एक शब्द और विभिन्न प्रयोग
 - IV. अन्वय
 - V. संधि
 - VI. समास
 - VII. पदान्वय
 - VIII. विग्रह

संत गाडगे बाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती

बी.ए.भाग-२ मराठी वाङ्मय

सत्र ४ थे

॥ गुण विभागणी ॥

एकूण गुण - १००

लेखी गुण - ८०

अंतर्गत मूल्यमापन - २०

वेळ - ३ तास

अभ्यासक्रमासाठी नेमलेले ग्रंथ -

- १) आत्मकथन -आठवणीचे पक्षी - लेखक प्र.ई.सोनकांबळे, चेतना प्रकाशन.
- २) लीळाचरित्रातील निवडक कथा - संपादक - राजेंद्र राऊत

- अ) आत्मकथन - आठवणीचे पक्षी
ब) लीळाचरित्रातील निवडक कथा

४८ गुण

३२ गुण

८० गुण

प्रश्ननिहाय गुण विभागणी

- प्रश्न - १ संदर्भासह स्पष्टीकरण - १६ गुण
- आठवणीचे पक्षी यावर प्रत्येकी चार गुणांचे दोन संदर्भ विचारले जातील.
 - लीळाचरित्रातील निवडक कथा यावर प्रत्येकी चार गुणांचे दोन संदर्भ विचारले जातील.
- प्रश्न - २ आठवणीचे पक्षी यावर एक दीर्घोत्तरी प्रश्न विचारला जाईल. - १६ गुण
- प्रश्न - ३ आठवणीचे पक्षी यावर प्रत्येकी आठ गुणांचे दोन लघुत्तरी प्रश्न विचारले जातील. - १६ गुण
- प्रश्न - ४ लीळाचरित्रातील निवडक कथा यावर प्रत्येकी आठ गुणांचे दोन लघुत्तरी प्रश्न विचारले जातील. - १६ गुण
- प्रश्न - ५ वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी प्रश्न - १६ गुण
- (उपरोक्त आठवणीचे पक्षी व लीळाचरित्रातील निवडक कथा यावर आधारित प्रत्येकी एक गुण असे १६ वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी प्रश्न असतील.)

अंतर्गत मूल्यमापन :

एकूण २० गुणांची अंतर्गत मूल्यमापन परीक्षा राहिल त्याची गुण विभागणी खालीलप्रमाणे

- १) गृहपाठ - १० गुण
- २) मौखिक परीक्षा - १० गुण

लेखी परीक्षा व अंतर्गत मूल्यमापन या दोन्ही परीक्षांमध्ये स्वतंत्रपणे उत्तीर्ण होणे आवश्यक राहिल. त्यासाठी किमान गुण खालीलप्रमाणे आवश्यक असतील.

- लेखी परीक्षा - ८० पैकी ३२ गुण आवश्यक
- अंतर्गत मूल्यमापन - २० पैकी ०८ गुण आवश्यक

सूचना : १) गृहपाठ हा पाठ्यपुस्तकांव्यतिरिक्त अन्य कोणत्याही साहित्यिक, सामाजिक, सांस्कृतिक, समाज वास्तव वा समस्यांवर आधारित असावा. यामध्ये परिसरातील साहित्यिकाची मुलाखत घेऊन त्याचे शब्दांकन करणे, परिसरातील लोककलांची माहिती व विशेष नोंदवणे, परिसरातील म्हणी-वाक्यप्रचार यांचे संकलन करून विशेष नोंदवणे, लोकगीते, लोककथा यांचे संकलन करणे. ग्रामीण साहित्य, दलित साहित्य, स्त्रीवादी साहित्य इ. वर टिपण तयार करणे. परिसरातील वाङ्मयीन वळवळी, परिसराचा सांस्कृतिक वारसा यावर टिपण तयार करणे. परिसराच्या भाषेचे विशेष नोंदवणे. वाङ्मयीन व्यक्तिमत्त्वांचे चित्रण करणे. सांस्कृतिक कार्यक्रमांचे वृत्तांकन करणे. हस्तलिखिताचे मुद्रितशोधन करणे. लोकसंस्कृतीची माहिती नोंदवणे इ. बाबींचा समावेश असेल.

२) गृहपाठावर आधारित मौखिक परीक्षा घेण्यात यावी.

संपादित ग्रंथ - 'मृदगंध' भाग ३

बी. ए. भाग ३ मराठी (आवश्यक)
सत्र ५

विभाग अ) वैचारिक

१) शेतकऱ्याचा असूड	म. फुले
२) मंत्रबळ नव्हे यंत्रबळ	मि. त. सावरकर
२) बुद्धी : माणसाची खरी शक्ती	वामना धर्माधिकारी

विभाग ब) ललित

१) लोकजीवनातील वृक्षपूजा	द.ता. भोसले
२) पाणी	भास्कर चंदनशीव
३) दहा पैशाचा तमाशा	मुकुंद टाकसाळे

विभाग क) कविता

१) संतवाणी	अ) तुकाराम ब) रामदास
२) औदुंबर	बालकवी
३) गाव	ग्रेस
४) जीवनाचा शोध घेताना	वाहरु सोनवणे
५) खुणाच पुसली मानवतेची	सुखदेव ढाणके
६) दातासाठी हत्तीला मारण्याचे गणित	लोकनाथ यशवंत

विभाग ड) व्यावहारिक मराठी

१) अहवाल लेखन	संदर्भ ग्रंथ : 'उपयोजित मराठी' मधील प्रकरण १२ वे	संपा. केतकी मोडक व इतर, पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे
२) प्रसारमाध्यमांसाठी लेखन - वृत्तलेखन	संदर्भ ग्रंथ : 'उपयोजित मराठी' मधील प्रकरण १७ वे मधील 'बातमी लिहावी कशी' हा घटक	

बी. ए. भाग ३ मराठी (आवश्यक)

सत्र ६

विभाग अ) वैचारिक

१) डॉ. पंजाबराव	वि. भि. कोलते
२) राजर्षी शाहू : वसा आणि वारसा	गोविंद पानसरे
३) स्वराज्य संकल्पिका राष्ट्रमाता जिजाऊ	अशोक राणा

विभाग ब) ललित

१) मरणाहून आपेश वोखटे	भाऊसाहेबांची बखर
२) अरणी	मारुती चितमपल्ली
३) ढग	सखा कलाल

विभाग क) कविता

१) संतवाणी	अ) शेख महंमद ब) फादर स्टिफन्स
२) पोरसवदा होतीस	बा.सी. मढेकर
३) विझता विझता स्वतःला	नारायण सुर्वे
४) बैलाचा मृत्यू	वसंत आबाजी डहाके
५) काय कराल?	नारायण कुळकर्णी कवठेकर
६) शेतकरी	बबन सराडकर

विभाग ड) व्यावहारिक मराठी

१) जाहीर निवेदन	संदर्भ ग्रंथ : 'उपयोजित मराठी' मधील प्रकरण ६ वे	संपा. केतकी मोडक व इतर, पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे
२) जाहिरात लेखन	संदर्भ ग्रंथ : 'उपयोजित मराठी' मधील प्रकरण ८ वे	

Appendix - C

बी.कॉम.भाग-३
विषय :- मराठी
सत्र पाचवे

लेखी परीक्षा - ४० गुण
अंतर्गत मूल्यामापन - १०० गुण

नेमलेले पाठ पुस्तक "आशय" भाग-३

अनुक्रमणिका

विभाग अ : वैचारिक

- १) राजब शाहू महाराज यांचे शिक्षण विषयक कार्य - गो वद पानसरे
- २) आगरकरांच्या राजकीय विचारांची प भूमी - डॉ.अशोक चौसाळकर
- ३) पाणी आणि पर्यावरणनिष्ठ जागतिकीकरण - दिलीप पु. चित्रे

विभाग ब : ललित

- १) वटवृक्ष उन्मळून पडतोय - प्रा.अविनाश डोळस
- २) अनुभवातून शिकलेलं शहाणपण - धनंजय दातार
- ३) सुखदुःखाचा ताळेबंद - आशुतोष शेवाळकर
- ४) आधारयात्रा - सतीश तराळ

विभाग क : कविता

- १) सत्याच्या जातीला - शरच्चं मु तबोध
- २) मा णी कविता - नागराज मंजुळे
- ३) माती - शोभा रोकडे
- ४) दोन मुतुकं - संजय घरडे
- ५) पा स आला - विजय सोसे

विभाग ड : उपयोजित मराठी

- १) निविदासूचना लेखक -
- २) इतिवृ । लेखन -

बी.कॉम.भाग-३
विषय :- मराठी
सत्र पाचवे

वेळ - २ तास

एकूण गुण - ५० गुण
लेखी परीक्षा - ४० गुण
अंतर्गत मूल्यामापन - १० गुण

नेमलेले पुठ पुस्तक : "आशय" भाग-३ (सत्र-५ व सत्र-६)

लेखी परीक्षा गुण विभागणी :

विभाग अ : वैचारिक	०८ गुण
विभाग ब : ललित	०८ गुण
विभाग क : कविता	०८ गुण
विभाग ड : उपयोजित मराठी	०८ गुण
वरिल सर्व विभागांवर आधारित वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी प्रश्न	०८ गुण
एकूण	४० गुण

MARKING SCHEME

UNIT I : Prose : Any THREE out of FOUR Questions (3 x 4 = 12 Marks)

UNIT II : Poetry : Any THREE out of FOUR Questions (3 x 4 = 12 Marks)

UNIT III : One Act Play :

Any TWO out of THREE Questions (2 x 4 = 8 Marks)

8 Multiple Choice Questions on Unit I & II (8 x 1 = 8 Marks)

INTERNAL ASSESSMENT :

Interview Skill : 5 Marks

Home Assignment : 5 Mark

Appendix - S

बी.कॉम.भाग-३
विषय :- मराठी
सत्र सहावे

लेखी परीक्षा - ४० गुण
अंतर्गत मूल्यांकन - १० गुण

नेमलेले पाठ पुस्तक "आशय" भाग-३ (सत्र-५ व सत्र-६)

अनुक्रमणिका

विभाग अ : वैचारिक

- १) सावित्रीबाई ुले आणि ताराबाई शिन्दे - डॉ.सदानंद मोरे
- २) डॉ.आंबेडकरांची राजकीय भूमिका - डॉ.भा.ल.भोले
- ३) अंध ाध्दा विनाशाय - पुरुषो त्तम अवारे

विभाग ब : ललित

- १) स्मशानातील सोन - अण्णाभा साठे
- २) अजातशत्रु अटलजी - शरद पवार
- ३) ललाटरेषा - मिल द जाधव
- ४) टकन - दिवाकर सदांशिव

विभाग क : कविता

- १) गाभारा - कुसुमा ाज
- २) बाई - सुखदेव ाणके
- ३) निर्घर - अनंत खेळकर
- ४) धोंडी धोंडी पाणी दे - रविन् महल्ले
- ५) माणसं - अशोक इंगळे

विभाग ड : उपयोजित मराठी

- १) जाहीर निवेदन -
- २) अहवाल लेखन -

बी.कॉम.भाग-३
विषय :- मराठी
सत्र सहावे

वेळ - २ तास

एकूण गुण - ५० गुण
लेखी परीक्षा - ४० गुण
अंतर्गत मूल्यामापन - १० गुण

नेमलेले पुठ पुस्तक : “आशय” भाग-३ (सत्र-५ व सत्र-६)

लेखी परीक्षा गुण विभागणी :

विभाग अ : वैचारिक	०८ गुण
विभाग ब : ललित	०८ गुण
विभाग क : कविता	०८ गुण
विभाग ड : उपयोजित मराठी	०८ गुण
वरिल सर्व विभागांवर आधारित वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी प्रश्न	०८ गुण
एकूण	४० गुण

विभाग “ड” साठी संदर्भ म्हणून “उपयोजित मराठी ” , “जाहीर निवेदन ” “अहवाल लेखन ” हे दोन प्रकरण नेमण्यात आले असून त्यावर आधारित दोन लघु ारी प्रश्न विचारण्यात येतील. चार गुणांचा एक प्रश्न प्रत्यक्ष प्रकरणावर आधारित असेल आणि चार गुणांचा दुसरा लघु ारी प्रश्न हा जाहीर निवेदन तयार करणे कवा अहवाल तयार करणे अशा स्वरूपाचा असेल.

प्रश्ननिहाय गुण विभागणी

प्रश्न - १ ला (विभाग अ : वैचारिक) १ दीघा ारी प्रश्न	०८ गुण
प्रश्न - २ रा (विभाग ब : ललित) १ दीघा ारी प्रश्न	०८ गुण
प्रश्न - ३ रा (विभाग क : कविता) २ लघु ारी प्रश्न (प्रत्येकी ४ गुण)	०८ गुण
प्रश्न - ४ था (विभाग ड : उपयोजित मराठी) २ लघु ारी प्रश्न (प्रत्येकी ४ गुण)	०८ गुण
(टिप - वरील सर्व प्रश्नांना अंतर्गत पर्याय राहिल.)	
प्रश्न - ५ वा (विभाग अ,ब,क,ड) ८ वस्तुनिष्ठ प्रश्न (प्रत्येकी १ गुण)	०८ गुण

(टिप - अभ्यासक्रमातील अ,ब,क, ड या विभागांवर आधारित प्रत्येकी २ प्रश्न)

अंतर्गत मूल्यामापन

एकूण १० गुणांची अंतर्गत मूल्यामापन परीक्षा राहिल.

गुण विभागणी

३) घटक चाचणी (Class Test)	०५ गुण
४) गृहपाठ (स्वाध्याय) (Home Assignment)	०५ गुण

Syllabus Prescribed for 2022-23-Year UG Programme
Programme: B.A. (Political-Science)
Semester 1

Code of the Course/Subject	Title of the Course/Subject	(Total Number of Periods)
Political-Science	Indian Political System	65

COs

At the end of the course the students should be able to:

- 1: Understand and explain the significance of Indian constitution as the fundamental law of the land.
- 2: To know the making process of the constitution and salient features of Indian constitution.
- 3: Exercise the fundamental rights in proper sense at the same time identifies his responsibilities in national building.
- 4: Analyze the Indian Political System, the powers and functions of the Union, State Government in detail.
- 5: Critically analyzing the important institutions of Indian Union: The Executive: President, Vice-President, Prime Minister, Council of Ministers, State Executive: Governor, Chief Minister, Council of Ministers, The Legislature: Rajya Sabha, Lok Sabha, State Legislature, The Judiciary: Supreme Court and High Court: Composition and jurisdictions.
- 6: To make conscious of the social, cultural, economic and political environment that affects politics in India, at the national as well as regional levels.

Unit	Content
Unit I	1. Making of Indian Constitution: Constituent Assembly and its work. 2. Salient features of Indian Constitution 3. Preamble: Text and significance (periods:15)
Unit II	Fundamental Rights and its Importance 2. Fundamental Duties.. 3. Directive Principles of State Policy- (periods:14)
Unit III	1. President of India: Election process, Qualifications, Emoluments, Term, Powers & Functions, Constitutional position. 2. Vice-President: Election, Qualifications, Powers and functions. -(periods:13)
Unit IV	1. Prime Minister: Appointment, Powers & functions, Role. Council of Ministers. 2. Council of Ministers: Formation, Role and function (periods:11)
Unit V	1. Parliament: Rajya Sabha and Lok Sabha- Composition, Powers & functions 2. Judiciary: Supreme Court- Structure, Jurisdiction, Independent judiciary (periods:12)
Unit VI if applicable	----- (periods)
*SEM	
COs: 1: To improve knowledge and communication and presentation skill of the students. 2: To encourage the students to explore new areas relevant to the topic.	
**Activities	1. 1 Seminar -Marks -10 2. Assignment - Marks -10 (periods)

Course Material/Learning Resources

Text books:

1. टोपे, टी.के.: भारतीय राज्यघटना, महाराष्ट्र विद्यापीठ ग्रंथ निर्मिती मंडळ, पुणे, १९८३
2. दिवेकर, एम.के.: भारतीय संविधान, मुकुंद प्रकाशन ठाणे, २०११
3. देवगावकर, एस.जी.: भारतीय राजकीय व्यवस्था, साईनाथ प्रकाशन नागपूर, २०१२
4. देवगावकर एस. जी., येरणकर, श्रीराम: भारतीय राजकीय व्यवस्था, साईनाथ प्रकाशन, नागपूर, २००१
5. देशमुख, बी.टी.: भारतीय संविधान, पिंपळापुरे पब्लिशर्स, नागपूर, २०००
6. फडके, य.दि.: संसद: तेंव्हा आणि आता, अक्षर प्रकाशन, मुंबई, २००६,
7. भोळे, भा.ल.: भारतीय गणराज्याचे शासन आणि राजकारण, पिंपळापुरे पब्लिशर्स, नागपूर, २००३
8. शौरी, अरुण : द पार्लमेंटरी सिस्टीम, मेहता पब्लिशिंग हाउस, पुणे, २०१०
9. येरणकर, श्रीराम: भारतीय संविधान आणि स्थानिक स्वराज्य शासन, साईनाथ प्रकाशन, नागपूर, २०१७, ISBN-978-93-84642-65-5.
10. राठी, शुभांगी : भारताचे संविधान, अथर्व पब्लिकेशन, जळगाव, २०१७, ISBN:978-9382*79546-9.
11. चव्हाण शांताराम, भारतीय संविधान आणि शासन व्यवस्था, वेदमुद्रा पब्लिकेशन अमरावती 2010.
12. चव्हाण शांताराम, भारतीय राजकीय व्यवस्थावेद मुद्रा पब्लिकेशन अमरावती 2011, ISBN: 978-81-909783-1-6.
13. चव्हाण शांताराम, भारतीय संविधानिक तरतुदी, वेद मुद्रा पब्लिकेशन अमरावती 2011 ISBN-978-93-81733-33-2
14. चव्हाण शांताराम, गवई सुभाष, भारतीय संविधानिक तरतुदी आणि स्थानिक स्व शासन, प्रशांत पब्लिकेशन जळगाव, ISBN: 978-93-85021-06-0.
15. रा. ना. फुलारी. महाराष्ट्र विधिमंडळ कार्यभाग, नागपूर अधिवेशन. वेदमुद्रा प्रकाशन अमरावती. I. S. B. N. 978,93,81733,24,0.
16. गायकवाड विनोद भारतीय लोकशाहीतील स्थित्यंतर श्री साईनाथ प्रकाशन नागपूर ISBN - 978-93-80287-83-6

Reference Books:

1. Austin, Granville : The Indian Constitution Cornerstone of a Nation, Oxford University Press, 2013, ISBN-10:0-19-564959-1
2. Agarwala, B.R.: Our Judiciary, National Book Trust, New Delhi, 1989, ISBN 978-81-237-0635-1
3. Basu, D.D.: Introduction to the Constitution of India, LexisNexis, Gurgaon, 2013, ISBN 978-81-8038-918-4
4. Deogaonkar, S.G.: Parliamentary System in India, Concept Publication, New Delhi, 1997, ISBN: 81-7022-651-1
5. Kashyap, Subhash: Our Constitution, National Book Trust, New Delhi, 2011, ISBN: 978-81-237-0734-1
6. Khanna, H.R.: Making of India's Constitution, Eastern Book Company, Lucknow, 2009, ISBN: 81-7012-188-4
7. Laxmikanth, M.: Indian Polity, McGraw Hill Education, Chennai, 2017, ISBN: 93-5260-363-X
8. Shiva Rao, B. : The Framing of India's Constitution, Select Documents, IIPA, Delhi, 1967
9. Yerankar, Shriram: Secularism in India: Theory & Practice, Adhyan Pub. Delhi, 2006 ISBN: 81-89161-63-6
10. Suryanshi, P.H.: New Trends in Indian Politics, Gaurav Books, Kanpur 2019, ISBN-978-93-84139-5
11. Wasnik, K.H.: An Introduction to the Constitution, International Publication, Kanpur 2022, ISBN: 978-93-90-775-16-3

Weblink to Equivalent MOOC on SWAYAM if relevant: 1) <https://presidentofindia.nic.in>

2) <https://www.pmindia.gov.in>

3) <https://parliamentofindia.nic.in>

4) main.sci.gov.in

Weblink to Equivalent Virtual Lab if relevant:

Any pertinent media (recorded lectures, YouTube, etc.) if relevant:

Programme: B.A. (Political-Science)

Semester II

Code of the Course/Subject	Title of the Course/Subject	(Total Number of Periods)
Political Science	Indian Political System	65

COs

At the end of the course the students should be able to:

- 1: Understand and explain the significance of Election Commission of India
- 2: know the powers and role of Governor, Chief Minister & Council of Minister
- 3: Understand structure & powers of Legislative Assembly and Legislative Council
- 4: Explain the structure and jurisdiction of High Court and District Court
- 5: Know the Composition Function and Powers of Grampanchayat& Gram Sabha

Unit	Content
Unit I	1 Election Commission:- Composition , powers and function 2 Election code of conducts (periods:-10)
Unit II	i) Governor: Appointment, Powers and Role ii) Chief Minister: Appointment, Role and functions. iii) Council of Ministers: Formation, Role and function (periods:14)
Unit III	1. State Legislature: a) Legislative Assembly b.) Legislative Council- Composition, Powers & functions 2. Power and duties of Speaker and Deputy Speaker (periods:13)
Unit IV	1. Judiciary: High Court- Structure and Jurisdiction 2 District court: Structure and Jurisdiction (periods:13)
Unit V	Local Self Institution: 1. Grampanchayat: composition, function and powers 2. Gramsabha:- composition powers and importance (periods:15)
Unit VI if applicable	----- (periods)
*SEM	
COs: 1: To understand actual working of Local Self Institution 2: To realize the importance of team work	
**Activities	1. 1 Group visit to Local self-institutions and submission of report -20 Marks

Course Material/Learning Resources

Text books:

1. टोपेपुणे ,महाराष्ट्रविद्यापीठग्रंथनिर्मितीमंडळ ,भारतीयराज्यघटना :.के.टी .,१९८३
2. दिवेकर ,एम.के .:भारतीयसंविधान ,मुकुंद प्रकाशन ठाणे ,२०११
3. देवगावकरएस ,,जी२०१२, साईनाथप्रकाशननागपूर ,भारतीयराजकीयव्यवस्था .:
4. देवगावकरएस.,जी .येरणकरसाईनाथप्रकाशन ,भारतीयराजकीयव्यवस्था :श्रीराम ,,नागपूर २००१,
5. देशमुख २००० ,नागपूर ,पिंपळापुरे पब्लिशर्स ,भारतीय संविधान :.टी.बी ,
6. फडकेआ तेंवहा आणि :संसद :.दि.य ,ताअक्षर प्रकाशन ,,मुंबई ,२००६,

Syllabi for B.A. Part-II
Semester-III
Subject : Political Science
(Implemented From 2018-2019 Session)

Selected Constitutions and International Relations (U.K., U.S.A & China)

Marks : Theory - 80
In.Ass - 20

- Unit-I**
- Salient features of the Constitution of U.K.
 - Historical Background of Crown.
 - Powers of the Crown.
 - Prime Minister - Appointment, Role and Function.
 - Cabinet - Structure and Function

Unit-II Parliamentary System of U.K.

- House of Lords - Composition, Powers and Functions (with Reference to Constitutional Reforms Act-2005)
- House of Commons - Composition, Powers and Functions
- Role of Opposition and Shadow Cabinet.

- Unit-III**
- Salient features of the Constitution of U.S.A.
 - President - Election Process, Powers and Functions.
 - Cabinet - Structure and Functions.
 - Vice-President - Election Process, Powers and Functions.

Unit-IV Legislature of U.S.A. - Congress.

- Senate - Composition, Powers and Functions.
- House of Representative - Composition, Powers and Functions
- Supreme Court - Composition, Powers and Functions.

- Unit-V** South Asian Association for Regional Co-operation (SAARC)
- Objectives
 - Structure
 - Function.

Distribution of Internal Marks

i) Group Discussion	...	10 Marks
ii) Project	...	10 Marks

Reference Books :

1) Griffith	- The American government System.
2) Norman Hill	- International Organization
3) Khanna V.W.	- Comparative Study of Government and Politics.
4) Show, Edgas	- Red China Today.
5) कुळकर्णी गो.मा.	- निवडक संविधाने
6) डॉ.शा.कृ.भोगले	- प्रमुख देशांची शासन पद्धती.
7) शर्मा, ब्रिजमोहन	- प्रमुख देशांची शासन प्रणालीयाँ.
8) पोतदार के.ए.	- चार निवडक राज्यघटना
9) पाटील बी.बी.	- चार घटनांचा तौलनिक अभ्यास.
10) प्र.ग.मुळे	- निवडक आधुनिक राजकीय व्यवस्था
11) प्रा.तिजारे, प्रा.इंदापवार, प्रा.कानेटकर-	आधुनिक राजकीय व्यवस्था
12) प्रा. रा.ज. लोटे	- आधुनिक राजकी. व्यवस्था.
13) डॉ.टी.डी.मुदलीयार, डॉ.ए.एस.गाडे-	चीनची राजकीय व्यवस्था.
14) डॉ.श्रीराम येरणकर	- तुलनात्मक शासन आणि राजकारण.
15) प्रा. रा.ज. लोटे	- तुलनात्मक शासन व राजकारण.

Semester-IV (B.A.-II)

Selected Constitutions and International Relations (U.K., U.S.A & China)

Marks : Theory – 80
In.Ass – 20

- Unit-I** i) Salient features of the Constitution of China (1982).
ii) National People Congress (NPC) – Composition, Powers and Functions.
iii) Standing Committee – Composition, Powers and Functions.

- Unit-II** i) President of China – Appointment, Role and Functions
ii) State Council of China – Composition, Powers and Functions
iii) Prime Minister of China - Appointment, Role and Functions.
iv) Role of Communist Party in China.

- Unit-III United Nations Organization (UNO) :**
i) Charter
ii) Aims and Basic Principles.
iii) General Assembly of UNO – Composition and Functions.

- Unit-IV** i) Security - Council of UNO – Composition and Functions
ii) Secretary General – Appointment, Powers and Functions.
iii) International Court of Justice – Composition and Powers.

- Unit-V Indo-China Relations – Major Issues :**
i) Tibet Dispute.
ii) Role of China about India in UNO.
iii) Impact of Chinese goods and market on Indian Economy.

Distribution of Internal Marks

i) Group Discussion	...	10 Marks
ii) Project	...	10 Marks

Reference Books :

1) Griffith	- The American government System.
2) Norman Hill	- International Organization
3) Khanna V.W.	- Comparative Study of Government and Politics.
4) Show, Edgas	- Red China Today.
5) कुळकर्णी गो.मा.	- निवडक संविधाने
6) डॉ.शा.कृ.भोगले	- प्रमुख देशांची शासन पद्धती.
7) शर्मा, ब्रिजमोहन	- प्रमुख देशांची शासन प्रणालीयाँ.
8) पोतदार के.ए.	- चार निवडक राज्यघटना
9) पाटील बी.बी.	- चार घटनांचा तौलनिक अभ्यास.
10) प्र.ग.मुळे	- निवडक आधुनिक राजकीय व्यवस्था
11) प्रा.तिजारे, प्रा.इंदापवार, प्रा.कानेटकर-	आधुनिक राजकीय व्यवस्था
12) प्रा. रा.ज. लोटे	- आधुनिक राजकी. व्यवस्था.
13) डॉ.टी.डी.मुदलीयार, डॉ.ए.एस.गाडे-	चीनची राजकीय व्यवस्था.
14) डॉ.श्रीराम येरणकर	- तुलनात्मक शासन आणि राजकारण.
15) प्रा. रा.ज. लोटे	- तुलनात्मक शासन व राजकारण.

Unit-II Variables :

- 2.1 Meaning and Types
- 2.2 Research Problems : Sources and Types, Criteria of a Good Problem
- 2.3 Hypothesis : Meaning and Types
- 2.4 Sampling : Meaning and Types
- 2.5 Methods of Data Collection : Experimental, Interview, Survey and Case Study

Unit-III Introduction to Psychological Testing :

- 3.1 Definitions, Types, Characteristics and uses of Psychological Testing
- 3.2 Reliability : Definition and Types
- 3.3 Validity : Definition and Types
- 3.4 Norms : Definition and Types.

Unit-IV Statistics : Critical Ratio 't' (Small Sample) and Chi Square

Practicals (Conduct Five) (30 Marks)

1. Expectation from Life Partner Scale
2. Happiness Scale
3. Marriage Attitude Scale
4. Locus of Control
5. Type A, B Behavioural Pattern Scale
6. Deva's Social Adjustment Inventory
7. Interest Inventory
8. Normal Probability Curve

20 Marks of Internal Assessment (As shown in above Instructions)

Recommended Books :

1. Psychological Testing and Assessment - Ronals Jay Cohen, Mark E. Swerdlik 6th Edition, McGraw Hill, New Delhi – 2005..
2. Psychological Testing - Anne Anastasi, Susana Urbina, Pearson Education, 2005.
3. Psychological Testing - Frank S. Freeman 3rd Edition, Oxford and IBH Publishing, New Delhi – 1965.
4. Psychological Testing - Kaplan and Saccuzzo, Wadsworth Thompson, 2001.
5. Research Methods - McBurney, Thompson, Indian Edition, 2000
6. Essentials of Research Methods in Psychology - Shaugknessy, Tata McGraw Hill, 2009.
७. मानसशास्त्रीय चाचण्या - अनिता पाटील, डायमंड पब्लिकेशन, पुणे – २००५
८. मानसशास्त्रीय संशोधन पद्धती - डॉ.बी.एन.बर्वे, विद्या प्रकाशन, नागपूर – २०१०
९. मनोमापन - डॉ.बी.एन.बर्वे, एच.जे. नरके, विद्या प्रकाशन, नागपूर – २००५.

**Syllabi for B.A. Final
Semester-V**

**Modern Concepts and Policy in Politics
(Implemented From 2019-2020 Session)**

Appendix-H

Marks : Theory – 80
In.Ass - 20

Unit-I Leadership :

- a) Meaning of Leadership.
- b) Factors of Leadership.
- c) Role of Leadership

Unit-II Reservation :

- Meaning and Nature of Indian – Reservation Policy.
- Reservation in Indian Parliament.
- Reservation and Politics in India.

Unit-III Nationalism :

- Meaning and Nature of Nationalism.
- Factors of Nationalism
- Present Status of Indian Nationalism.

Unit-IV Communalism :

- Meaning of Communalism.
- Role of Communalism in Indian Politics.
- Present Status of Communalism in India.

Unit-V Terrorism :

- Meaning and Definition of Terrorism.
- Kinds of Terrorism
- The Acts for Prevention of Terrorism in India.

Internal Assessment of Marks (20 Marks)

- Group Discussion Related to Syllabus ... 10 Marks
- Paper Presentation OR P.P.T Presentation ... 10 Marks
Related to Syllabus

Books Recommended :

- पवार, प्रकाश - भारतीय राजकारण आणि नेतृत्वाची वाटचाल, डायमंड पब्लिकेशन, नारायणपेट, पुणे, जानेवारी-२०१४
- देशमुख, सुधाकर - राष्ट्र आणि राष्ट्रवाद (संकल्पना आणि विकास), पद्यगंधा प्रकाशन, एरंडवन पुणे, मार्च - २००९.
- डॉ.पळशीकर, सुहास - समकालीन भारतीय राजकारण (काँग्रेस वर्चस्व ते हिंदू जमातवाद)
- मोदि, महावीरप्रसाद व डॉ. सरोज मोदि - भारतीय राजनीती की प्रकृतियाँ (Trends of Indian Politics) कॉलेज बुक डेपो प्रकाशन, जयपूर, १९९९.
- डॉ.जैन, पुखराज व डॉ. पडीयार, बी.एल. - भारतीय शासन एवं राजनीती, साहित्य भवन प्रकाशन, २०१२.
- त्रिपाठी, विपीनकुमार - जनमुखी राष्ट्रवाद, पद्भाव मिशन प्रकाशन, नई दिल्ली, जुलाई-२००२.
- डॉ.शर्मा, हरिओम - ग्रामिण नेतृत्व के उभरते परिमान, अर्जुन पब्लिशिंग हाऊस, दरियागंज, नई, दिल्ली, प्रथम संस्करण - २००४.
- डॉ. भोळे, भास्कर लक्ष्मण- भारतीय गणराज्याचे शासन आणि राजकारण, पिंपळापूरे अँड कं. पब्लिशर्स, नागपूर ,२००३.
- आंबेडकर, बाबासाहेब - पाकिस्तान अर्थात भारताची फाळणी, रघुवंशी प्रकाशन, पुणे.
- चव्हाण, प्रविण व दिवाकर, वैशाली - भारतीय राष्ट्रवाद : सिध्दांत आणि व्यवहार, प्रविण चव्हाण प्रकाशन, पुणे २०००.
- काणे, पा.वा. - धर्मशास्त्राचा इतिहास, सारांश ग्रंथ, महाराष्ट्र साहित्य मंडळ, मुंबई.
- डॉ.सुभाष गवई, डॉ. आर.एन. फुलारी, प्रा.विनय कोडापे - दहशतवादाचे विविध आयाम, वेदमुद्रा प्रकाशन, अमरावती.
- डॉ. के.एच.वासनिक (संपादक) - आंतकवाद के विविध आयाम, गायत्री प्रकाशन, रिवा (मध्यप्रदेश), २६ जानेवारी, २०११.

- 14) Dr. Hegde, M.D. - Backward Class Movements in india, Jawahar Publishers, New Delhi First Edition- 2013.
15) Dr. Sharma, Harish - Future Tense in Naxal Fight, Aarti Prakashan, New Delhi, 2011.
16) Dr. Suryavanshi, P.H. - Recent Trends in Indian Politics, Gaurav Publication, Kanpur-2016.
17) Asirvadani, E. - Political Theory, The Uper India Pub. House, Lucknow, 1961.
18) Johari, J.C. - Principles of Modern Political Science, Sterling Pub., New Delhi-1989.
19) Dr. Shriram Yerankar - Secularism in India, Theory and Practice, Adhyayan Pub., Delhi. 2006.

**Syllabi for B.A. Final
Semester-VI
Concepts of Western and Indian Thinkers**

Marks : Theory – 80
In.Ass - 20

Unit-I Concept of State :

- a) Aristotle - Classification of State.
b) M.K. Gandhi – Concept of Ramrajya.

Unit-II Concept of Democracy :

- a) Walter Bagehot – Concept of Democracy
b) Abraham Lincoln – Concept of Democracy
c) Dr. B.R. Ambedkar – Parliamentary Democracy.

Unit-III Concept of Nationalism :

- a) Niccolo Machiavelli – Concept of Nationalism
b) Swami Vivekananda – Concept of Nationalism
c) V.D. Sawarkar – Concept of Nationalism

Unit-IV Socialism :

- a) Karl Marx - Concept of Socialism
b) Pt. Jawaharlal Nehru – Concept of Socialism
c) Ram Manohar Lohiya – Concept of Socialism

Unit-V Behaviouralism and Sovereignty :

- a) David Easton - Concept of Behaviouralism
b) Gabriel Almond - Concepts of Post Behaviouralism
c) John Austin - Concept of Sovereignty.

Internal Assessment of Marks (20 Marks)

- 1) Bibliography Related to Syllabus ... 10 Marks
2) Home Assignment (Any One) ... 10 Marks
Related to Syllabus

Books Recommended :

- 1) Francis W. Coker - Recent Political Thought, The World Press Pvt. Ltd.
2) George H. Sabine - A History of Political theory, George G. Harrap & Company Ltd. London.
3) C.L. Wayper - Political Thought, S.T. Pausl, Honce Warwick Lane London, Ec,4.
4) V.D.Mahajan & R.R.Seth - Recent Political Thought, Premier Publishing Co. Delhi.
5) Radhey Sham Chourasia - History of Western Political Thought – Volume I & II
6) Suda, J.P. - History of Political Thought.
७) श्रृंगारपुरे, प्रा. अरविंद - पाश्चिमात्य राजकीय विचारवंत, श्री मंगेश प्रकाशन, नागपूर

Sant Gadge Baba Amravati University, Amravati
Syllabus Prescribed under Choice based Credit System 2022-23
Faculty : Humanities
Programme: B.A.
Course/ Subject : History

Part A

POs:

- 1. Critical Thinking:** Take informed actions after identifying the assumptions that frame our thinking and actions, checking out the degree to which these assumptions are accurate and valid, and looking at our ideas and decisions (intellectual, organizational, and personal) from different perspectives.
- 2. Effective Communication:** Speak, read, write and listen clearly in person and through electronic media in English and in one Indian language, and make meaning of the world by connecting people, ideas, books, media and technology.
- 3. Social Interaction:** Elicit views of others, mediate disagreements and help reach conclusions in group settings.
- 4. Effective Citizenship:** Demonstrate empathetic social concern and equity centered national development, and the ability to act with an informed awareness of issues and participate in civic life through volunteering.
- 5. Ethics:** Recognize different value systems including your own, understand the moral dimensions of your decisions, and accept responsibility for them.
- 6. Environment and Sustainability:** Understand the issues of environmental contexts and sustainable development.
- 7. Self-directed and Life-long Learning:** Acquire the ability to engage in independent and life-long learning in the broadest context socio-technological changes Sample POs of PG Programmes

PSOs: of BA History

- 1: Analyze the Socio-Political and Cultural background of the Indian History.
- 2: Examine various perspectives of history and historiography.
- 3: Prepare for Competitive Examinations like UPSC, MPSC, and SET/NET etc.
- 4: Compare various concepts in Social Studies through the Indian History.
- 5: Describe the developments of mankind.

Employability Potential:

The following employment is available from this course

- 1) Competitive Examination:** - Today is the age of competition. In this age of

competition, competitive examination is of paramount importance. This course is Central Public Service Commission. Maharashtra State Public Service Commission. It will be very useful for railway recruitment, various selection boards, staff selection etc.

2) Tourism Guide: - The course covers the history of ancient India. Most of the tourist destinations in India are based on ancient architecture. Mehroli's Iron Pillar, as well as Universities at Nalanda, Sachi, Vallabhi, Takshashila, Ujjaini, Mathura, as well as Stupas, monasteries, caves, inscriptions, columns, copperplates, palaces, etc. from the Maurya period. More than 100 places where it is located can provide employment opportunities to a large number of students as a tourist, guide.

3) Industry and Business: - Ancient Buddhist, Maurya, Gupta, Vakataka. During the Satvahana period, industry and business flourished. These were the international markets of the industry. During this course of this course, these markets and the place of the center would be able to create industries from the point of view of tourists as well as businesses could be established.

4) Local Employment means Earn and Learn: - In the examination of Sant Gadge Baba Amravati University, there are many historical places in the subject period. All these places are crowded with tourists. These places include Regimal Heritage site - Bhon, Tal. Sangrampur, Dist. Buldana Lonar, Dist. Buldhana Tarapur, Dist. Buldhana, Narasimha Murti, Mehkar, Dist. Buldhana, Sharangdhar Balaji, Mehkar, Dist. Buldhana, Kanchanicha Mahal, Mehkar, Dist. Buldhana, Washim, Dist. Washim Nimba, Tal. Darvda, Dist. Yavatmal, Salbardi, Dist. Amravati, Muktagiri, Dist. Amravati, Ramtel, Dist. Nagpur, Nagardhan, Dist. Nagpur, Ajintha Aurangabad, Eolra Aurangabad, Pitalkhore, Dist. Aurangabad, Pratishtan, Dist. Aurangabad, Kandhar, Dist. Nanded . By making them aware of these arts, they can get a large number of employment opportunities.

5) Development of Art and Architecture: -There has been a huge development of sculpture and architecture in the course.

6) Creation of Vipassana Center: - This course covers Buddhist period and Buddhist philosophy. Today, meditation is of paramount importance in terms of health. The importance of this meditation, its form and the creation of the center, etc., can be realized by the students. They can set up such centers.

7) Creation of business through social customs: -There are many customs and traditions that have been going on in India since ancient times. The skill of creating the coordinator of this program is included in this course. So it can create a lot of jobs.

8) Production of Yoga Instructors: -In ancient times, a large number of yoga instruments were widely used. It is also a part of this program.

9) Creation of an interpreter: -The script and language that existed in ancient times are not known to the masses. Since the study is in this course, the students will become aware of the

language skills. This will enable many researchers and scholars to get acquainted with the prevailing period inscriptions, copperplates, column inscriptions, bhujpatras, contemporary texts etc. from this interpreter so that a large number of jobs will be available for the students.

10) **Historian**:-Historians are academics, and researchers rolled into one. They mainly deal with studying the events of the past. Historian' research, analyze, and interpret historical events and write their inferences about them.

They collect data from libraries, archives, and artifacts, determining the authenticity and importance of historical data, translate historical documents into human languages, preserve artifacts and documents in museums, and publish their writings in academic journals.

11) **Archivist**:-Archivists are primarily responsible for acquiring, curating, and managing a permanent collection of documents, artifacts, other materials of historical and cultural importance. Their archive generally includes historic books, papers, maps, photographs, prints, films, videotapes, and computer-generated records.

In essence, Archivists preserve the past for the present and future generations of learners, researchers, and the general public. Apart from this, Archivists liaise with donors and depositors of archives and maintain computer-aided search systems.

12) **Curator**:-Curators take on a managerial role in museums, art galleries, or heritage centers. They develop collections of valuable exhibits such as artworks, paintings, sculptures, scriptures, etc. Curators organize events like exhibitions, conferences, and audio-visual presentations to display their collections.

They buy, exhibit, negotiate the prices of objects, arrange for restoration of artifacts, maintain records and catalog acquisitions, and raise funds and grants for museums/art galleries.

13) **Archeologist** :-Archaeologists study human civilizations to find out how they impacted the present world. They inspect and examining historical artifacts, ranging from prehistoric tools and objects to monuments and buildings. Their prime duty is to recover and analyze the remains extracted from excavation sites.

Archaeologists' job demands that they travel extensively within the country and globally to find pieces of historical significance. According to their specialization, they can also settle for tenured academic positions like lecturers, professors, conservators, and museum curators.

14) **History Teacher / Professor**:-While History Teachers work in schools, Professors teach at colleges and universities. School teachers are responsible for imparting foundational History knowledge to students. They teach students about the important historical events in brevity, prepare lesson plans, grade papers, develop class activities schedule, and accompany students on field trips to historical sites.

History Professors teach specialized and advanced history courses to students in their

undergraduate/postgraduate degree programs. They offer lectures on different historical periods, events, theories, etc., and write detailed research papers, articles, and books

Part B

Programme : B. A.

Subject History

Semester 1

Code of the Course/Subject	Title of the Course/Subject	Total Number of Periods	No. of Credits
History	History of India from Early to 700 A.D	75 Periods	05

Course Assessment: End Term Exam Marks: 80 (University level Exam)

SEM (Skill Enhancement Module):20 Marks(College level evaluation)

Course Outcome (COs)

- 1: Survey the sources of History of Ancient India.
- 2: Describe the social, economic, religious and institutional bases of Ancient India.
- 3: Analyze development of the concept of Nation- State background of political history.
- 4: Study ancient Indian Art & Architecture

On successful completion of the Course the students will be able to:

- 1: Learn the socio-political and cultural background of the Ancient Indian History.
- 2: Learn various Ancient Indian History Tourist places and Guide Tourist.
- 3: Prepare for Competitive Examinations like UPSC, MPSC, and SET/NET etc.
- 4: Understand various concepts in Social Studies through the Ancient Indian History.
- 5: Learn developments of mankind.

Unit I	1. Survey of the Sources of Ancient India: 1.1 Archaeological Sources. 1.2. Literary Sources and Foreign Travelers Account 2. Harappan Civilization: 2.1 Origin, extent

	2.2 Socio – Economic, Religious and Cultural Life 2.3 Script and Decline 3. Vedic Age : 3.1 Society, polity, economy, religious life in pre - Vedic period 3.2 Society, polity, economy and religious life in post - Vedic period (12 Periods)
Unit II	1. Rise of Religious Movements: 1.1 Causes, Doctrines and Social Dimensions of Buddhism and Jainism. 1.2 Spread and Decline Buddhism and Jainism. 2. Mouryan Dynasties 1.1 Chandragupta Mourya & Mouryan Administration, 3. Significance of Kaling War, Ashoka's Dhamma; Patronage to Buddhism (12 Periods)
Unit III	1. Post Mouryan Dynasties- Shungas, Kushanas and Satavahaha 2. Gupta Dynasty : Samudragupta and Chandragupta Vikramaditya 3. Gupta's Administration (12 Periods)
Unit IV	1. Concept of Golden Age 2. Vakatak Dynasty: 1.1. Relation of Vakataka with Gupta 1.2. Vakataka's Society and Religion 3. Vardhan Empire (12 Periods)
Unit V	1. Education in Ancient India 2. Position of Women in Ancient India 3. Judicial Administration in Ancient India (12 Periods)
Unit VI	Skill Enhancement Module Tourism in Art and Architecture in Ancient India (15 Periods)
Co's	CO1: Study of Tourism in ancient Indian Art & Architecture CO2: Students are aware and able to describe tourist places. CO3: Prepare the students for employability.
SEMI I	1) Harappan Civilization Town Planning, Architecture 2) Mouryan's Art and Architecture 3) Kushan's Art and Architecture 4) Gupta Age Art and Architecture 5) Vakataka's Art and Architecture 6) Reginal Heritage Sites Bhon, Tal. Sangrampur, Dist. Buldana Lonar, Dist. Buldhana Tarapur, Dist. Buldhana, NarasimhaMurti, Mehkar, Dist. Buldhana, SharangdharBalaji, Mehkar, Dist. Buldhana, KanchanichaMahal, Mehkar, Dist. Buldhana, Washim, Dist. Washim Nimba, Tal. Darvha, Dist. Yavatmal, Salbardi, Dist. Amravati, Muktagiri, Dist. Amravati, Ramtek, Dist. Nagpur, Nagardhan, Dist. Nagpur, Ajintha Aurangabad, Eolra Aurangabad, Pitalkhore, Dist. Aurangabad, Pratishthan, Dist. Aurangabad, Kandhar, Dist. Nanded
Activities: .	1. Study Tour 2. Project 3. Seminar

4. Assignment

Weblink to Equivalent MOOC on SWAYAM :

1. https://onlinecourses.swayam2.ac.in/cec20_ge19/preview

(TOURISM AND TRAVEL MANAGEMENT)

By Mr N. ROOPESH KUMAR | DoS in Tourism and Hospitality Management, PoojaBhagavat Memorial Mahajana PG Centre.

2. https://onlinecourses.swayam2.ac.in/cec22_ge37/preview

(Tourism Resources of India)

By Prof. H. Rajashekar | Professor of Commerce & Tourism University of Mysore

Any pertinent media (recorded lectures, YouTube, etc.):

1. <https://youtu.be/k014Qu-U-kM>

2. <https://youtu.be/Aq0v9vz11C4>

Course Material/Learning Resources:

Text books:

Reference Books:

1. A.S. Altekar :- Position of Women in In Hindu civilization.
2. Harle J.C.:- Art and Architecture of the India Sub continent
3. MujumdarR.C. :- TheVakataka and Gupta Age
4. Mukharjee R.K. :- Education in Ancient India
5. Sharma R.S. :- Aspect of Political Ideas and Institution in Ancient India
6. ThaparRomila :- Ancient Indian History
7. Dr. VipinRathod - Historical Religious Places in Washim District, Surya Pub. Kanpur
8. अलतेकर मुजुमदार-प्राचीन भारत की शासन प्रणाली
9. डॉ. श. गो. कोलारकर-प्राचीन भारताचा राजकीय, सामाजिक, सांस्कृतीक इतिहास
10. डॉ. मिराशी बा. वि. -वाकाटक नृपती आणि त्यांचा काळ
- 11.महाजन व्ही. डी. -प्राचीन भारत
- 12.आचार्य धनंजय-भारताचा इतिहास (प्रारंभापासून 1526 पर्यंत)
13. डॉ. गायकवाड कैलास, भारतीय शिक्षण पध्दतीचा इतिहास , लोट्स अँड कोब्रा पब्ली. नागपूर
14. डॉ. मिराशी वि. वा. -सातवाहन आणि पश्चिमी क्षत्रप

15. डॉ. बनसोड संतोष, डॉ. जाधव सिध्दार्थ - भारताचा इतिहास (प्रारंभापासून 1526 पर्यंत), साईनाथ प्रकाशन नागपूर.
16. डॉ. डोंगरे वसंत – मौर्यकालीन मुद्रा
17. डॉ. रोकडे प्रशांत – सम्राट अशोककालीन कृषी व्यवस्था, रोशन ऑफसेट प्रिंटर्स, दिल्ली

Programme : B. A
Subject History
Semester2

Code of the Course/Subject	Title of the Course/Subject	Total Number of Periods	No. of Credits
History	History of India from Early to 701 A.D to 1525 A.D.	75 Periods	05

Course Assessment: End Term Exam Marks: 80 (University level Exam)

SEM (Skill Enhancement Module): 20 Marks (College level evaluation)

Course Outcome

- 1: Survey the sources of History in Sultanate period of India.
- 2: Analyze the social, economic, religious and institutional bases of Sultanate period of India.
- 3: Known development of the concept of Nation- State background of political history.
- 4: Study Sultanate period of India Art & Architecture

On successful completion of the Course the students will be able to:

- 1: Learn the socio-political and cultural background of the Sultanate period of Indian History.
- 2: Learn various Sultanate period Indian History Tourist places and Guide Tourist.
- 3: Prepare for Competitive Examinations like UPSC, MPSC, and SET/NET etc.
- 4: Analyze various concepts in Social Studies through the Sultanate period of Indian History.
- 5: Learn developments of mankind Through Religious Movements.

Unit I	1. The political situation in India before the establishment of the Sultanate: Invasion of Mohammad-Bin-Kasim, Mohammad Gazani and Mohammad Ghori 2. Qutbuddin Aibak- Founder of Delhi Sultanate, Iltumish- Early Difficulties, Victory over his Rivals, Administration. 3. Razia- Opposition to her Rule, Causes of her Fall. 4. Balban- Theory of Kingship, Destruction of the 'Forty' (12 Periods)
Unit II	1. Allauddin Khilji's Political & Administrative Policy- His Theory of Kingship, Deccan Policy, Administrative Reforms , 2. Allauddin Khilji's Economical Policy- Market Control and Revenue Policy, Estimate of his Achievement 3. Mohammad Tughluq- His Revenue Reforms, Transfer of Capital, Introduction of Token Currency, Famine Relief and Agricultural Reforms, Causes of his Failure 4. Firoz Shah Tughluq- Economic Reforms and Impact, (12 Periods)
Unit III	1. The Decline of the Sultanate 2. The Bahamanis Kingdom- Rise and Expansion of Bahamani Kingdom, Society and Economy, Achievements of Muhammad Gawan, Disintegration of Bahamani Kingdom 3. The Vijaynagar Empire- Rise and Expansion of Vijaynagar Empire, Society, Economy and Literature, Achievements of Krishna Deva Raya II, Disintegration of Vijaynagar Kingdom. (12 Periods)
Unit IV	1. State & Society : Hindu and Muslim Society 2. Administrative System of Sultanate Period 3. Military Organization 4. Ruling Classes (12 Periods)
Unit V	1. Social Status of Women- Marriage, Property Rights, Sati, Pardah and Devdasi. 2. Economical and Technological Developments- Agriculture, Industries, Trade and Commerce, Urban Centers 3. Religious Movements- The Bhakti Movement :Warkari Sampraday, Mahanubhav Sampraday, Lingayat Sampraday, Suffi Movement (12 Periods)
Unit VI	Skill Enhancement Module Tourism in Art and Architecture in Sultanate period in India (15 Periods)
Co's	CO1: Study of Tourism in Sultanate Period's Indian Art & Architecture CO2: Student's are aware and able to describe tourist places.

	1) Gulams' Art and Architecture 2) Tughluq's Art and Architecture 3) Bahamani's Art and Architecture 4) Vijaynagar's Art and Architecture 5) Regional Heritage Site- Ridhadpur, Dist. Amravati, Anjangaon Surji, Dist. Amravati Lasur, Dist. Amravati, Achalpur, Dist. Amravati, Kondeshwar, Dist. Amravati, Gavilgad fort, Dist. Amravati, Mahimapur, Dist. Amravati, Chikhaldara, Dist. Amravati, Karanja Lad, Dist. Washim Asadgad Fort, Dist. Akola, Narnala fort, Dist. Akola, Devagiri Fort, Dist. Aurangabad Mahurgad, Dist. Nanded, Khandeshwar Temple, Nandgaon Khandeshwar Dist Amravati.
Activities:	5. Study Tour 6. Project 7. Seminar 8. Assignment

Weblink to Equivalent MOOC on SWAYAM:

3. https://onlinecourses.swayam2.ac.in/cec22_ge38/preview

(Tourism Transport and Travel Services)

By Mr. Srikanth. K. S | Dept. of Tourism and Hospitality Management PBM Mahajana PG Center

4. https://onlinecourses.swayam2.ac.in/cec22_ge40/preview

(Tourism Planning and Sustainable Development)

By Prashant Kumar Gautam | Panjab University | Chandigarh

Books Recommended:

1. Aivangar S.K. Saltanate India and South Indian History and Culture
2. Basham A.K.- The Wonder That was India.
3. Basham A.L. - The cultural History of India of Deccan
4. Bhandarkar R.G. :- Ear IV History
5. Desai Z.A. :- Indo-Islamic Architecture
6. Harle J. C. :- Art and Architecture of the India Subcontinent
7. Habibulla :- Foundation of Muslim Rule in India
8. Majumdar R. C. - History and culture of the Indian people vols. III, IV & V
9. Munshi V. K.M. and R. R. Diwakar:- Bharatava Vidya Bhavan series Indian Inheritance, 3 Vols
10. Puri Chopra and Das: Social and Economic History of India Vol.1
11. Rowland B. - The Art and Achitecture of India
12. Sharma R.S. :- Light on early Indian Society and Economy
13. Saraswati S.K:- A Survey of Indian Sculpture

14. Satish Chandra: Medieval India. From Sultanate to the Mughals
15. चिटनीस कृ.ना. - मध्ययुगीन भारतीय संकल्पना व संस्था
- 16.. सेतू माधवराव पगडी - सुफी संप्रदाय
17. के. एल. खुराना - भारत का सामाजिक एवम आर्थिक इतिहास
18. आशीर्वादीलाल श्रीवास्तव - दिल्ली सल्तनत
19. डॉ. विपीन बिहारी सिन्हा - दिल्ली सल्तनत
20. विद्याधर महाजन - मध्यकालीन भारत
21. भारताचा इतिहास (1205 ते 1526) - डॉ. धनंजय आचार्य, साईनाथ प्रकाशन नागपूर
22. डॉ.बिच्चेवार, सचितानंद - परिवर्तनाचा महामेरू महात्मा बश्वेश्वर, स्वाती प्रकाशन पुर्णा,
23. भारताचा इतिहास (1205 ते 1526), डॉ. संतोष बनसोड , डॉ. सिद्धार्थ जाधव - साईनाथ प्रकाशन नागपूर
- 24) यवतमाळ जिल्ह्याचा इतिहास – डॉ. वारंगे ज्ञानेश्वर, डॉ. बनसोड, संतोष, आधार पब्लिकेशन, अमरावती. मार्च २०२२

Weblink to Equivalent MOOC on SWAYAM:

1. https://onlinecourses.swayam2.ac.in/cec22_ge38/preview

(Tourism Transport and Travel Services)

By Mr. Srikanth. K. S | Dept. of Tourism and Hospitality Management PBM Mahajana PG Center

2. https://onlinecourses.swayam2.ac.in/cec22_ge40/preview

(Tourism Planning and Sustainable Development)

By Prashant Kumar Gautam | Panjab University | Chandigarh

Any pertinent media (recorded lectures, YouTube, etc.):

3. <https://youtu.be/k014Qu-U-kM>
4. <https://youtu.be/Aq0y9vz1IC4>
5. <https://youtu.be/UZsWXvpzmvw>
6. <https://youtu.be/GvjRF7rWxuk>

NOTIFICATION

No. 67/2020

Date : 23/09/2020

Subject : Continuation of Prospectus No. 2018112 of B.A. Part-II.

It is notified for general information of all concerned that the Prospectus No. 2018112 prescribed for 2018-2019 Session/Examinations of B.A. Part-II Semester-III & IV which was continued for 2019-2020 Session/Examinations shall also be continued for 2020-2021 Session/Examinations with the following substitutions.

Sr.No. Prospectus No.	Substitutions
1. Pros. No. 2018112 (B.A. Semester-III & IV)	The syllabus prescribed for B.A. Semester-III & IV for the subject History, be substituted by the revised syllabus as given in Appendix-'A' appended with this Notification

Sd/-
(Dr. T.R. Deshmukh)
Registrar
Sant Gadge Baba Amravati University

Appendix-A

**Revised (2020-2021)
Semester-III (B.A.Part-II)
(History of India From 1526A.D. to 1756 A.D.)**

Time : 3 Hours)

Marks : 80
Int.Ass. : 20

Unit-I

1. Survey of the Sources of Medieval India :

- 1.1 Archaeological, Epigraphic and Numismatic Materials and Monuments.
- 1.2 Literary Sources – Persian, Sanskrit and Regional Languages.

2. Establishment and Consolidation of Mughal Empire :

- 2.1 Babar
- 2.2 Akbar
- 2.3 Shershaha Suri
- 2.4 Aurangzeb

3. Mughal Policy :

- 3.1 Administrative Structure
- 3.2 Mansabdari
- 3.3 Jagirdari

4. Mughal Ruling Classes :

- 4.1 Ulema
- 4.2 Nobility
- 4.3 Jamindar

Unit-II

1. Mughal's Relation with Indian Power :

- 1.1 Mughal's Relation with Rajput with Special Reference to Akbar and Aurangzeb

3. Mughal Economy :

- 3.1 Agricultural Production and Management of Water Resources
- 3.2 Trade and Commerce, Urban Centers and Industries
- 3.3 Monetary System

Unit-III

1. Mughal Society :

- 1.1 The Village Community and Peasantry, Agricultural Labor and Slaves
- 1.2 Urban Social Structure, Merchants, Bankers, Artisans, Craftsmen and Laborers
- 1.3 Status of Women and their Rights, Parda, Dasi and Sati

2. Cultural Life:

- 2.1 Education in Mughal Period
- 2.2 Literature- Persian, Sanskrit and Regional Language

3. Religion - Sikh and Kabirpanthis

4. Emergence of Maratha Power :

- 4.1 Political, Social, Religious and Economic Condition before rise of Maratha
- 4.2 Causes of Rise of Maratha Power

Unit-IV

1. Maratha Power Under Shivaji:

- 1.1 Shivaji's Relations With Adilshahi
- 1.2 Shivaji's Relations with the Mughals
- 1.3 Significance of Shivaji's Coronation

2 Maratha Power Under Sambhaji :

- 2.1 Sambhaji's Relations with the Portuguese
- 2.2 Sambhaji's Relations with the Siddis of Janjira
- 2.3 Sambhaji's Relations with the Mughals

Unit-V

1. The Maratha War of Independence :

- 1.1 The Maratha War of Independence under Rajaram
- 1.2 The Maratha War of Independence under Tarabai

2. Political Administration Under Maratha :

- 2.1 Central Administration, Ashta Pradhan Mandal
- 2.2 Provincial and Village Administration

3. Military System Under Maratha

- 3.1 Infantry, Cavalry, Navy
- 3.2 Secret Intelligence System of Shivaji

4. Judicial Administration under Maratha :

- 4.1 Judicial Structure and Procedure
- 4.2 Crimes and Punishment

5. Financial Administration of Maratha :

- 5.1 Public Income
- 5.2 Public Expenditure

6. Religious Policy of Maratha :

- 6.1 Religious Policy of Shivaji
- 6.2 Religious Policy of Sambhaji

Unit-IV

1. The Entry of the U.S.A. into first world war.
2. Concept of Communism, Capitalism, Socialism.
3. The Russian Revolution (1917 AD) – Causes and Effects

Unit-V

1. Paris Peace Conference
2. Versailles Treaty – Sent German Treaty, Newlie Treaty, Trinon Treaty & Sevres Treaty.
3. The League of Nation's – Aims, Objectives, Structure, Achievement and Failure.

Books Recommended :-

1. Europe since Nepolean	- Thomson David
2. Bismark	- Robertson G.
3. From Bismark to the world war	- Brandenburg E.
4. The Struggle for Mastery of Europe 1848-1948	- Taylor A.J.P.
5. European History since 1870	- Bennis
6. Contemporary Europe	- Hughes H.S.
7. The first world war	- Taylor A.J.P.
8. Europe M. 19 th & 20 th Century(Hmdi also	- Lipsons. E.
9. Europe since 1870	- Zable S.H.
10. The Rise of Modern Europe	- Langer, William (ed)
11. History of the league of Nations	- Walters F.P.
12. Europe between th World War	- Carr. E.H.
13. Europe since 1919	- Langsam
14. International Relations (Between the two wars 1920-1939	- Carr. E.H.
15. Fascism M. gtaloy	- Trannanbaum. E.
16. History of the United States	- Current. W.
17. Origins of the cold war	- Fleruing D.G.
18. Soviet Foreign Policy after Stalin	- Dallm D.J.
19. International Polities	- Schuman
20. International Polities	- Paimer & Parkins.
21. Europe in Nineteenth Century	- E. Lipson
22. आधुनिक युरोप का इतिहास	- गुच जी.पी.
23. आधुनिक युरोप	- साउथगेट जी.पी.
24. आधुनिक काल का इतिहास	- केटलबी.
25. आधुनिक काल का इतिहास	- शर्मा, डॉ.मथुरालाल
26. आधुनिक काल का इतिहास	- विद्यालंकार सत्यकेतु
27. आधुनिक युरोप	- शर्मा वी.एस.
28. आधुनिक जगाचा इतिहास	- ए.एस. अल्सेकर
29. आधुनिक जगाचा इतिहास	- कोलारकर, श.गो.
30. अर्वाचिन युरोप	- केशट्टीवार
31. अमेरिकेचा इतिहास	- वक्काणी, डॉ. नि.आ.
32. आधुनिक जगाचा इतिहास	- गायकवाड, कदम आणि थोराल
33. विश्व का इतिहास	- खुराणी डॉ. के.एल.
34. आधुनिक युरोप	- मेहता, डॉ. वी.एन.
35. आधुनिक युरोप का इतिहास	- महाजन व्ही.डी.
36. आधुनिक जग भाग १,२,३	- डॉ. सुमन वेद्य
37. युद्धोत्तर जग	- य.ना. कदम
38. आधुनिक जग	- पी.जी. जोशी

**Draft Syllabi of B.A. Final
Semester-V & VI
(Implemented from 2019-2020 Session)**

Instructions for Both Semester V & VI of B.A. Final

- (1) Students will have to Solve TWO (2) Long Questions from any Two of Five Units. Each of these Long Question carries SIXTEEN (16) Marks. Internal Choice is available from same unit.
- (2) Students will have to Solve EIGHT (8) Short Questions in all choosing four questions from each of Two units out of Total Five Units. Each of these Short Question Carries FOUR (4) Marks. Internal Choice is available from same unit.
- (3) Students will have to Solve SIXTEEN (16) Multiple Type Questions from all the Five Units. Each of these Short Question Carries ONE (1) Mark. No Internal Choice is available .

Distribution of Internal 20 Marks

- (1) TEN (10) Marks to be awarded by the Teacher concerned on ASSIGNMENT submitted by the Student. ASSIGNMENT is based on the syllabus.
- (2) TEN (10) Marks to be awarded by the Teacher concerned on student's performance in VIVA-VOCE which is based on the syllabus.

**Draft Syllabi of B.A. Final
Semester-V
History of Modern World
(From 1780 to 1920 AD)**

Time : 3 Hours)

Marks : 80
Int.Ass. : 20

Objectives –

The students should have an integrated view of the process of change in the Society, Economy and Civilization in the contest of Political Developments.

- Notes :** 1) One Question or a set of Questions from each unit will have to be answered.
2) Five Periods per week shall be provided for instructions.
3) Facilities of excursion tours to students are made available once a year, preferably in Diwali Vacation. The Financial Burden shall be borne by the students only.
-

Unit-I

1. **French Revolution** - Crisis of the ancient regime, Intellectual currents, Participation of Social Classes.
2. Emergence of Napolean Bonaparte - Expansion, Consolidation and downfall.
3. Congress of Vienna (1815 AD).

Unit-II

1. Making of the Nations - States of Italy and Germany.
2. Foreign Policy of Germany under Bismark.
3. Germany under Kaiser William II.

Unit-III

1. Triple Entente (1907 AD).
2. Russo – Japanese War (1904 – 05 AD)
3. First World War – Causes and Effects.
A) The Fourteen Points of President Wilson.

Syllabi of B. A. Part II
Semester-IV
(History of India From 1757 A.D. to 1947 A. D.)

Time :3 Hours

Marks :80

Int. Ass. :20

Unit-I

1. Advent of European Power:

- 1.1 Portuguese
- 1.2 French
- 1.3 British

2 Tools of Expansion of British Dominion in India:

- 2.1 Subsidiary Alliance
- 2.2 Doctrine of Lapse

3 Economic Changes :

- 3.1 Land Revenue Statements- Permanent Settlement, Ryotwari, Mahalwari
- 3.2 Commercialization of Agriculture and its Effects
- 3.3 Decline of Indian Industries, Major Modern Industries

Unit-II

1. Revolt of 1857:

- 1.1 Causes of Revolt, Nature, Results
- 1.2 Queen's Proclamation

2. Socio-Religious Movements:

- 2.1 Brahma Samaj
- 2.2 Arya Samaj
- 2.3 Ramkrishna Mission
- 2.4 Satyashodhak Samaj

3. Modern Education and Cultural Development :

- 3.1 Rise and Growth of Modern Education
- 3.2 Effects of Modern Education
- 3.3 The rise of Press, Train and Post office

Unit-III

1. Nationalism :

- 1.1 Rise of Nationalism- Causes
- 1.2 Formation of Indian National Congress

2. Indian National Congress (Early Phase):

- 2.1 Role of Moderates
- 2.2 Rise of Extremists- Causes
- 2.3 Partition of Bengal
- 2.4 Swadeshi and Boycott Movement

3. Indian National Congress (Later Phase):

- 3.1 Emerging Communal Trends- Muslim League Formation
- 3.2 Home- Rule Movement

Unit-IV

1. Early Gandhian Programmes:

- 1.1 Satyagraha, Ahinsa, Hartal
- 1.2 Early Struggle- Champaran Satyagraha, Ahmadabad Mill Strike, Khed Satyagrahya
- 1.3 Rowlett Act- JaliyanwalaBagh Massacre

3. Civil Disobedience Movement:

- 3.1 Causes, Nature, Effects
- 3.2 Gandhi- Irwin Pact
- 3.3 Round Table Conference
- 3.4 Poona Pact

4. Quite India Movement:

- 4.1 Causes, Nature, Effects
- 4.2 Second World War and Indian National Movement

Unit-V

1 Act of 1935

2. Revolutionary Movement:

- 2.1 Vasudeo Balwant Phadake, Chafekar brothers, V. D. Sawarkar
- 2.2 Lahore, Kakori and Chittgong Conspiracy

3 Subhash Chandra Bose and Azad Hind Army:

- 3.1 Foundation of Azad- Hind Army
- 3.2 Role of Subhash Chandra Bose in Azad Hind Army

4 Dr. B. R. Ambedkar: Contribution to Nation Building

5 India Towards Independence:

- 5.1 Cripps Plan (1942)
- 5.2 Dr. B. R. Ambedkar's Plan (1945)
- 5.3 Cabinet Mission (1946)
- 5.4 Mountbatten Plan (1947)
- 5.5 Act of Independence(1947)

B.A. Semester V No Change

B.A. Semester VI

“Sub-para 3 of Unit-I of Semester-VI of B.A. be deleted”. (Stalin Internal Policy)

NOTIFICATION

No. 68 /2020

Date : 23/09/2020

Subject : Continuation of Prospectus No. 2019113 of B.A. Final.

It is notified for general information of all concerned that the Prospectus No. 2019113 prescribed for 2019-2020 Session/Examinations of B.A. Semester-V & VI shall be continued for 2020-2021 Session/Examinations with the following additions/deletions/substitutions.

Sr.No. Prospectus No.	Additions/deletions/substitutions
1. Pros. No. 2019113 (B.A. Semester-V & VI)	The syllabus Prescribed for B.A. Semester -VI, for the subject History, on Page No. 49 of the Prospectus, “Sub-para 3 of Unit-I (Stalin Internal Policy) be deleted”.

Sd/-

**Draft Syllabi of B.A. Final
Semester-VI
History of Modern World
(From 1921 to 1965 AD)**

Time : 3 Hours)

Marks : 80
Int.Ass. : 20

Objectives –

The students should have an integrated view of the process of change in the Society, Economy and Civilization in the contest of Political Developments.

- Notes :** 1) One Question or a set of Questions from each unit will have to be answered.
2) Five Periods per week shall be provided for instructions.
3) Facilities of excursion tours to students are made available once a year, preferably in Diwali Vacation. The Financial Burden shall be borne by the students only.
-

Unit-I

1. Rise of Fascism in Italy –
Musolini and his Internal & Foreign Policies.
2. Rise of Nazism in Germany –
Hitler and his Internal & Foreign Policies
3. Rise of Stalin in Russia – Internal Policies of Stalin.
4. The Great Economic Depression (1929 A.D.) and its impact.

Unit-II

1. Causes and Result of the Second World War.
2. Entry of the U.S.A. into the Second World War.
3. Diplomatic Conferences during the Second War Period (1939-1945 A.D.)

Unit-III

1. United Nations Organization :- Aims, Structure, Achievement and Failure.
2. The Emergence of the U.S.A. as World Power, Causes and Effects.
3. The Emergence of the U.S.S.R. as World Power, Causes and Effects.

Unit-IV

1. Post War World - The Cold War – Causes and effect, Origins and Meaning
2. Truman Doctrine, The Marshal Plan, Point Four Programme.
3. Military Alliances – The NATO and Warsaw Pact, The SEATO, The CENTO.

Unit-V

1. The Suez Crisis - The Eisenhower Doctrine, The Six days War.
2. European Unity and Disunity, European Common Market – The Common Wealth of Nations – The Berlin Crisis of 1958, Quba Crisis.
3. Non – Alligned Movement and the Third World, Origin and Progress.

Books Recommended :-

1. Europe since Napolean	- Thomson David
2. Bismark	- Robertson G.
3. From Bismark to the world war	- Brandenburg E.
4. The Struggle for Mastery of Europe 1848-1948	- Taylor A.J.P.
5. European History since 1870	- Benns
6. Contemporary Europe	- Hughes H.S.
7. The first world war	- Taylor A.J.P.
8. Europe M. 19 th & 20 th Century (Hmdi also	- Lipsons. E.
9. Europe since 1870	- Zable S.H.
10. The Rise of Modern Europe	- Langer, William (ed)
11. History of the League of Nations	- Walters F.P.
12. Europe between th World War	- Carr. E.H.
13. Europe since 1919	- Langsam
14. International Relations (Between the two wars 1920-1939	- Carr. E.H.

SantGadge Baba Amravati University, Amravati
Syllabus Prescribed under Choice based Credit System 2022-23
Faculty – Humanities
Programme – BA Sociology
First Year - (Semester – I)

Part - A

POs :

- 1 : Critical thinking** : Take informed actions after identifying the assumptions that frame our thinking and actions, checking out the degree to which these assumptions are accurate and valid, and looking at our ideas and decisions (intellectual, organizational, and personal) from different perspectives.
- 2 : Effective Communication** : Speak, read, write and listen clearly in person and through electronic media in English and in one Indian Language, and make meaning of the world by connecting people, ideas, books, media and technology.
- 3 : Social Interaction** : Elicit views of others, mediate disagreements and help reach conclusions in group settings.
- 4 : Effective Citizenship** : Demonstrate empathetic social concern and equity centred national development and the ability to act with an informed awareness of issues and participate in civic life through volunteering.
- 5 : Ethics** Recognize different values systems including your own, understand the moral dimensions of your decisions, and accept responsibility for them.
- 6 : Environment and Sustainability** : Understand the issues of environmental contexts and sustainable development.
- 7 : Self –directed and Life –long Learning** : Acquire the ability to engage in independent and life-long learning in the broadest context socio-technological changes.

PSOs :

- 1 : Sociology has great potential for the development of society.
- 2 : The program is useful in inculcating a sociological view of society.
- 3 : Student will know about Applied Sociology.
- 4 : Student will understand and explain basic concepts of Sociology.
- 5 : This course provides students with the necessary information regarding Government and Non-Government job opportunities..

6 : This programme seeks to inculcate a humanist attitude among the students.

7 : This program helps students to do their duties towards family, society and country.

Employability Potential of the Programme:

The UG syllabus in Sociology is designed as per the needs of academics and the guidelines given by UGC and for various other competitive examinations. The curriculum provides a common platform to accumulate knowledge in various interdisciplinary subjects which has tremendous relevance at local, regional, national and international levels. The UG syllabus in Sociology is mainly concerned with imparting both theoretical and field work knowledge to students in the subject. The programme has a great potential in respect of employability of students in terms of following points.

- i) By imparting qualitatively knowledge in the subject at B.A (UG) level.
- ii) By equipping the students with the sociological knowledge, research aptitudes and skills.
- iii) By providing opportunities and encouraging students for carrying on research works in different research centers and undertake research projects sponsored by different agencies at state, national and international levels.
- iv) By giving training to the students for various competitive examinations i.e MPSC \ UPSC SSC and other examinations.
- v) By encouraging our students for various extracurricular and extension activities at different levels.
- vi) By providing guidance to students for various social work oriented projects or programmes in GOs for instance as Surveyor, as Family Councilor, as Teacher, Researcher and Extension Worker.
- vii) By encouraging students to carry on works in NGOs, for example in Child Help Line, JalSandharan, PanlotVikashKshetra etc.
- viii) By enabling students to perform better in their respective jobs related to Sociology.
- ix) The syllabus is also concerned with Literature available in different languages. Students who study this subject, can effectively develop their communication skills which are quite relevant in terms of employability, personality development and sustainability in society.
- x) Sociology is also concerned with ICT which helps students to develop knowledge and skill as essential for employability.

Part- B

**Programme : UG - B.A.
Course/ Subject :BA – I (Sociology)
Semester – I**

Code of the Course/Subject	Title of the Course/Subject	Total Number of Periods
Sociology	Introduction to Sociology	75

Unit	Content	Periods
Unit I	Nature of Sociology	12 L.
1.1	Meaning of Sociology, Nature & Scope of Sociology	
1.2	Subject matter of sociology	
1.3	Relationship of Sociology with other Social Sciences (History, Political Science, Economics, Anthropology)	
Unit II	Sociological as a applied science	12 L
2.1	Nature of Applied Sociology	
2.2	Sociology & Social Problem	
2.3	Sociology & Social Policy	
2.2	Sociology & Development	
2.2	Sociology & Profession	
Unit III	Basic Concept of Sociology	12 L
3.1	Society : Meaning & Characteristics	
3.2	Community : Meaning & Characteristic	
3.3	Social Group : Meaning & Types	
Unit IV	Basic Concept of Sociology	12 L
4.1	Status & Role	
4.2	Social Institution : Meaning & Characteristic	
4.3	Social Norms & Values : Meaning & Importance	
Unit V	Social Control	12 L
5.1	Social Control : Meaning & Types	
5.2	Agencies of Social Control	
5.3		
Unit VI	Skill Enhancement Module (SEM)	15
	“Personality Development”	
COs	To develop innovative personality	
	To develop Social and National responsibility	
Activities	1. Field Work	
	2. Group discussion	
	3. Seminar	
	4. Viva- voice	

Course Material/Learning Resources

Reference Books :

1. Harlampos M. – Sociology : Themes & Perspective, New Delhi, Oxford University Press. 1998
2. Johnson Harry M. – 1995 Sociology : A Systematic Introduction, New Delhi , Allied Publisher.
3. Vidyabhushan& D. R. Sachadeo – Introduction to Sociology\
4. Kingsley Davis : Human Society
५. समाजशास्त्र परिचय :रा. ज. लोटे, ए. डी. चौहाण, पिंपळापुणे अॅण्ड पब्लिशर्स, नागपूर
६. समाजशास्त्राची मूलतत्वे: प्रा. भाउ दायदार, अंशुल प्रकाशन, नागपूर
७. समाजशास्त्र :डॉ. प्रदीप आगलावे, साईनाथ प्रकाशन, नागपूर
८. समाजशास्त्र परिचय :डॉ. डि. एस. मनवर, अरुणा प्रकाशन, लातूर
९. भारतीय सामाजिक संस्था :डॉ. जितार्ड
10. समाजशास्त्र : विलास संगवे

Programme : UG - B.A.
Course/ Subject :BA – I (Sociology)

Semester – II

Unit	Content	Periods
Unit I	Individual and Society	12 L.
1.1	Culture : Meaning, Characteristics, Elements	
1.2	Socialization : Meaning, Stages and Agencies	
Unit II	Social Institutions	12 L
2.1	Family : Meaning, Characteristics and Functions	
2.2	Marriage : Meaning, Characteristics, Changing Nature of Marriage	
Unit III	Social Institutions	12 L
3.1	Religion : Meaning, Functions and Origin of Religion	
3.2	Political System : Meaning, Characteristics, Concept of Domination	
Unit IV	Social Movement	12 L
4.1	Meaning and Characteristics of Social Movement	
4.2	Types of Social Movement	
Unit V	Social Stratification & Social Change	12 L
5.1	Meaning of Social Stratification, Functions & Significance	
5.2	Social Change : Meaning, Factors and Types	
Unit VI	Skill Enhancement Module (SEM)	15 L
	“Women Empowerment”	
COs	Increase to participate in women empowerment programme	
	To contribute to social welfare	
Activities	5. Field Work	
	6. Group discussion	
	7. Seminar	
	8. Viva- voice	

Course Material/Learning Resources :

Reference Books :

11. Harlampos M. – Sociology : Themes & Perspective, New Delhi, Oxford University Press. 1998
12. Johnson Harry M. – 1995 Sociology : A Systematic Introduction, New Delhi , Allied Publisher.
13. Vidyabhushan & D. R. Sachadeo – Introduction to Sociology\
14. Kingsley Davis : Human Society
१५. समाजशास्त्र परिचय :रा. ज. लोटे, ए. डी. चौहाण, पिंपळापुरे अॅण्ड पब्लिशर्स, नागपूर
१६. समाजशास्त्राची मूलतत्वे: प्रा. भाउ दायदार, अंशुल प्रकाशन, नागपूर
१७. समाजशास्त्र :डॉ. प्रदीप आगलावे, साईनाथ प्रकाशन, नागपूर
१८. समाजशास्त्र परिचय :डॉ. डि. एस. मनवर, अरुणा प्रकाशन, लातूर
१९. भारतीय सामाजिक संस्था :डॉ. जितारुड
20. समाजशास्त्र : विलास संगवे

Smt. Salunkabai Raut Arts and Commerce College, Wanoja Dist: Washim

Report

Save Forest, Save Wildlife and Save Human Being

1. Goal:

- To make students aware about the importance of saving the forest and Nature.
- To create awareness about the Forest and wildlife and environment among the local villagers. To save wildlife and to conserve the forest and environment.
- To make the villagers and students to know the importance of wild animals, trees and various medicinal plants.
- To stop cutting of woods and hunting the wild animals of the forest by creating awareness among the villagers through the forest department and the students.
- To discharge social responsibility by saving human beings in various ways.
- To help the injured people by admitting them in the hospital.

2. Context:

The forests are important for the health and well-being of people, wildlife and our planet. They are home to roughly two-thirds of all land dwelling plants and animal species. But unfortunately Deforestation is increasing day by day. In order to fight against catastrophic climate change and global warming we have to stop deforestation. Our institution is situated in the forest area. There is a sanctuary named Katepurna 2 km away from the college. The people of this area know the forest but do not understand the importance of trees, wildlife and the forest. The villagers used to cut the trees for the purpose of cooking . As well as the villagers as they do not know the

importance of wild life, they use to hunt the wild animals. The college tries to prevent them from hunting the wild animals and cutting the trees through our students. The college takes every step to help and save the wild life and forest. One of the missions of our institutions is to discharge social responsibility and accountability. Our students help people in various ways such as saving people who are wounded in road accidents, save people who have been caught in home fire, save snake bitten people and to help the police department to find drowned people.

3. Practice:

Every year at the beginning of the session, the college organizes the Forest study tour to the Katepurna Sanctuary. Near about 75 to 100 students participate in the tour. The forest officers and guards guide the students and provide information of various types of trees, medicinal plants, wild animals etc. and also make students understand the importance of preservation of forest. The students, after understanding the importance of trees create awareness among their parents family and Society. The students help the injured animals as well as save them. The students with the help of forest department do valuable work for the wildlife and the forest.

Our students are always ready to discharge the social responsibility. Whenever the unfortunate incidents happens our students go there and help the needy people.

4. Evidence of success:

- We have signed an MOU with the forest department for saving forest and wildlife.
- Due to this practice there is a decrease in cutting the trees.
- Plantation program are arranged in the college campus as well as in the village.
- Due to this practice the students have saved near about 300 various kinds of snakes

during the year such as;

1. Venomous snakes:-King cobra, Spectacle cobra, Common crate, Russel viper, Cross viper
2. Non Venomous Snake: - Rat snake. Checked kill , Grass Snake, Branded Cookery, Indian Rock python, old snake Common Trinket Snake,
3. Semi Venomous Snake:-Indian texter, Common cat snake, Green wine Snake, Sand Snake

4. Rare snakes:- Red Sand boas, Persian albino cobra.

- The students have saved injured animals such as Leopard, owl, Antelope, Fox. Nilgay, Wild Monkey.
 - The students have saved many birds as well as they built ten artificial nests for the birds and the students distributed 100 earthen pots to the villagers to quench the thirst of birds in hot summer.
 - The college students have built 3artificial water reservoirs for the wild animals to quench the thirst of them in the hot summer of 2021.
 - The students got familiar with the nature and various plants like Nirguda, RaktacI EySEminar ohandan, Ghuyira, Gunj, Arjun etc.
 - The College has donated 8000 seeds of various plants and trees to the forest department for conservation.
 - The college students have conserved 251 rare plants of Palash.
 - Our students have saved 25 acres of forest area which has been caught in fire with the help of forest department. Our student Prevented hunters from the hunting of Antelope.
 - The students have saved 45 injured animals such as Leopard, owl, Antelope, Fox. Nilgay, Wild Monkey.
 - Distributed water by tanks to the local villagers.
 - Co-operated to find 6 Dead bodies drowned in the water.
 - Saved 71 people who were injured in various accidents during the year.
 - An awareness program regarding forest fire conducted in 4 villages.
 - Saved 14 Villagers who were attacked by honeybees.
- 5. Problems Encountered:**
- A tour in the forest is a risky program.
 - Due to lack of enough human resources, it becomes really difficult to keep watch on every student while wandering. the forest.
 - It is very difficult to prevent the villagers from hunting as well as cutting the trees for firewood.

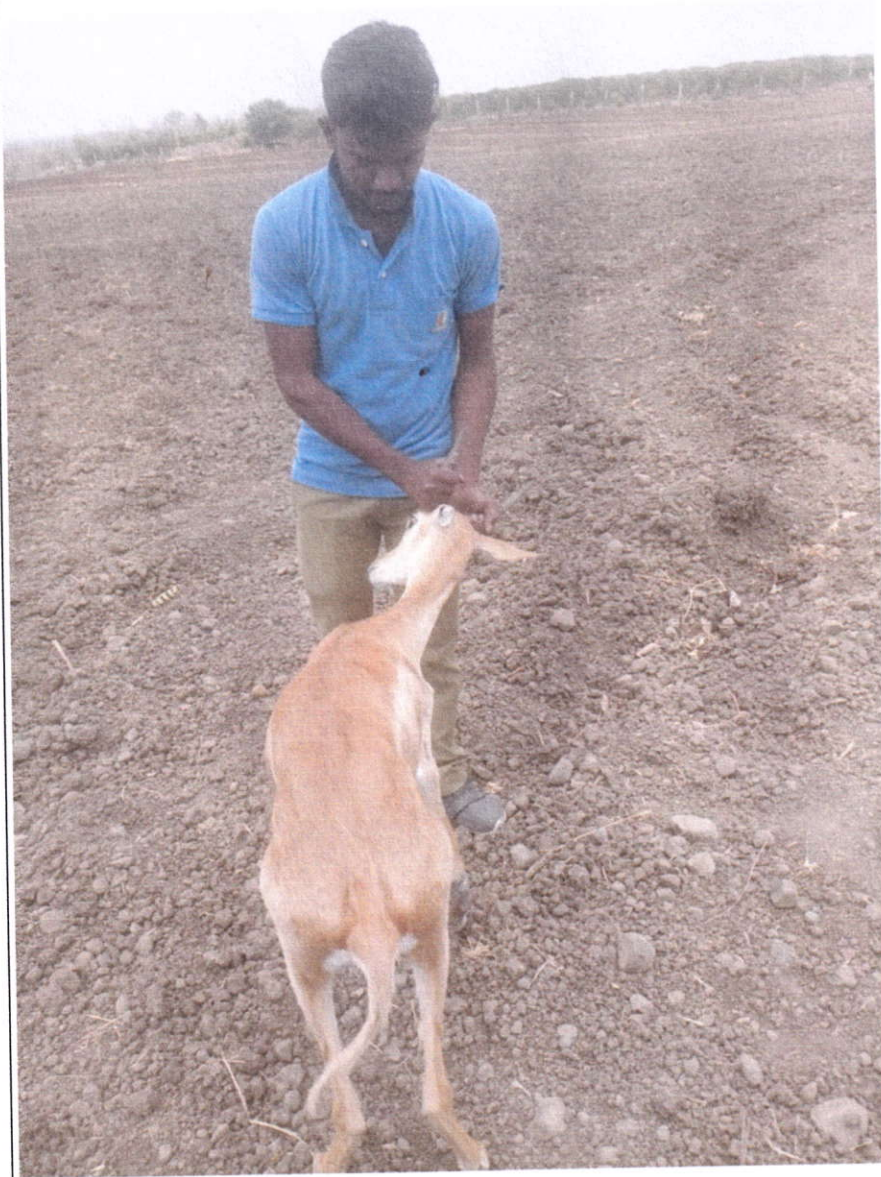
- Our students save people at the risk of their live.

Students saving injured persons in road accidents

1 July 2022 Rescue rare red sand boa snake aprox size 4 feet long 3 kg weight after informing forest department present of forest officer realizing at forest.

16 June 2022 accident at pedgaon

Rescue blackbuck (female) 10 May 2022

16 June 2022 Helping accidental 11 people at pedgav and admit them at hospital.

15 April 2022 To 4 May 2022 provide water tankers to trusty tribal villages Dhotarkhed

Helping accidental people at pedgav.

Distribution of water tanker to the villages

दुर्मिळ मांडूळ सापाला जीवदान

वाशिम संदेश, फुलचंद भगत

वाशिम:-मंगरूळपीर

तालुक्यातील वनोजा येथे निघालेल्या दुर्मिळ मांडूळ सापाला श्रीमती. साळुंकाबाई राऊत महाविद्यालय वनोजा रासेयो आपत्ती व्यवस्थापन बचाव पथकाचे सर्पमित्र यांनी वनविभागाच्या मदतीने जंगलात सोडत जीवदान दिले.

दि. १ जुलैच्या दुपारी

वनोजा येथील सुभाष टोंचर यांच्या गोठ्याजवळील विटांच्या ढिगार्यात त्यांना एक साप जाताना दिसला. त्यांनी लगेच संबंधित घटनेची माहिती श्रीमती. साळुंकाबाई राऊत महाविद्यालय वनोजा रासेयो आपत्ती व्यवस्थापन बचाव पथकाचे सर्पमित्र शुभम हेकड यांना दिली. माहिती वरून सर्पमित्र शुभम हेकड, प्रविण गावंडे व आदित्य इंगोले घटनास्थळी दाखल झाले. व विटांच्या ढिगार्यात असलेल्या ४ फुट लांब बिनविषारी दुर्मिळ मांडूळ सापाला सुरक्षित रित्या रेस्क्यू केले. सदर घटनेची माहिती कारंजा-मंगरूळपीर वनपरिक्षेत्राचे वनाधिकारी श्री. अमित शिंदे यांना

दिली. नंतर वनपाल श्री. नवलकर व वनरक्षक श्री. जामकर यांनी सापाचा योग्य पंचनामा करून सदर सापाला निसर्ग अधिवासात सोडत जीवदान दिले. हा साप दुर्मिळ प्रकारात मोडत असून ४ वर्षांमध्ये वनोजा परिसरात फक्त ४ मांडूळ साप रेस्क्यू करून निसर्ग अधिवासात सोडण्यात आले.

हा साप जिथे असेल तिथे पैशाचा पाऊस पडतो, गुप्तधन असते व इतर अंधश्रद्धेपोटी याची तस्करी होते. तसेच मोठ्या रोगांची औषधी निर्माण करण्यासाठी याचा वापर होत असल्याने आंतरराष्ट्रीय स्तरावर देखील लाखो, करोडो रुपयांमध्ये याची तस्करी होते.

पुण्य नगरी

भरधाव कार उलटल्याने तीन जखमी

किन्हीराजा : येथून जात असलेल्या औरंगाबाद - नागपूर हायवे वरील नागी फाट्याजवळ भरधाव कार पलटी होवून तीन जण जखमी झाल्याची घटना १२ मे रोजी सकाळी घडली.

प्राप्त माहितीनुसार, पुणे येथून नागपूर कडे जात असताना चालकाचा ताबा सुटल्याने भरधाव कार रस्त्याच्या कडेला असलेल्या पिंपळाच्या झाडाला धडकून पलटी झाली. या अपघातात कार मधील उमेश रोकडे, लता रोकडे व लीना रोकडे हे तीन जण गंभीर जखमी झाले. घटनेची माहिती

मिळताच रासेयो आपत्ती व्यवस्थापन बचाव पथकाने घटनास्थळ गाठून गावकऱ्यांच्या मदतीने जखमींना उपचारासाठी शेलुबाजार येथील प्राथमिक आरोग्य केंद्रात हलविले. याठिकाणी प्रथमोपचार करून त्यांना पुढील उपचारासाठी अकोला येथे पाठविण्यात आले.

Smart Washim

Page No.2 May 13, 2022

Gawande

PRINCIPAL,

Smt. Salunkabai Raut Arts &
Commerce College, WANOJA
Tq. Msngulpir, Dist. Washim
(M.S.) Pin Code- 444402

Smt. Salunkabai Raut Arts and Commerce College, Wanoja

National Service Scheme

Report

Dnyanganga Wildlife Sanctuary

2022-23

In association with Katepurna Wildlife Sanctuary National Service Scheme of Smt. Salunkabai Raut Arts and Commerce College, Wanoja and Yashwantrao Chavan College, Mangrulpir, organized a study tour on 18/04/2023. In this program the volunteer of National Service scheme Officer Prof. Bapurao Dongre as well as Regional Coordinator of Mangrulpir Dr. Sanjeev Ingle has played vital role.

Wildlife sanctuary is a geographic territory within which wildlife is reserved. It's a place where animals are brought and are protected for the rest of their lives. Our country boasts of many wildlife sanctuary and it is famous for the rare wildlife that exists. One of the famous forest areas is Dnyanganga Wildlife Sanctuary this dense forest of Dnyanganga Sanctuary is situated 28 km from Buldhana and 20 km from khamgaon town of Maharashtra it is in Buldhana district near the Dnyanganga river. There are two lakes within the 205 sq.km sanctuary. About 150 species of birds are there. Leopards, Sloth Bears, Barking Deer, Sheep, Neelcow, Hyenas, Jungle Cats and jackals give more attraction. Dnyanganga Lake and Paldagh Lake add to the beauty of the sanctuary. The entire forest area depends on these two lakes for water supply throughout the year during the monsoons, The volunteers participated spontaneously in this Aranyavachan program. Also, the students enjoyed the boating, and natural beauty available in the sanctuary. The Aranyavachan program study tour was conducted under the guidance of Principal Dr. Devendra Gawande and Forest Officer of Katepurna Forest Division Mr. Pawan Jadhav. A total of 42 people including 40 students and 2 professors from both the colleges attended this program.

B. Dongre

कार्यक्रम अधिकारी
राष्ट्रीय सेवा योजना

श्रीमती साळुंकाबाई राजत महाविद्यालय
वनोजा, ता. मंगरूपीर जि. वाशिम 0706

Gawande

Principal,
Smt. Salunkabai Raut Arts
& Commerce College,
Wanoja Dist. Washim

GPS Map
Camera Lite

Rajan Khed, Maharashtra 444401, India

Latitude	Longitude
20.543058 N	77.0936784 E
Local 03:17:33 PM	Altitude 316 meter
GMT 09:47:33 AM	Selasa, 18.04.2023

Note : ज्ञानगंगा अभ्यास दौरा

GPS Map
Camera Lite

Rajan Khed, Maharashtra 444401, India

Latitude	Longitude
20.543058 N	77.0936784 E
Local 01:14:53 PM	Altitude 316 meter
GMT 07:44:53 AM	Selasa, 18.04.2023

Note : ज्ञानगंगा अभ्यास दौरा

Dyanganga Sanctuary Buldhana District

कार्यक्रम अधिकारी
राष्ट्रीय सेवा योजना
श्रीमती साळुंकाबाई राजुत महाविद्यालय
वनोजा, ता.मंगरूळपीर जि.वाशिम 0706

PRINCIPAL,
Smt. Salunkabai Raut Arts &
Commerce College, WANOJA
Tq.Msngulpur, Dist.Washim
(M.S.) Pin Code- 444402

Smt. Salunkabai Raut College of Arts and Commerce, Wanoja

National Service Scheme

Report

Tree Plantation

2021-22

Wanoja: A tree plantation programme was organized on July 16, 2021 at Smt. Salunkabai Raut Arts and Commerce College Wanoja. Principal of the college Dr. Devendra Gawande was the chief guest at the event.

The program started with the introduction of Prof. Dr. Gajanan Ghongte. He spoke about the importance of tree plantation and tree conservation. Then principal Dr. Devendra Gawande also highlighted the importance of the tree.

After this a total of 105 trees were planted in the college. This event was attended by N .S .S. and N.C.C. A total of 69 students and 10 professors participated .

B. D. G. G.

कार्यक्रम अधिकारी
राष्ट्रीय सेवा योजना
श्रीमती साळुकाबाई राजत महाविद्यालय
वनोजा, ता.मंगरुळपीर जि.वाशिम 0706

Gawande

PRINCIPAL,
Smt. Salunkabai Raut Arts &
Commerce College, WANOJA
Tq. Msngulpur, Dist. Washim
Pin Code- 444 102

You

today at 9:38 pm

[Handwritten Signature]
कार्यक्रम अधिकारी
राष्ट्रीय सेवा योजना
श्रीमती साळुंकाबाई राजुत महाविद्यालय
वनोजा, ता.मंगरूळपीर जि.वाशिम 0706

[Handwritten Signature]
PRINCIPAL,
Smt. Salunkabai Raut Arts &
Commerce College, WANOJA
Tq.Msngulpir, Dist.Washim
(M.S.) Pin Code- 444402

You

today at 9:38 pm

Salunka

कार्यक्रम अधिकारी
राष्ट्रीय सेवा योजना
श्रीमती सालुंकाबाई राऊत महाविद्यालय
वनोजा, ता.मंगरूळपीर जि.वाशिम 0706

Salunka

PRINCIPAL,
Smt. Salunkabai Raut Arts &
Commercer College, WANOJA
Tq.Msngulpir, Dist.Washim
(M.S.) Pin Code- 444402

You

today at 9:38 pm

B. D. Dange
कार्यक्रम अधिकारी
राष्ट्रीय सेवा योजना
 श्रीमती साळुंकाबाई राजूत महाविद्यालय
 वनोजा, ता. मंगरूळपीर जि. वाशिम 0706

Principals
PRINCIPAL,
 Smt. Salunkabai Raut Arts &
 Commerce College, WANOJA
 Tq. Msngrupir, Dist. Washim
 (M.S.) Pin Code- 444402

You

today at 9:38 pm

B. D. Gole

कार्यक्रम आधिकारी
 राष्ट्रीय सेवा योजना
 श्रीमती साळुंकाबाई राऊत महाविद्यालय
 वनोजा, ता. मंगरूपीर जि. वाशिम 0706.

Guwade

PRINCIPAL,
 Smt. Salunkabai Raut Arts &
 Commerce College, WANAJA
 Tq. Msngrupir, Dist. Washim
 (M.S.) Pin Code- 444402

Ganesh

PRINCIPAL,
Smt. Salunkabai Raut Arts &
Commerce College, WANQJA
Tq. Msngrulpir, Dist. Washim
(M.S.) Pin Code- 444402

Pragya

कार्यक्रम अधिकारी
राष्ट्रीय सेवा योजना
श्रीमती साळुकाबाई राऊत महाविद्यालय
वनोजा, ता. मंगरूपीर जि. वाशिम 0706

Prasanna
कार्यक्रम अधिकारी
राष्ट्रीय सेवा योजना
श्रीमती साठुकाबाई राऊत महाविद्यालय
वनोजा, ता. मंगरुपिर्, जि. वाशिम 0706

Prasanna
PRINCIPAL,
Smt. Salunkabai Raut Arts &
Commerce College, WANJOJA
Tq. Mangrupir, Dist. Washim
(M.S.) Pin Code- 444411

Smt. Salunkabai Raut Arts & Commerce College Wanoja

"Tree planting program held at the college."

The cadets should develop love for nature as well as interest in conservation and conservation of forest resources. With this intention Mrs. Salunka Bai Raut College of Arts and Commerce, Wanoja, College Principal Dr. D. Under the guidance of R. Gawande, Commando Officer of 11 Maharashtra Battalion NCC Akola, Lt. Col. C.P. Bhadola planted a tree on September 2, 2023 in the premises of NCC department of the college. Lt. Sunil S. Borchate of NCC Sub Unit, Head of Department of Commerce Dr. Jaya Bhagat, Head of Department of Political Science Dr. Mamta Patrikar, Head of Marathi Department Dr. Gajanan Ghongte planted trees of Jambhul tree, Limb tree, Vad tree, etc.

Commanding Officer Lt. Col. CP Bhadola, who was present as a special guest for the first time on the occasion of tree plantation, was welcomed with a bouquet by Dr. Mamta Patrikar, Vice Principal of the college. The chief guests who were present while expressing their thoughts informed the students about the benefits of tree plantation as well as the benefits of tree plantation to all living beings. Planning, Conducting and Appreciating Tree Plantation Program Lt. Dr. By Sunil S. Borchate. All the teachers and non-teaching staff of the college along with 25 cadets of NCC sub unit were present for the tree plantation program and planted purple trees in the college.

PRINCIPAL,
Smt. Salunkabai Raut Arts &
Commerce College, WANOJA
Tq. Msngrulpir, Dist. Washim
(M.S.) Pin Code- 444402

Tree plantation by the hands of CO C.P. Bhadola and Dr. J.M. Bhagat, Dr. M.V. Pathrikar

PRINCIPAL,
Smt. Salunkabai Raut Arts &
Commerce College, WANQJA
Tq.Msngrulpir, Dist.Washim
(M.S.) Pin Code- 444402

Smt. Salunkabai Raut Arts and Commerce College ,Wanoja

National Service Scheme

Report

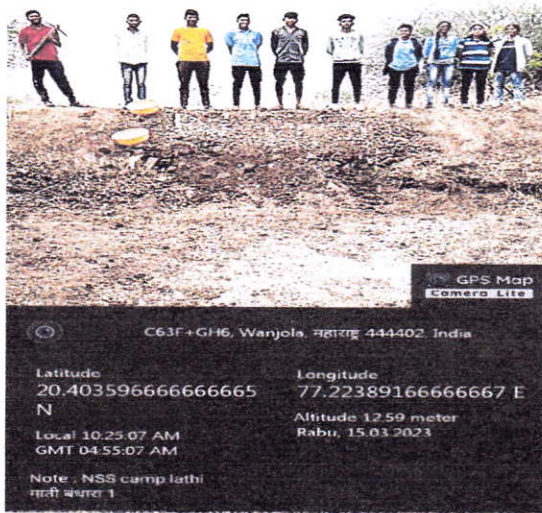
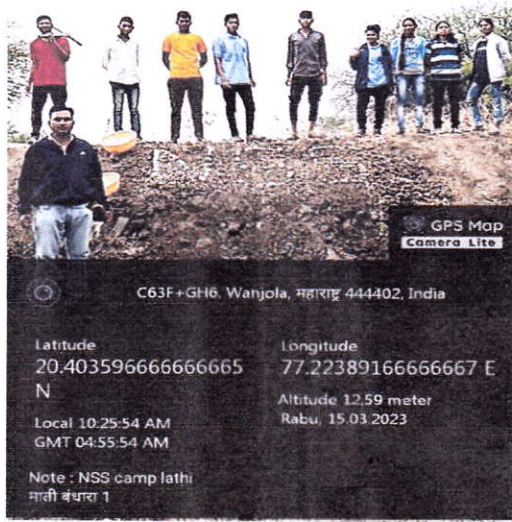
2022-23

Construction Of Check Dam Through Shramadan

Smt. Salunkabai Raut Arts and Commerce College ,Wanoja has organized special camp through the volunteers of National Service Scheme. Soil dam was constructed by these volunteers of NSS through shramdan at Dattak village Lathi. In order to contribute to the water conservation work, National Service scheme of Smt. Salunkabai Raut Arts and Commerce College Wanoja, adopted a seven-day special labor training camp at village Lathi. Various programs were held in this camp like rally, yoga practice, shramdan, intellectual sessions, and cultural programs. Matinala Dam was constructed at Lathi in just seven days through Shramdan activity. Volunteer Program Officer of National Service Scheme Prof. Bapurao Dongre, women in charge Program Officer Dr. Mamta Pathrikar, Sarpanch of Village Gajanan Surve, and Gram Panchayat members took the initiative and efforts for this. Because of this dam water will be blocked and it will be helpful for the farmers to increase the ground water storage it also increase the water level of wells in the affected area of the dam. At the same time, the old embankment was repaired which is essential for the life of, wildlife animals and birds so water will available seasonally for animals to drink. This activity was organized to help the farmers to construct soil dam and the villagers were happy with the construction. A total of 117 people 2 professors, 105 volunteers, and 10 members of Gram Panchayat actively participated in this activity.

कार्यक्रम अधिकारी
राष्ट्रीय सेवा योजना
श्रीमती साळुकाबाई राऊत महाविद्यालय
वनोजा, ता.मंगरूळपीर जि.वाशिम 0706

Principal,
Smt. Salunkabai Raut Arts
& Commerce College,
Wanoja Dist.Washim

Check Dam Construction

[Signature]
कार्यक्रम अधिकारी
राष्ट्रीय सेवा योजना
श्रीमती साळुकाबाई राजूत महाविद्यालय
वनोजा, ता.मंगरुळपीर जि.वाशिम 0706

[Signature]
PRINCIPAL,
Smt. Salunkabai Raut Arts &
Commerce College, WANOJA
Tq.Msngrulpur, Dist.Washim
(M.S.) Pin Code- 444402